

КРИСТОФЪР СТАШЕФ СТРАНСТВАЩИЯТ МАГЪОСНИК

Част 2 от „Магъосникът“

Превод от английски: Евгения Чолова, 1999

chitanka.info

ПРОЛОГ

Един шпионин не може да изостави работата си и да остане здрав — това всеки го знае. Всъщност, един шпионин не може току-така да се измъкне и да остане жив. Но Магнус д'Арманд все още живееше, макар че се беше оттеглил преди повече от шест месеца от Организацията за Обсъждане на Зараждащия се Тоталитаризъм при Извънземните. Той все още беше жив и изглежда не се притесняваше особено за каквото и да е.

Разбира се, ООЗТИ беше секретна служба със скандална мисия. Официално тя беше частна организация, предназначена да унищожава диктатурите, веднага след стадия на Средновековието, като насочва планетите към демокрация.

Магнус не беше истински шпионин, макар че беше таен агент. Всъщност, той беше и таен магьосник. Това понякога помагаше — и то доста.

В момента Магнус седеше в контролната зала на космическия си кораб и разговаряше с кибернетичния му мозък:

— Е, Хъркимър, коя планета ще подложим на въздействие сега?

— Има богат избор. — Театралната въздишка на Хъркимър бе последвана от прошумоляването на индекс-картите. — Не предполагам, че можеш да се захванеш с планета, за която демокрацията очевидно е идеалната форма на управление.

— Ти можеш да ме убедиш да направя експеримент с планетата, но не и с демокрацията — поне докато не събера огромно количество данни. В края на краищата, точно затова напуснах ООЗТИ — защото нямах желание да налагам демокрация на общество, което не е готово за нея.

— Да, знам, че ти не одобряваше някои от методите на ООЗТИ. — Хъркимър не спомена другата причина за нежеланието на Магнус да „налага“ демокрацията. Бащата на младия човек, Род Галоуглас, който беше един от най-известните агенти на ООЗТИ (макар че сам не го знаеше), бе прекарал по-голямата част от живота си да полага

основите на демократичното управление в родната планета на Магнус — Грамари. Младежът изпитваше нужда да се отдели от баща си и да създаде своя собствена репутация. Това без съмнение допринесе много за оттеглянето му от ООЗТИ, както и за нежеланието му да установява демокрации.

— Не мога да се съглася с това да се жертват добри хора, само за да се проправи пътят на твоята любима форма на управление — каза Магнус. — Обществата възникват в голям брой различни форми, Хъркимър, така че е разумно те да се нуждаят и от различен вид управление. Ако открия планета, която изисква диктатура, аз ще работя за налагането именно на диктатура!

— Разбира се, Магнус — но само ако намериш такова общество.

Хъркимър вече беше прегледал пълната база данни на ООЗТИ, както и фамилните архиви на д'Арманд, които беше получил от фес — семейния робот. Имайки предвид цялата документация, Хъркимър можеше лесно да схване, че макар диктатурата да би могла да бъде и добра за обществото, не би била добра за хората, освен ако нямаше никакъв начин за гарантиране на техните граждански права. Но в този случай тя би престанала да бъде типична диктатура, а би се превърнала в нещо друго.

— Планетата Канарк е вероятно от типа, който те интересува. — Хъркимър сложи една снимка на екрана.

Магнус се намръщи, като наблюдаваше селяните с техните филцови шапки и избелели сини туники да газят през някакво жълто поле с коси в ръце и да си пеят от време на време, докато замахват и повалят снопите.

— Диаметърът на планетата е с осем процента по-голям от Терра — информира го Хъркимър. — Но гравитацията ѝ е деветдесет и осем процента от тази на Терра и това вероятно свидетелства за наличие на по-малко тежки метали в ядрото. Завърта се около оста си за двадесет и два часа и четиридесет минути, както и Терра, а разстоянието от слънцето е едно цяло нула пет светлинни години.

— Значи тя е малко по-студена от Терра?

— Да. И ледените шапки са по-големи, както и почвените масиви. Но там няма недостиг на питейна вода, а царевицата, просото, ечемикът и житото растат добре.

— Вероятно са донесени от по-ранни колонисти?

— Да, дневниците на пионерите показват точно това — потвърди Хъркимър. — Икономиката е все още селскостопанска, макар че има увеличение на индустриалната база.

— Да, йомени. Осемдесет процента от тях притежават по хектар-два. Останалите двадесет процента вероятно са разделени между търговците и селскостопанските работници, наемани от най-големите земевладелци.

— Които, разбира се, и управляват.

— Да. Управлението е пирамидално. По-дребните земевладелци са управлявани от по-едрите. И най-богатата дузина хора от всяка суверенна държава съставя най-висшата власт. Те постигат съгласие за едно общо законодателство, но всяка групичка упражнява законодателната и изпълнителната власт в собствената си държава. Класовото съсловие, както и притежаването на земята, се наследяват.

— Аристокрацията, при това доста авторитарна — намръщи се Магнус. — Нека видим как живеят благородниците.

Снимката на полските работници бе заместена от интериора на просторна кръгла стая, облицована с дървена ламперия, но гредите на тавана изпъкваха неприкрити. На стените висяха гоблени. Големи прозорци пропускаха вътре слънчевата светлина, а в огромната камина гореше огън. Половин дузина хора се движеха наоколо.

Магнус гледаше внимателно.

— Те всички са облечени прилично, но не и богато. Къде са управниците?

— Херцогът е застанал близо до огнището. Останалите са членове на семейството му.

Магнус се втренчи.

— Едва ли бих казал, че са облечени луксозно. И стаята със сигурност не е мебелирана богато. Всъщност, дори бих я нарекъл доста спартанска. Нека да видя една къща на йомен.

На снимката се появи изглед на подобно жилище, с единствената разлика, че покривът беше стъпка-две над главите на осемте човека, които живеяха там. Трима от тях очевидно бяха младежи, двама — на средна възраст, имаше и три деца. Прозорците бяха по-малки от тези в къщата на херцога, а стените бяха украсени вместо с гоблени с клонки от вечнозелени растения.

Магнус се замисли:

— Изглежда че богатството е разпределено сравнително поравно. Има ли някакви доказателства за насилие?

— Само при наказването на престъпниците, което включва и политическите противници. Това не е богатата планета.

— Но повечето хора са доволни — поклати глава Магнус. — Едва ли мога да направя много, за да станат по-богати. Във всеки случай, изглеждат доста щастливи. Мога само да влоша живота им. Искам да видя население, което се бъхти под потиснически режим.

Екранът се изчисти и отново се чу прошумоляването на индекс-картите, което показваше, че Хъркимър търси нещо в своята база данни. Магнус чакаше, чувствайки се странно обезпокоен. Без съмнение аристократите действаха в техен собствен интерес, но изглежда осъзнаваха, че благополучието им зависи от това на поданиците им и че властта им се крепи на удовлетворението от живота на йомените. Наистина нямаше смисъл Магнус да се намесва. Той не се съмняваше, че всяко управление, извършвано от хора, трябва да бъде в полза на целия народ, само дето не беше сигурен кой трябва да го упражнява. В този случай изглежда, че аристократите действаха еднакво в полза на всички — ето кой пункт му се струваше ненормален.

— Андория — каза Хъркимър и на екрана светна снимка на редица от хора, носещи само препаски около бедрата, наведени със сърповете си над снопове жито.

— Запознай ме с геофизическите данни — Магнус се наведе напред и почувства радостно трепване в сърцето си. Тук обстоятелствата като че ли повече създаваха условия за потисничество, макар че като се вгледа по-внимателно, забеляза, че селяните нямаха измъчен вид. Докато работеха, те си пееха и песента им беше весела.

— Започни с формата на управление! — Магнус вече чувстваше нетърпение.

— Абсолютна монархия — рече Хъркимър. — С елементи на теокрация, където монархът е бог и крал едновременно.

— Бог-крал? — намръщи се Магнус. — Това не е ли характерно за Неолита?

— За Бронзовата епоха, но с някои изненадващо изтънчени елементи — без съмнение привнесени от първите колонисти. Културата им е в стил Терра, но се е разпаднала поради липсата на

висока технология, която да предпазва инфраструктурата. Цялата земя принадлежи на краля и се администрира от неговите управители, всеки от които надзирава над сто подуправители. Кандидатите се определят чрез изпит, но последната дума има кралят.

— Значи службата е държавна?

— Да, но същевременно тя се наследява. Кралят е склонен да назначава синовете на някои фамилии поколение след поколение, век след век. В тези държавни служби се разрешава достъп на нови членове само ако в някои от приближените семейства не се роди момче-наследник или пък той предпочете друга професия, например духовен сан или армейски чин.

— Това означава ли, че има постоянна армия?

— Да, но тя принадлежи единствено на краля. Офицерите произхождат от стари фамилии, но мъже от другите слоеве също могат да получат чин. И при чиновниците, и в армията — новите назначения съставляват приблизително дванадесет процента.

— Значи се наблюдава някаква вертикална мобилност? — сви устни Магнус. — От факта, че кралят се нуждае от поддържана армия разбирам, че основната функция на администрацията му е да осигурява добър приход за него и приближените му.

— Не, макар че, както се вижда, тази цел се постига задоволително.

Хъркимър замени снимката на полето с интериора на каменен дворец, претрупан с декорация. Мраморният под бе полиран като огледало, а една двойна редица от съблечени до кръста войници с пики в ръце водеше до златен трон, разположен на висок подиум. На него седеше снажен мъж, облечен с мантия, богато украсена с мъниста, сред които блестяха и скъпоценни камъни.

— Богът-крал е натоварил управителите си да се грижат за благосъстоянието на поданиците. Те събират излишното за двореца зърно в кралски зърнохранилища и хората се изхранват именно от него. Обличат се с памучни и ленени дрехи, произвеждани от кралските тъкачи.

— Излиза, че всеки аспект от живота е направляван и че всичко е отнето от хората, но същевременно всичко им е осигурено — поне онова, от което се нуждаят — размишляваше Магнус.

— Така е. Накратко казано, само петнадесет процента от богатството отива за поддръжка на лукса на краля и неговата администрация.

— Струва ми се, че не е прекалено много. — Магнус беше раздразнен.

— Трудно бих могъл да нарека режима потиснически. Няма ли нещо по-обещаващо?

— Нека потърсим — кимна Хъркимър.

Шумът от пърхащи карти се чу отново и екранът се изпълни с танцуващи снопчета светлина.

Магнус се облегна назад, чувствайки се нервен и раздразнителен. Същевременно се учуди на себе си, че бе толкова обезсърчен след като откри две общества, които не се нуждаеха от неговата помощ. Но той нямаше никаква друга цел в живота си — членовете на семейството му можеха и без него доста добре да се грижат за себе си и за тяхната планета Грамари. Магнус вече беше престанал да се влюбва, не искаше и да посвети живота си на жена и деца. Той бе само на двадесет и една година, но вече бе натрупал известен неприятен опит с жените. Имаше само лоши и никакви хубави преживявания. Какво друго се очакваше да прави един богат младеж през свободното си време? Е, не бе съвсем богат, но Магнус имаше космическия си кораб (подарък, с който наистина богатите роднини измиваха вината си) и можеше и сам да натрупа повече пари, отколкото му трябваша. Можеше да постигне всичко това, действайки като магьосник. Е, не като истински магьосник, разбира се — той не би могъл да направи истинска магия. Но Магнус бе изключително надарен в областта на телепатията, телекинезата и притежаваше и други екстрасензорни качества. Разбира се, той спокойно би могъл да подчини живота си на целта да натрупа огромно състояние, така както бяха направили неговите роднини, но това му изглеждаше някак безсмислено. Нямахше кой да го харчи, пък и му се струваше доста нечестно така да използва талантите си. Краткият му опит в ООЗТИ, както и бунтът срещу него, му бяха доставили радостта, че помага на потиснатата крепостническа класа, която наистина се нуждаеше от освобождаване. Сега Магнус отново търсеше познатото чувство на въодушевление, стремеше се към битката и дори към страданието, което тя пораждаше. Той се чудеше дали нещо дълбоко в него не заслужаваше наказание.

— Ще бъде значително по-лесно — каза Хъркимър, — ако ми разрешиш да проуча планетите, при които проектите на ООЗТИ са постоянно в действие.

Магнус поклати глава.

— Защо да се прахосват време и усилия, след като някой друг вече се е заел да ги освобождава?

Освен всичко друго, Магнус нямаше желание да противодейства на организацията на баща си. На предишната планета той се беше убедил, че агентите на ООЗТИ постъпват зле, или по-точно, че в името на някаква правилна кауза те правят много нередни неща — но това бе друга тема. Тогава у Магнус се породило желанието да направи стъпка напред и да защити добрите хора, които ООЗТИ бе склонна да изостави. Но преднамерено да кацне на планета, която вече бе в ползрението на ООЗТИ, с намерение да попречи на онова, което те правеха, беше изцяло друг въпрос.

— Не, няма смисъл да се дублират условията.

— Както желаеш — отвърна Хъркимър с примирен тон, което накара Магнус да помечтае за доброто старо време, когато роботите не можеха мимически да изразяват емоциите си.

— Следващата ти възможност е планетата Петрарк.

На екрана се появи пасторална сцена — широка, огряна от слънцето равнина, сред която се издигаха стените на средновековен град. По криволичещия към градските порти път се движеха каруци.

Магнус се намръщи, че и тук не вижда потиснати.

— Предполагам, че това е някаква назадначава колония. Дали не са всички такива?

Не съвсем, отговори си сам. Една малка част от колониите на Терра бяха толкова сполучливо и добре планирани, че там можеше да се установи индустриална база, преди Терра да им попречи — и да се отделят в един Пролетарски Еклектически Щат. Повечето колонии обаче се разпадаха скоро след като Терра оттегляше търговското и икономическото си участие и се връщаха към варварството и технологията от каменната ера.

Но по-голямата част от колониите не се върнаха по-назад от Средновековието, дори и без електронните комуникации, които да ги свързват. Обширните като континент държавици изпадаха в състояние на феодален строй под една или друга форма.

— Петрарк обикаля около G-тип слънце на разстояние една и една трета светлинни години — започна Хъркимър, но Магнус реши да прекъсне лекцията още в началото.

— Отново ти казвам да не ме запознаваш с геофизическите данни, докато не се уверим дали има или няма някакъв политически проблем, който да заслужава нашата намеса.

— Допускам, че искаш да кажеш интервенция — директно му отвърна Хъркимър.

През главата на Магнус премина мисълта, че ще трябва да променя кода за гласа на работа, така че да придобие по-свежи, дори девически нотки.

— Има ли причини за това?

— Причини колкото искаш — увери го Хъркимър. — Когато Терра оттеглила подкрепата си от колониите, културата там буквално рухнала. Инфраструктурата не могла да бъде поддържана без електронна технология и на всеки континент резултатът бил анархия. Хората се събирали на групи по селата и се биели един срещу друг за малкото останали храна и гориво. След като едно село завладяло своите съседи, се появявали военни диктатори, които воювали един срещу друг за цялата власт.

Магнус пребледня. Той знаеше какво означава всичко това, измерено със страданията на обикновените хора.

— Но това е ставало преди петстотин години! Вероятно не че са излезли от това положение!

— Не и на два от петте континента — отвърна със съжаление Хъркимър. — Там останали разделени на дузина или повече малки кралства, които постоянно воювали едно с друго.

— Ами останалите три?

— Там варварството триумфирало. Имало общества, които се занимавали с лов и събиране на хранителни продукти. Имало скотовъдни общества с примитивно селско стопанство и номади, които пасли огромни стада. Навсякъде малките кралства били управлявани от деспоти, но империи не са се формирали.

— Да се надяваме, че никой няма да ги измисли. — През ума на Магнус прелитаха видения на стаи за мъчения, въоръжени бирници и умиращи от глад селяни. — Звучи така, сякаш там може да има работа, която си заслужава нашите усилия. Сега ми разкажи историята й.

— Петрарк първоначално е била колонизирана през двадесет и трети век — започна Хъркимър, докато екранът се изпълваше с укрепления и кули от колонията на Терра. Пред тях вървяха жени в дълги рокли от брокат и кадифе, под ръка с мъже, облечени в жакети и дълги, опънати панталони. Тук-там някой носеше шпага и тя имаше доста монолитен вид, сякаш ножницата и дръжката и бяха излети от едно парче.

— Да — замисли се Магнус, — това е бил векът, известен с ренесансовата си мода. Спомням си, като бяхме деца, фес ни учеше, че това е бил чист пример на масова глупост.

— Наистина, такива са били векът, десетилетието и модата, макар че глупостта отминала. На Петрарк обаче модата останала постоянна.

Картината се промени, но стилът на облеклото се запази. Пейзажът имаше същите ниски постройки, характерни за всяка ранна колония на Терра, с къщи от дървен материал, измазани с вар. Магнус наблюдаваше един случайно попаднал пред погледа му костюм с прекалено уголемени рамене, шапка, висока два фута, украсена с корона и флуоресциращ воал, който се влачеше след една дама в разстояние на няколко ярда.

— В хода на развитието си са достигнали до някои много пищни нововъведения — забеляза Магнус.

— Да, но само в рамките на Ренесанса. На Талипон — суша, разположена в едно малко вътрешно море — стилът на дрехите се е фосилизирал. Същото е станало и с архитектурата, рисуването и всички други аспекти на културата.

— Странно! — Магнус бе озадачен. — Имало ли е някаква причина за това или просто е масово умопомрачение?

— Причината е била в Пролетарския Еклектически Щат на Терра. Когато Пещ започнал да управлява сферата, принадлежаща на Терра, метрополията прекъснала контакта и подкрепата си за отдалечените планети. Петрарк буквално замръзнала на тогавашното си културно ниво.

— Цяло щастие било, че колонията се е развила икономически и технологично, така че да може да поддържа и тази култура — намръщи се Магнус. — Изненадан съм, че постоянните войни не са ги върнали в

каменната ера, както се е случвало с толкова много от останалите планети.

— Изглежда че там са се образували обединения между богатите на ресурси щати и тези с развита манифактура — каза Хъркимър.

— Обединения или завоевания?

— Някой път едното, друг път другото. По-отдалечените райони наистина западнали, някои дори стигнали до примитива.

— Значи там има три варварски континента, два феодални и един остров с модерна култура?

— Определено не съвсем модерна. Може би късносредновековна, дори Ренесансова.

— Колко е голям този остров?

— Приблизително четиристотин и деветдесет на сто и пет километра. Състои се от група независими градове-държавици, постоянно враждуващи една с друга. Но техните войни са ограничени. Те имат общ език и постоянен обмен на хора.

Магнус се усмихна кисело:

— Звучи почти като една нация с много съперничещи си спортни отбори.

— Добро сравнение — кимна одобрително Хъркимър. — Някои от спортовете обаче са доста смъртоносни, а отделните градове са непреклонни по въпроса да не се подчиняват на ничии други закони, освен на техните собствени. Но наистина те съставляват една нация.

— Без национално управление?

— Всъщност всеки град-държава се самоуправлява, както намери за добре. Има монархии, аристократии, олигархии, дори новоизлюпени републики с повече или по-малко демократични тенденции.

— Там може да се създаде просветителски център по въпросите на човешките права — каза Магнус замислено. — Доколкото разбирам градовете-държави са със селскостопанска база?

— Няколко са в ранноиндустриална фаза, а дузина крайбрежни държавици са търговски. Две са добили голяма известност, като са формирали истински търговски империи — Венога и Пирога.

— Идеални за разпространяване на напредничави идеи. Да, мисля, че от Талипон ще стане чудесна база, от която да се действа. Ще има ли някакви пречки, ако отида? — Магнус си спомни за

анархистите и тоталитаристите с футуристични идеи, които постоянно се опитваха да подкопават усилията на баща му за развитие на демокрацията.

— Никакви, с изключение на АИДИС — услужливо отвърна Хъркимър.

Лицето на Магнус помръкна.

— Никакви пречки, освен някакво общество от доброжелатели. И то не от тази планета. Само един неофициален клон от междузвездното правителство на Терра! Струва ли си главоболието да се захващам?

— О, да — каза меко Хъркимър. — АИДИС не е просто пример за добра организация.

Това не беше цялата истина, замисли се Магнус. АИДИС — Асоциацията за Издигане на Държавните Институции и Системи беше частна, неправителствена организация, която получаваше тлъсти дарения от Децентрализирания Демократически трибунал — централно управление, простиращо се върху Террианската Сфера. Дейността му подпомагаше завръщането на ретроградните планетиколонии към контакт с цивилизованите светове и ги подготвяше за членство в ДДТ. Целта на АИДИС бе да издига културното ниво на планетите, с които работи. За да постигне тази цел, тя се опитваше да сведе до минимум войните, да подобри икономиките, да прокара фундаментални идеи в културата относно гражданските и индивидуалните права. Тя се грижеше за това правата на личността да бъдат предпоставка за образованието и развитието на изкуствата. Нейните членове подхождаха към работата си с почти мисионерска жар, но често не можеха да преценят какви ще бъдат резултатите. А това обикновено бе създаването на някакъв вид преддемократично управление. АИДИС бе известна и със създаването на една или две монархии. Но в организацията не обръщаха особено внимание, след като всичко това спомагаше за развитието на човешката душа.

— Аматьори — рече Магнус презрително. — Неспособни са да предвидят резултатите от собствените си действия. С голямо самомнение, но непохватни.

— Но са с добри намерения — напомни му Хъркимър.

— Да, но всички ние прекрасно знаем кой път е постлан с добри намерения. АИДИС на цялата планета ли работи или само на

Талипон?

— Главно на Талипон, но с идея влиянието на острова да се разпространи и в останалия свят чрез енергичните търговци и тяхната флота.

— Е, добре, виждам, че имат поне една правилна идея. Ще помисля как бих могъл да подпомогна тяхната работа по някакъв неофициален начин. В края на краищата АИДИС работи тук и не виждам с какво бих могъл да навредя повече от тях самите.

— Така си е — съгласи се Хъркимър. — Как възнамеряваш да процедираш?

Погледът на Магнус стана замислен.

— При тези непрестанни вражди вероятно ще бъде най-ефективен, ако се върна към предишната си маска — на наеман войник.

— Тогава вероятно ще имаш достъп до всеки град, който искаш да посетиш.

— Не смятам да приключа с достъпа...

Хъркимър не обърна внимание на забележката.

— Ще използваш ли и предишния си псевдоним?

— Гар Пайк^[1]. Да, така смятам — сви устни Магнус. — Прекалено ще бие на очи, ако изведнъж се появя в центъра на Талипон. По-добре ще бъде да кацна в едно по-малко развито кралство на сушата и да проправя пътя до острова по естествен начин.

— Това ще те прикрие от наблюдателното око на АИДИС — съгласи се Хъркимър. — Не забравяй, че доста се отличава от талипонците.

— Наистина ли? — намръщи се Магнус. — Защо? Надявам се, че ще ми дадеш ултрабърз курс по техния език?

— О, разбира се, но проблемът е в това, че средният талипонец е висок около пет стъпки и половина.

Магнус беше почти седем.

[1] Пайк (англ.) — копие, пика, шип. Б. пр. ↑

ПЪРВА ГЛАВА

Старият Антонио протегна напред ръка и извика. Младият му спътник Джиани Бракалезе погледна в далечината и като видя кълбото черен дим, усети как сърцето му се свива. Джиани прокара пръст под яката на жакета си, с огромното желание да свали тази тежка, ватирана и топла дреха.

Горещото слънце изгаряше полята, в ранния следобед бризът съвсем беше замрял и единственото движещо се нещо бе потта от челото на Джиани. Само да не бяха толкова близо до Аксера! Градът не беше нищо особено, но търговците му доставяха зърно и памук, които щяха да се продадат на високи цени у дома в Пирогия. Да не говорим за скъпоценните камъни, от които би станала хубава огърлица за всяка дама, привлякла окото на Джиани. Той знаеше, че не бива да посрамва баща си като се движи разсъблечен до кръста, независимо от това колко му беше горещо. Момъкът се укоряваше, че не се бе облякъл по-леко още сутринта, когато денят обещаваеше големи жеги. Четири пъти само беше водил обози със стоки и сега за пръв път му се случваше да го прави през лятото. Малко след празника на Все Светии той навърши двадесет години и му оставаха още само няколко месеца, за да го освободи баща му от чиновническите задължения и да го пусне в истинската търговия. Джиани изгаряше от нетърпение да направи добро впечатление — и сега тази случка!

Той гледаше черното кълбо дим и чувстваше, че му се гади. Само едно нещо би могло да обясни този голям огън — град, който гори.

— Бързо! — извика младежът на Антонио. — Може да стигнем навреме, за да спасим човешки живот!

Старият Антонио го погледна с присвити очи, но спокойно извика на водачите да подканят мулетата. Джиани усети прилив на благодарност към стария човек — той знаеше, че баща му беше помолил Антонио да го пази и да го учи на търговия. Водачите и пазачите бяха много добре настроени към него, но не можеше да става и дума за това кой е истинският ръководител на обоза — макар че с

всяко пътуване на Джиани му се налагаше да задава все по-малко въпроси. Той ставаше все по-сигурен за посоките, както и в търговските пазарлъци. Джиани дори се беше справил много добре при няколко по-малки схватки с разбойници.

Но в случая нещата стояха по-различно. Разбойници, които можеха да нападнат обоз със стоки бяха нещо едно, а бандити, които плякосват цял град — друго. Разбира се, град Аксера не беше нищо особено — твърде отдалечен от брега и само с една малка рекичка, която да го снабдява с вода. Там обаче бе имало крепостна стена и мъжете бяха научени как да боравят с арбалетите си.

Но защо Джиани мислеше за тях така, сякаш вече ги нямаше?

Той яздеше в лек галоп и от време на време тревожно се обръщаше назад, за да погледне мулетата, които носеха богатството на баща му.

Водачите подканяха добичетата с тихи викове, като внимаваха да не вдигат повече шум от необходимото. Джиани усети хлад в себе си като осъзна, че бандитите, които бяха запалили пожара, можеше още да са наблизко — дори в самия град Аксера! Джиани разхлаби рапирата в ножницата си, докато яздеше, и размърда арбалета на куката му на седлото. Той беше новак в търговията, но с оръжията имаше опит. И всеки друг търговец го имаше, доколкото живееше в страна, където разликата между търговеца и войника не бе особено голяма.

Контурът на крепостната стена постепенно израстваше на фона на полетата. Очертанията добиваха плът. И ето там бе пробивът. Изглеждаше така, сякаш великан бе отхапал част от стената — гигант без вкус към месото, защото мъртвите лежах край рова, а някои и наполовина в него. Копията си почиваха в безжизнените им пръсти.

Джиани забави крачка и вдигна ръка към хората от обоза да сторят същото. Това не беше дело на умиращи от глад селяни, които се захващаха с бандитизъм, за да се сдобият с храна — това беше направено професионално. Беше нападение на кондотиери^[1]. Мулетата започнаха да реват недоволно, като надушиха кръвта, и се опитаха да се върнат. Опитните водачи едва успяха да ги удържат. Обозът преминаваше през пробива на стената много внимателно. От време на време Джиани хвърляше поглед към телата на мъжете от Аксера и след това пак бързо обръщаше очи напред, защото чувстваше, че гърлото му се свива. Той беше виждал мъртви хора само веднъж досега. Тогава

Пирогия бе воювала със съседния град Любела поради натрапчивата идея на нейния граф, че дъщеря му е била съблазнена от сина на един от търговците. Двата града бяха воювали твърде дълго, за да задоволят честта на графа и за да оставят половин дузина мъртви мъже — като извинение за бременността на високопоставената разпътница. Джиани все още се чудеше кого прикриваше тя.

Сега, забавили ход, търговците вървяха предпазливо надолу по главната улица, между редиците кирпичени къщи и се оглеждаха наоколо със заредени арбалети в ръце. Някъде иззад спуснатите завеси на един прозорец се чу плач и Джиани усети порива на защитника да търси и утешава. Знаеше, че не бива да се разсейва — вражеските войници можеше да се крият навсякъде. Наблизо видя една мъртва жена, потънала в кръв, с разкъсани корсаж и пола. Загуби всякакво желание да утешава, знаеше, че няма какво да каже.

Мъжете от обоза язدهа, като се стряскаха от всяка сянка напред. Джиани виждаше счупени прозорци и капаци, но нямаше и следа от огън. Изведнъж разбра къде ще го намери и усети гадене в стомаха си.

Нещо се раздвижи в сенките и половин дузина арбалети се извърнаха натам. Оказа се, че бе само един накуцващ старец, който излизаше на слънце. Говореше си с глас, пълен с презрение:

— Не трябва да се страхувате, търговци. Жестоките лоши мъже си отидоха.

Джиани се намръщи, сподавяйки желанието си да запуши по някакъв начин устата на стария човек. Кръвта, която течеше от челото му, свидетелстваше, че бе пострадал доста, а огромната синина от лявата страна на лицето му показваше, че макар и куц, той се бе борил храбро да защити семейството си — доколкото бе успял.

Старият Антонио попита:

— Кондотиерите ли бяха?

Старецът кимна:

— Бандата на Стилето, ако се съди по почерка им. — Той посочи надолу по пътя. — Там лежат тези, с които сте решили да търгувате, ако изобщо им е останало нещо за търгуване.

Антонио се обърна с лице към стълба дим.

— Благодарим ти, храбрецо! Ще се върнем да помогнем, когато можем.

— Ще ви бъда благодарен — отвърна старецът иронично. — Междувременно трябва да видите всичко сами.

Джиани размисли за миг и реши да не казва, че сеньор Лудовико и старият му служител Анселмо са само търговски партньори, а не близки приятели. Хората от обоза бяха донесли стоки, които да обменят за селскостопанска продукция. В края на краищата за фермерите търговците принадлежаха към друго племе.

Мъжете от обоза свиха вляво от единствената широка улица, за да видят потока вода, който шуртеше под една огромна порта. Видяха и горящите руини на някакъв склад отсреща.

— Западният край все още се държи! — извика Джиани. — Бързо! Може още да има живи хора!

Той се втурна напред, забравяйки всякаква предпазливост. Антонио, като по-опитен, извика на водачите да държат арбалетите си готови за стрелба, докато проучват околностите.

Да се каже, че западният край на склада все още се държи, беше доста преувеличено. Покривът се беше срутил вътре и само главната греда поддържаше половината от едната стена. Но огънят все още не беше достигнал до разбитото преддверие, където лежеше безжизнено тяло, нито до ъгъла, където някакъв човек се бе снишил, полуопрян срещу останките от стената.

Като слезе от коня си и изтича към тях, Джиани с изумление видя, че и двамата не носеха жакети или връхни дрехи, а само широки ленени ризи, вече опръскани с кръв. Младежът коленичи до мъжа край вратата, видя дълбоката рана на врата му, която още кървеше, локвата кръв отдолу — и се обърна към другото тяло, за да прикрие спазмите в стомаха си. С неуверена походка той пристъпи към ъгъла и се наведе над човека, който лежеше там, като се взираше в разкъсаната му риза и огромното кърваво петно на гърдите. Забеляза, че те едва-едва се повдигат. Джиани го погледна в лицето и видя, че сините устни се размърдаха, опитвайки се да оформят думи.

— Това е Лудовико. — Антонио се наведе към ранения, като поднесе бутилка бренди до устните му. Старият човек изля малко, раненият се закашля и запелтечи, после отвори очите си и ги изгледа диво.

— Аз съм, Антонио — рече старецът бързо и твърдо. — Сеньор Лудовико, аз съм, Антонио — вие ме познавате, често сте търгуval с

мен.

Лудовико се втренчи в Антонио, устните му се размърдаха поточетливо и накрая той произнесе съвсем тихо:

— Ан-Антон...?

— Да, Антонио. Добри ми сеньоре, какво се е случило тук?

Защо ли питаше, старият глупак, след като вече знаеха. Джиани усети, че това бе само начин да се успокои сеньор Лудовико и да му се вдъхне малко вяра.

— Кондотиерите! — въздъхна Лудовико — Хората на Стилето. Твърде много бяха, за да ги отблъснем... но...

— Но вие се борихте — кимна Антонио с разбиране. — Те пропъдиха вашите работници и ви разгромиха.

— Работниците... избягаха! — въздъхна отново Лудовико. — Чиновниците... останаха вкъщи!

— Изтичали са по домовете си, за да защитят жените и децата си? — предположи Антонио. — В края на краищата, стоките в склада не са били техни.

— Борихме се! — протестира Лудовико. — Арбалетите... там... — Той премести поглед към останките от арбалет и Джиани потрепери при мисълта за жестокостта, с която кондотиерите бяха наказали стария човек за това, че бе дръзнал да се бори срещу тях.

— Помислиха ме... мъртъв! — хриптеше Лудовико. — Чух ги да... говорят...

— Стига, стига — спря го Антонио. — Трябва да лежите, само да лежите и да почивате. — Той погледна Джиани многозначително и момъкът свали наметалото си, сви го на вързоп и направи нещо като възглавница.

— Никаква... почивка! — протестира Лудовико, вдигайки слаба ръка. — Те... говореха за... дългове към господаря...

— Да, да, разбирам — увери го Антонио. — Вие сте чул кондотиерите да говорят за задължения към господаря. Сега почивайте — ние и сами можем достатъчно да се досетим за останалото. Вода, Джиани!

Джиани държеше бутилката отворена и Антонио изля малко върху устните на Лудовико. Търговецът се закашля, опитвайки се да произнесе още няколко думи, после изостави усилието и отпи малко.

Вкусът на чистата вода сякаш премахна вцепенението му и той се облегна на ръката на Антонио.

— Раната? — попита Джиани.

— Трябва да бъде почистена — каза Антонио със съжаление. — Отдръпни ризата колкото можеш по-внимателно, Джиани.

Това поне младежът знаеше от опит. Той внимателно повдигна плата от раната — кръвта на повърхността бе засъхнала, но Лудовико изглежда нищо не забеляза. Джиани едва-едва докосна раната с пръст, стараяйки се да сподави опита за бунт в стомаха си. Тук поне имаше шанс нещо да бъде направено.

— Раната е широка, но плитка.

— Ударен е с меч — кимна Антонио. — Пронизал е белия дроб, за щастие не сърцето. Може и да оживее. Все пак раната трябва да бъде почистена. Капни малко бренди на нея, Джиани. Дръжте се! — обърна се той към Лудовико. — Ще има болка, трябва да има.

Джиани изчака няколко секунди, за да се увери, че човекът го е чул, но не и прекалено дълго, за да има време да протестира. Тогава наклони бутилката с бренди, както му каза Антонио.

Лудовико извика веднъж остро, после стисна челюсти и замълча. Като видя, че Джиани затваря бутилката, се отпусна назад с облекчение.

— Разчисти място около него — каза Антонио на Джиани. — Ще бъде по-добре да не го местим.

Младежът се намръщи.

— Ами бандитите...?

— Те са били тук и са си отишли. Ограбили са всичко. И защо им е да поставят охрана там, където вече са били? Тук сме точно толкова сигурни, колкото и в затвора, Джиани. Тези стени все ще ни дадат някакъв подслон. Нареди на мъжете да потушат огъня, доколкото е възможно.

Когато се спусна нощта, огънят бе овладян и припламваше само тук-там. Бедният стар Лудовико покриха с брезент, а мулетата прибраха сред руините, където им дадоха зоб. Товарите лежах наблизо, а мъжете се разположиха до огъня и се заеха да приготвят вечерята.

Антонио излезе изпод брезента и се приближи до Джиани.

— Спи ли?

Антонио кимна.

— Страхувам се, че не след дълго ще заспи вечния си сън. Самата рана не би могла да го убие, но е загубил много кръв, а и много кръв е влязла в дробовете му. Диша доста трудно.

— Добре, че все още диша. — Джиани се извърна към кипващия чайник и го разбърка. — Наистина ли мислиш, че благородникът, който управлява този град, е изпратил хората на Стилето да направят това?

— Не — отвърна Антонио. — Мисля, че той е чул войниците да обсъждат следващата си битка и това чий данък да вземат.

Джиани се мъчеше да си спомни:

— Бандата на Стилето напоследък воюваше с Реджиналди. Те изминаха твърде дълъг път от Туманола до тук.

Антонио потрепери.

— Когато няма работа за тях, наемните войници започват да грабят когото и каквото им попадне. Те са имали нужда от храна, така че са дошли и са я взели от хамбара на Лудовико. Междувременно са откъснали вълната и памука от неговия склад — и разбира се — полускъпоценните камъни.

— И сега вече ще трябва да водим преговори с кондотиерите? — с възмущение попита Джиани.

— Можем да си позволим да не преговаряме с тях само в случай, че имаме висока и дебела градска стена между техните копия и нашето убежище. Ако им се изпречим пред очите сега, те ще вземат и стоките на баща ти, и живота ни, ако им се прииска. — Той се обърна и плю в мрака. — Много бих искал Реджиналди да не е сключил мир с Ботези. Тогаваша наемните му кучета щяха да лагеруват извън стените на Ренова, а не да ограбват тук честните хора.

— Неспойно примирие, от всичко, което чувам — заключи Джиани. — И съвсем ще се изтъни, ако войниците видят, че се задава нова работа.

— Мечтана съдба за тях — съгласи се Антонио. — Войниците на бойното поле са достатъчно ужасни, но поне човек може да разбере къде воюват и да стои настрани.

— Ренова и Туманола са най-големите сили в този източен край на Галипон — размишляваше Джиани, — тяхното бойно поле може да бъде навсякъде.

— Истина е, но поне войските им ще стоят някъде, ще се бият и ще получават плячката си, а няма да бродят наоколо и да грабят бедните селяни и честните търговци — отвърна Антонио. — Разпуснатите войници превръщат целия остров в дяволско убежище.

Той не каза точно, че войниците са дяволи, но Джиани схвана намека.

— Възможно е някои благородници да са ги изпратили да плячкосват Аксера, като наказание за някаква въображаема обида.

Антонио сви рамене.

— Знае ли ги човек благородниците? Те са склонни да се обиждат от всичко и да заповядват на хората си да правят какво ли не.

— Кой може да бъде сигурен в наемните войници? — отвърна Джиани. — Когато им се плаща, те са армия, когато не — стават кондотиери, по-лоши и от обикновена шайка бандити.

— И нещо по-лошо — съгласи се Джиани. — Чудя се как още не им е хрумнало да откраднат цял град.

Джиани изтръпна, защото разбра какво искаше да каже Антонио. Ако бандата на Стилето някога се опиташе да завладее град, той нямаше да бъде от ония, управлявани от благородническа фамилия. Всички аристократи от Талипон щяха да се нахвърлят вкупом срещу тях, заедно с войниците си, за да ги сразят. Не, наемниците щяха да търсят по-лесен дивеч, някой град, в който търговците се управляваха сами — като родното място на Джиани — Пирогия.

— Тези кондотиери може да работят за себе си или за някои от благородническите фамилии — невъзможно е да се каже със сигурност — заключи Антонио. — Но Аксера е разположен в земите, принадлежали на Пирогия, преди нашите деди да свалят от власт местния граф и да прогонят семейството му. Най-вероятно атаката е била от гладна армия, но и това не е добър знак.

— Носят се слухове, че търговците от Туманола са станали неспокойни, като гледат колко добре се управлява Пирогия — рече Джиани, — и че те са помолили техния принц да се намеси в работите на града.

— Същото се говори и за Ренова — намръщи се Антонио и поклати глава. — Само се чудя колко ли време тези два големи града ще се въздържат да нападнат Пирогия. Идеите на нашите граждани изглежда много ги безпокоят.

Един от водачите извика от мястото си край руините:

— Кой ходи там?

— Приятел — отвърна дълбок глас, — или някой, който би могъл да бъде.

Антонио скочи на крака почти толкова бързо, колкото Джиани. И двамата се обърнаха към гласа и видяха как един гигант излиза от сенките.

Непознатият се извисяваше над часовоя. Той изглеждаше седем стъпки висок, имаше широки рамене и макар че хлабавата му риза и късото кожено яке прикриваха ръцете и гръдния кош, прилепналите панталони очертаваха крака с издути мускули.

Джиани можеше да се закълне, че шпагата на бедрото му беше толкова дълга, колкото бе висок пазачът им.

Шпага, кожено палто, ботуши на ездач — нямаше никакво съмнение, че човекът беше наемник. Гигант и наемник. Непознатият беше с черна коса и черни вежди, с дълбоки тъмни очи, прав нос, широка уста и хлътнали страни. Носът му беше гърбав, но все пак в него имаше нещо ястребово. Усещането идваше може би от пронизателността, с която той разглеждаше и проучваше търговците. Но в изражението му нямаше жестокост, по-скоро изглеждаше, че даже леко се забавлява.

— Здравейте, търговци!

Той говореше със силен акцент, но какъв — Джиани не можеше да познае. Значи, оказва се, че гигантът беше наемник и чужденец. Нямаше нищо учудващо, разбира се — повечето от наемните войници бяха чужденци от континента. Младежът не попита откъде гигантът знае, че те са търговци — с тези мулета и товари беше повече от очевидно.

— Цял следобед ли ни следите? — поинтересува се Джиани.

— Едва от момента, в който открих града, по залез слънце. Имах битка с някакви разбойници, ей там — назад по пътя. — Гигантът посочи към хълмовете извън града. — Бяха трима. Не издържаха в боя дълго време. За жалост те са още живи, но конят ми не е. Видях ви и си помислих, че може да имате допълнителен кон за продаване.

Те наистина имаха свободни коне за смяна, но за всеки случай Джиани рече:

— Не е принадлежал на никой от убитите наши хора. Тези бандити, които ви обезпокоиха, имаха ли някакъв знак на камите си?

Непознатият поклати глава утвърдително:

— Камите им бяха дълги и тънки — стилети, мисля, че така им викате.

Антонио се обърна към Джиани:

— Той не е от тях.

— Ако казва истината. — Но Джиани не можеше да измисли разумна причина защо бандата на Стилето ще изпраца човек, който да ги шпионира, вместо просто да се нахвърлят върху тях. Освен това обозът имаше нужда от професионален боец, за да види Пирогия отново. Младежът протегна широко ръка.

— Аз съм Джиани Бракалезе.

— Добра среща, Джиани. — Гигантът също протегна широко ръка. — Аз съм Гар.

Да, акцентът му беше много силен. Той правеше името на Джиани да звучи като Джони, изпускайки напълно първото „и“.

— Нямах ли фамилно име?

Гар трепна.

— Аз идвам от бедна страна, твърде бедна за втори имена. Мога ли да споделя с вас огъня?

— За нас е чест да ни бъдеш гост. — Джиани го поведе към лагерния огън. Гар дойде и седна близо до пламъците, като отвори торбичката, която висеше на кожен ремък през рамото му. Оттам извади нещо като восъчна топка.

— Мога да ви предложа сирене.

— Добре дошло е за нас. — Джиани извади хляб от пътническата си чанта, отрязва с камата си една филия и я подаде на Гар. — Яхнията ще покъкри още малко и е готова.

— Благодаря. — Гар сложи парче сирене на хляба, отрязва половината и я подаде на Джиани.

Антонио седеше до тях и с удоволствие наблюдаваше как двамата млади мъже изпълняват тази проста церемония.

— Значи ти си наемен войник? — попита Джиани, преди да отхапе от хляба.

Гар преглътна и кимна:

— Свободно копие, не съм член на никоя групировка. А тези разбойници, с които се бих, те бяха ли?

— Да, шайката на Стилето. Сега търсят плячка. Няма работа за теб тук.

Гар се усмихна широко.

— Не бих постъпил на работа при тези, които ме нападнаха.

Джиани почувства трепета на търговските преговори.

— Но ти би ли се наел някъде?

Гигантът кимна, като дъвчеше.

— Имаш ли препоръчителни писма? — попита Антонио. Той знаеше, че човекът вероятно няма, сигурно не можеше да пише. Но това беше добър начин да му се свали цената.

Гигантът обаче изненада и двамата.

— Ето. — Той извади от торбата си два сгънати пергаментата и ги подаде на Джиани.

Младият търговец ги отвори. Антонио надникна над рамото му, заинтригуван да открие войник, който има истински писма. Първото беше на чужд език, но Джиани беше учил езика на Айреби, защото капитаните на Айреби търгуваха често с тях. Писмото беше от капитан на търговски кораб, който удостоверяваше, че е наемал Гар в Донелак-далечна северна земя и че гигантът се е справил отлично като моряк и боец. Другото писмо беше на талипонски език, свидетелство, че Гар е бил изключително верен при транспортирането на стоките от Венога до Ренова и е бил много полезен при отблъскването на бандитите.

Това беше особено интересно, тъй като Венога беше основният търговски съперник на Пирогия, малко след нея по отношение на търговията и далеч по-изостанала по богатство. Джиани смяташе, че това е така, защото търговците там все още не бяха успели да свалят от власт техния граф. Той прибираще твърде голяма част от доходите им и по този начин намаляваше възможностите им да реинвестират. Графът имаше навик да налага и данъци върху луксозните стоки, които те можеха да купуват или да притежават. Той все още не си беше подписал съвсем смъртната присъда, размишляваше Джиани, но единият пергамент беше празен и само очакваше да бъде попълнен.

Препоръката от търговеца завършваше със съжаление, че не може да наема Гар повече, защото няма да извършва търговски пътешествия в продължение на няколко месеца. Той препоръчваше

наемника на всеки друг търговец, който би се нуждал от неговите услуги, дори и на тези, които в момента нямат изрична необходимост. Джиани кимна, сгъна отново писмата и ги подаде обратно.

— Добри са, много са добри. — Хрумна му, че може да е имало работодатели, които да не са били доволни и затова да не са давали препоръчителни писма, но отхвърли мисълта като незаслужаваща внимание.

— Ще вземеш ли един дукат, за да ни пазиш от бандата на Стилето?

— Или от всеки друг, който може да ни нападне по пътя за вкъщи? — добави Антонио бързо.

— На драго сърце — отвърна Гар сериозно.

С чувство на триумф, Джиани извади един дукат от торбата си и го връчи на Гар. Гигантът го взе и каза:

— Ще вземам по един дукат на всеки седем ноци, през които ви пазя.

— Ще получиш достатъчно — увери го Джиани. — Ние се връщаме в Пирогия и то с празни ръце, защото хората на Стилето откраднаха зърното, памука, вълната и орсаните, които ние дойдохме, за да закупим.

Наемникът бе заинтригуван.

— Какво са това орсани?

Джиани го погледна с широко разтворени очи, после се сети, че Гар е нов в Талипон.

— Орсанът е камък с цвят на пламък, но е много рядък. Всъщност той е полускъпоценен, но е много красив на вид. — Той махна с ръка към полуизгорялата постройка до тях. — Сеньор Лудовико ни писа, че е събрал една торба от тях, за да ни ги продаде, но с всичко това вече е свършено. Полускъпоценни или не, цял чувал от тях би струвал доста пари.

— Така. — Гар се усмихна, докато пускаше монетата в джоба си. — Ние и двамата имаме причини да желаем Стилето да се разболе. Разкажете ми за тази ваша Пирогия. Истина ли е, че търговците властват в града?

Джиани кимна, а Антонио каза:

— По-скоро бихме казали „управляват“, а не „властват“.

— Важен е фактът, а не думата — отвърна наемникът. — Как успяхте да се сдобиете с толкова сила?

Джиани се усмихна — имаше превъзходен начин да отбива любопитни въпроси, като дава възможно най-пространен отговор, с възможно най-малко информация. И младежът се впусна да разказва накратко историята на Пирогия.

[1] Кондотиери — ръководители на наемни военни отряди през XIV–XVI в. Б. пр. ↑

ВТОРА ГЛАВА

— Не е съвсем точно да се каже, че ние прогонихме нашия граф — започна Джиани. — Всичко станало, защото чашата на търпението на нашите прадеди преляла поради ограниченията, които ни налагали принцовете и графовете. Те ни облагали с непосилно високи данъци, като ни оставяли съвсем мизерен капитал, с който да работим.

Антонио не казваше нищо, само поглеждаше младия си повереник с блеснали очи.

„Е — помисли си Джиани, — поне ако съм бил подложен на проверка, я издържах.“

Наемникът кимаше внимателно. Джиани си помисли кисело, че този интерес няма да продължи дълго, но бе изненадан, когато не стана така.

— И така, търговците от шест града, които се познавали покрай търговията, се събрали заедно и построили складове на островите и на лагуната откъм източния край на Талипон. Земята била практически владение на принц Реджиналди от Туманола, но представлявала само една пустош, покрита с блата, така че той не ѝ обръщал много внимание.

— Съвсем естествено е търговците да построят и жилища до складовете си — рече Гар.

Джиани кимна, изненадан че човекът си прави труд да обясни нещата.

— Само след няколко години вече всички живеели там. Включително чиновниците и работниците, нали?

— Разбира се — Джиани беше започнал да се чуди дали наемникът не е по-умен, отколкото го мислеше. — Те построили мостове между близките острови, а пътували до по-големите с малки лодки.

Гар се усмихна:

— Дори един търговец от Ренова е могъл да пътува по работа на кон или да прекарва стоките си с каруци.

— На търговеца от Ренова нямаше да му разрешат да има кон — рече Антонио, — но той би могъл да притежава каруци, разбира се.

— Това важало и за търговците от Туманола — добави Джиани. — Нямамо закон, който да им забранява да си имат лодки.

— Започвам да долавям предимството да живеят далече от очите на принца — рече Гар. — И колко време изминало, докато той разбрал, че търговците са построили свой собствен град?

— Когато корабите започнали да акостират на по-големите острови, а няколко — в неговото пристанище. Тогава принцът обложил с данък всички стоки, внасяни в Пирогия, но търговците отказали да го плащат.

Гар се усмихна.

— Колко пъти е изискал налога, преди да изпрати войската си?

— Само два пъти, но когато войниците дошли, се разбрало и друго предимство на града, построен на островите.

— И кое е то? — попита Гар. — Възможността да се види нападението на врага отдалече?

— Не — рече Джиани, — трудността на придвижването по вода.

Гар се усмихна още по-широко.

— Разбира се, имате си и естествен ров.

— Ров, широк четвърт миля и дълбок сто стъпки.

— Нима принцът не е изпратил флотата си?

— Да — усмихна се Джиани. — Това станало, когато благородниците разбрали какви превъзходни моряци сме ние, търговците.

— Сигурно те са обстрелвали с топове вашите стени?

— Пирогия няма стени — рече Джиани. — За какво са ни? Лагуната и флотата ни заместват стената.

— Излиза, че вашите дядовци са имали предвидливостта да строят военни кораби.

— Някои от тях — да. Освен всичко са върлували и пирати, така че всеки търговец е имал и оръдие на кораба си и всички наши моряци са знаели как да воюват, както и да се ориентират в морето — и все още могат, макар че сега пиратите са редки. Капитаните на принца излязоха срещу нас с галери, но ние ги посрещнахме на кораби с триъгълни платна. Ние лавирахме спрямо въздушните течения, докато успяхме да се извъртим и да ги нападнем при попътен вятър в гърба!

— Очите на Джиани искряха със свирепа ярост. Той говореше така, сякаш сам е бил там. — Ние простреляхме веслата им, гюлетата откъснаха части от галерите, а стотина малки лодки ги опустошаваха от всички страни. Точно малките лодки извадиха вражеските моряци от строя и ние поискахме откуп от принца за капитаните му.

— Сигурно той не е могъл да понесе такова поражение!

— Наистина не можа, затова настоя благородниците, които владееха други крайбрежни градове, да образуват армада против Пирогия. Нашите пращяковци бяха готови, но какво можеха да направят срещу такава огромна флота от галери.

— Но вашите кораби са били по-бързи? — предположи Гар.

— Наистина. — Джиани се усмихна широко. — Техните огромни галери не бяха бързи и маневрени като нашите каравели, но дори и такива, те можеха да ни победят, само заради многобройността си, ако не беше бурята, която отклони посоката на флотата им. Нашите капитани атакуваха корабите им поотделно, по два и по три. Повечето вражески моряци никога не зърнаха Пирогия, а се върнаха обратно на сушата, за да поправят пораженията по корабите и платната си.

Гар кимаше, без да сваля погледа си от Джиани.

— Принцът беше ли доволен от това?

— Той се опита да застави другите градове да построят по-силна флота и да ни нападнат отново — рече Антонио, — но Ренова започна да воюва със Сламия заради границата — някаква река си била променила руслото. Грамона сметна това за добра възможност да заграби част от територията на Сламия, докато пък графът на Марна откри шанс да завземе малко от търговските бази на Ренова по суша. Тогавя Борелия се разтревожи от едно евентуално разрастване и засилване на Грамона, така че я атакува, за да защити Сламия. От своя страна Туманола нямаше желание да гледа как Марна печели повече от търговията. И така Туманола нападна Марна и...

— Знам резултата от всичко това — рече Гар с тъжна усмивка. — Скоро те всички започнали да се бият едни с други и в суматохата забравили грижата си за Пирогия. Вашите дяковци бяха ли изпратили агенти да подстрекават към размирици в Ренова?

— Е, какво — може ли построяването на един бент сред хълмовете да промени посоката на реката? — вметна Антонио небрежно. — Или дори на цяла дузина?

— И принцът на Туманола никога ли не ви заплаши отново?

— Ами той не предприе нищо срещу нас — отвърна Джиани, — нито пък някой от неговите наследници. Но те постоянно ни отправяха заплахи, опустошаваха корабите ни, когато можеха — и никога не престанаха да настояват за дял от нашите печалби — при тази мисъл младежът вдигна поглед. — Мислите ли, че е възможно самият принц да е наел бандата на Стилето?

— Ще го разберем преди да видим лагуната отново — рече тъжно Антонио.

— А прадедите ви бяха ли залавяли моряци — пленници? — попита Гар.

Джиани не можеше да повярва. Човекът съвсем целенасочено го питаше за още история!

— Повечето от тях решиха да останат в Пирогия и да потърсят работа — те умееха много неща и бяха добри работници. Нашите дядовци наеха петима от тях за екипаж, като ги следяха отблизо, в случай, че се окажеха шпиони, но нямаше такива.

— А останалите?

— Когато битката свърши, ние ги оставихме да си отидат вкъщи. Закарахме ги до сушата, свалихме им веригите и ги пуснахме да ходят където си искат. Някои се опитаха да се захванат с бандитизъм, но охраната на нашия град се справи с това много бързо — в края на краищата те имаха само оръжия, които можеха да се направят от дърво и камък. Другите са си отишли у дома, доколкото знам. Във всеки случай, никога не се върнаха в Пирогия.

Гар се облегна назад и положи ръце върху коленете си.

— Храбро сте воювали, сеньори, и достойни прадеди сте имали! Без съмнение вие сте градили вашето върху техните основи.

— Пирогия е мощен град сега — увери го Антонио, — макар че си нямаме стена. Яхнията е готова.

Джиани сипа с черпака в дървени купички и ги подаде на Антонио и на Гар. Водачите до тях също се хранеха и разговаряха тихо, освен шестимата часовои на пост. Джиани седна отново, потапяйки лъжица в купата.

— А теб от малък ли са те учили да управляваш кораб? — обърна се той към Гар.

Антонио вдигна поглед разтревожено — беше грубо да се пита един наемник откъде е или защо е станал войник. Грубо — и по някой път — опасно, но Гар само се усмихна и каза:

— В моята родина повечето хора се изхранват с риболов или фермерство.

Джиани не обърна внимание на сигналите, които му правеше Антонио.

— Коя е твоята родина?

— Една страна, наречена Грамари — рече Гар, предвиждайки следващия им въпрос, — един много голям остров далече оттук, някъде в средата на океана.

Заинтригуван, Антонио забрави за добрите си маниери.

— Грамари? Никога не съм чувал за нея.

— Тя е много далече от тук.

— Името означава „магия“, нали?

Гар се усмихна:

— Виждам, че знаете и други езици, освен вашия собствен. Да, „грамари“ означава „магия“ или „книга за магията“ и наистина това е една магическа земя, пълна с тайнственост и приключение.

— Звучи като място, което би привлякло човека — рече Джиани. Но не продължи по-нататък, защото така изискваха добрите маниери.

— Така е, наистина — рече Гар, — но домът започва да наподобява затвор, когато човек възмъжее. Станах неспокоен и се впуснах в изследване на света с кораба на баща ми и с един стар и верен слуга. Когато ме наеха за първи път, слугата откара кораба у дома. Един ангажимент бе последван от друг, докато не попаднах на кораба на търговеца, който ме доведе в Талипон. Той бе достатъчно добър, за да ми напише препоръчително писмо, когато поисках да науча повече за острова. Обичам да наблюдавам и изучавам света, макар че опасностите и трудностите са неприятни.

Внезапно от ъгъла зад стената се чу остър вик:

— Господарю Джиани, елате бързо!

За миг Джиани бе на крака и тичаше към ъгъла, сподирен от Антонио. Гар ги последва малко по-бавно.

Старият Лудовико лежеше с бледо лице и поглед, отправен в небето.

— Спря да диша — рече водачът.

Джиани се наведе и постави дланта си върху устата и носа на стария човек. Почака няколко минути и затвори очите му.

На сутринта оцелелите селяни започнаха да надничат от къщите си. Един току-що пристигнал свещеник от близкия манастир се оглеждаше ужасен наоколо, след това започна подготовката на траурната церемония и погребенията. Джиани и хората на Лудовико стояха край гроба му без шапки, с наведени глави, слушайки монашеския латински. После изпяха „Dies Irae“^[1] с ниски и тържествени гласове. Колкото и да беше странно, те се почувстваха малко по-добре и постепенно започнаха да си бърбят, докато товареха мулетата си. По пътя за Пирогия дори се шегуваха и смееха.

— Вашите хора бързо излекуваха духа си — отбеляза Гар.

— Лудовико не беше един от нас — отвърна Джиани, — а само търговски партньор.

Гар кимна:

— Достатъчно близък, за да ви разтърси смъртта му и не чак дотам, че да причини истинска скръб. И все пак вашите хора имат силен дух.

— Имаш предвид това, че се движат в сянката на кондотиерите и могат да се усмихват? — Джиани налучка точните думи. — Толкова много мулета не могат да се придвижват тихо, така че защо да не се посмеят, докато ти бдиш? Пък и едва ли една наемническа банда ще постави часовои навсякъде по пътя, за да наблюдават някакъв тромав обоз.

— О, да — веднага отговори Гар. — Но ако аз бях водач на такава банда, щях да поставя няколко човека, които да дебнат навсякъде.

Джиани го изгледа поразен.

— Би ли се превърнал в бандит, тогава?

— Определено не — бързо рече Гар. — Но когато искаш да се предпазиш от врага, трябва да предполагаш онова, което той би направил. А най-добрият начин да го сториш е да се поставиш на негово място и да се опиташ да мислиш като него. И така, въпреки че аз никога не бих позволил на моите хора да опустошават и грабят мирни жители, си представям какви планове бих кроил, ако съм водач на такава банда. — Той погледна Джиани право в очите. — Можеш ли да разбереш това?

— Да — рече Джиани доста изненадан. — Сигурно имащ дълга практика. Ти не си толкова нов за войнишкия занаят, колкото изглежда, нали? — Младежът напълно съзнаваше, че все още не знае достатъчно за Гар, за да бъде сигурен дали той заслужава доверие и затова се опитваше да събере още малко информация.

Самият Гар сякаш не бе особено склонен да говори.

— Израснал съм в битките, както и повечето варвари.

Джиани отбеляза:

— Както казваш — и аз съм израснал в търговията. Все пак тези стоки не са мои, а на баща ми. Аз не получавам печалба от тях, а само дял от нея.

— Дял? — повдигна вежди Гар. — А не надница?

— Не, баща ми казва, че ще работя по-усилено, ако сумата пари, които получавам, зависи от размера на печалбата.

Гар поклати глава:

— Има някакъв смисъл в това.

Антонио слушаше разговора между двамата млади мъже и се усмихваше доволно.

— Но баща ти изпраща търговски кораби и извън страната — рече Гар. — Защо си прави труда да праща хора към вътрешността на сушата?

— Защото освен златото, което изнасяме, имаме и друга стока за превозване с тези кораби — отвърна Джиани. — Ако изпращаме само злато, скоро на нас няма да ни остане никакво. Номадите от южния бряг на Средното море нямат особена полза от скъпоценните метали, но все пак те купуват златни кюлчета, памук и ленен плат, който нашите тъкачи изработват. Земевладелците от северния бряг харесват нашите гоблени, вълнените, памучните и ленените изделия. Освен това златото е компактно и отнема малко място при пренасянето. Защо да оставяме корабите да плават почти празни, когато може да бъдат натоварени догоре със стоки, от които имаме в изобилие.

Джиани беше доста изненадан от това, че Гар разбира всяка дума.

— Има смисъл във всичко това — каза наемникът, — но не могат ли вашите кораби да донасят дървен материал и зърно от тези търговски пътувания?

— Защо ни е, след като те са много по-евтини у дома? — възрази Джиани. — От варварските брегове ние донасяме кехлибар, кожи и всякакви неща, които са лукс за хората от Талипон. А от старите градове на изток и империите на юг донасяме подправки, коприна и рядка дървесина. Това са стоките, които можем да продадем с печалба в Талипон, приятелю, това и караме.

— Има смисъл във всичко това — съгласи се Гар. — А кой взема решенията с какво да се търгува? Търговците и принцовете на Пирогия?

Джиани се засмя:

— Едва ли бих ги нарекъл принцове. Те са просто уважаваните граждани — преуспяващи може би, но със сигурност не живеят като принцове. Не, приятелю, Съветът не решава какво да се внася и какво да се изнася. Моят баща решава това сам за себе си, както и всеки друг търговец.

— Тогава какво прави вашият Съвет?

Джиани си пое дъх.

— Решава неща, които засягат всички търговци и целия град — например колко пари да се отделят за военни кораби, колко войници, дали да наемаме чужди или да тренираме нашите собствени.

Джиани примигна удивен, сетне продължи.

— Съветът решава да се строят ли мостове и нови обществени сгради, да се укрепват ли бреговете на реките и каналите — и въобще всичко, свързано с общественото благосъстояние.

— Кажете по-скоро с благосъстоянието на търговците — отбеляза Гар. — Кой защитава интересите на занаятчиите и работниците?

— Занаятчиите имат своите гилдии и техните водачи могат да спорят в Съвета, ако са много заинтригувани от въпроса, който се дискутира. — На Джиани му хрумна, че би могъл и да се обиди от такъв въпрос, но беше твърде зает с обяснението. — Що се отнася до работниците, ще призная, че не сме открили начин да ги включим в дебатите, освен да натоварим някой от съветниците да говори по въпросите, които засягат хората в неговите складове или кораби.

Гар кимна.

— И как се избират тези олигарси, пардон — съветници?

Джиани се намръщи. Не хареса думата „олигарх“, особено след като не разбра значението ѝ, но той реши, че това е дума от родния

език на Гар.

— Търговците от Пирогия се срещат в Събранието и избират съветници, като хвърлят камъчета в големи кутии с имената на търговците — зелени камъчета за тези, които предпочитат, и червени — за тези, които отхвърлят. Винаги има поне два пъти повече желаещи, отколкото са постове в Съвета.

— И колко са те?

— Дузина. — Джиани се чудеше как опитът му да научи повече за Гар се беше превърнал в лекция за управлението в Пирогия и тъкмо се канеше да отклони новите въпроси, когато кондотиерите ги нападнаха.

Те връхлетяха, яздейки през полята, като крещяха на търговците да спрат.

— На конете! — извика Джиани. — Да не ни мислят за глупаци? — Той пришпори коня си в галон, докато Гар и Антонио заеха местата си от двете му страни.

Водачите шибнаха мулетата да ускорят ход, но скоростта на обоза не можеше да се увеличи повече от тази на галопиращи товарни мулета. Кондотиерите вече летяха към тях.

— Те знаят, че ние не сме глупаци, но и те не са! — рече Гар. — Те искат да ни изплашат, като яздят стремително към нас, защото са поставили засада!

— Засада! — извика недоверчиво Антонио. — И къде?

— Ей там! — Гар посочи напред към групата селски къщи, които започваха да изникват в далечината.

— Доста заплашително изглеждат конниците, ще се почувстваме сигурни само когато стигнем до убежище, до някакво убежище.

Докато казваше това, откъм хижите изскочиха още кондотиери, които галопираха право срещу тях. Джиани хвърли див поглед назад, но там видя друга група да ги следва по петите.

— Загубени сме! — извика един от водачите и като смуща мулето си да спре, вдигна ръце.

— В кръг! — заповяда Джиани. — Или искате да бъдете роби на галерите до края на живота си? Образувайте кръг и се бийте!

Водачите подредиха мулетата така, че да образуват импровизирана крепост.

— По-добре мъртви и свободни, отколкото живи и в робство! — отсече Антонио.

— Всеки, който иска да живее като роб, да тръгва! — извика Джиани.

— Може да успее да избяга, докато ние воюваме!

Тогава един от водачите се отдели от кръга и се отправи надолу по пътя през полята.

— Целете се първо в конете! — нареди Гар. — Пехотинецът е по-малка заплаха.

Ужасен вик ги накара да обърнат поглед към дезертъора тъкмо в момента, когато един кондотиер го свали долу с пиката си. Той падна сред житата в безсъзнание.

— Това е наградата за бягството! — извика Антонио. — По-добре да умрем в бой!

— По-добре да се бием и да останем живи! — извика Гар. — Но ако трябва да умрете, вземете със себе си колкото се може повече от тях!

Водачите му отвърнаха с викове.

— Огън! — извика Джиани и град от стрели засипа конете.

Бедните животни отмятаха глави и умираха, цвилейки. Следващата редица войници се олюля и падна върху сгърчените тела на първите. Но третата редица имаше време да заобиколи падналите им другари и водачите отпуснаха арбалети, като разбраха, че няма да имат време да ги презаредят.

Беше тежка битка. Сякаш бяха минали часове, откакто Джиани въртеше камата и пронизваше всеки, който го приближеше. Гар стоеше зад него, за да го прикрива и с рев съсичаше ездач след ездач. Не след дълго и двамата бяха облени в собствената си кръв. Техните хора наоколо падаха, пронизани от мечове, но викаха от ярост и не усещаха болката, освен като някакво далечно дразнение. Кондотиерите изпадаха в безсилен гняв, когато водачите на Джиани уцелваха конете и те затискаха с огромните си тела ездачите. Болка и агония изпълваха въздуха, но по-често те идваха от редиците на кондотиерите, отколкото на търговците.

Войниците на Стилето се бореха с пики, като се стремяха да залавят хора за пазарите на роби, но търговците воюваха с мечове,

копия и брадви. Накрая кондотиерите се отказаха от надеждата си за плячка и в яростта си изтеглиха мечовете.

Джиани викаше от болка, докато гледаше как хората му издъхват и кръвта струи от гърдите и шиите им. Заплака от мъка, като видя стария Антонио да пада с поаленяло от раната му палто.

Тогавя внезапно съзря как някакъв меч се издига над него и стоварва острието си върху челото му.

Джиани се завъртя и падайки, мярна Гар да лежи напълно изтощен до него. В следващия миг усети как конска подкова минава през главата му и светът за него изчезна.

[1] Денят на гнева (лат.). Б. пр. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

Светът замря, нямаше нищо друго освен тъмнина и усещането за някакво светло петънце, малко и далечно. То бе далечно, но постепенно взе да се уголемява, сякаш се приближаваше, докато Джиани вече го виждаше като вихър от белота. То се приближаваше все повече и повече. Изведнъж Джиани шокиран разбра, че центърът му оформяше лице на старец, а вихърът около него беше дългата му бяла брада и още по-дълга коса. Косата се преливаше с брадата, щом поклатеше главата си, сякаш плуваше във вода.

„Пази се! Пази се! От блестящите му очи, от развяващата му се коса!“

Думите изскочиха неканени в ума на Джиани, думи, които той бе сигурен, че не е чувал никога преди — и със сигурност бяха нещо, за което той не би помислил сам. Но очите наистина бяха блестящи и гледаха право в неговите, а устните помръднаха и проговориха. Гласът сякаш потъваше в Джиани и бе толкова нисък, че приличаше на земен тътен. Момъкът едва успяваше да разбере думите, защото те отекваха в костите му, тъй както и в ушите му:

„Твоето време още не е дошло, живеј!“

Джиани бе удивен, че не искаше, не искаше да напусне топлата, обгръщаща го тишина.

„Мястото ти не е тук — каза лицето. — Нямах право да бъдеш тук, още не си го заслужил.“

„Но аз не мога да направя нищо добро в този свят — протестираше Джиани. — Убедих се в това! Не можах да защитя моите хора! Не можах да опазя стоките на баща ми — не съм и наполовина мъжът, който е баща ми!“

„На твоите години и той не е бил такъв! — Лицето говореше строго. — Върви! Или ще го лишиш не само от стоките, но и от сина, който му е много по-скъп от всичко, което притежава! Ще го оставиш ли да плаче от скръб на рамото на майка ти и тя на неговото?“

Болка от вина прониза Джиани и той въздъхна, събирайки енергията си.

— Добре, щом казваш, ще вървя. — Вниманието му изведнъж се изостри. — Кажи ми първо ти кой си?

Но лицето се отдръпна и гласът стана заповеднически:

„Върви! Върни се в света! При майка си и при баща си! Върви! Върви и не се обръщай назад, докато...“

Гласът стана неясен, сниши се и Джиани попита:

— Докато? Докато какво?

„Не се връщай тук! Недей! Не... Не...“

Лицето отново се сви до светлинно петънце, смалвявайки се все повече и повече, докато съвсем изчезна, а последната му дума все още звучеше: „Не...“

— Върни се, Джиани! Върни се! — Гласът, който говореше сега, подканяше нежно. — Върни се в света! Събуди се, стани!

Джиани се намръщи, усети се някак раздразнен. Той с мъка отвори очите си — отначало леко, после по-широко, тъй като светлината наоколо бе съвсем слаба. Видя гигантът да се навежда над него, грубо изсеченото му лице изглеждаше дори още по-каменно сред студената белота на лунната светлина.

— Той гледа! — удиви се Гар. — Отваря очите си! Жив е!

— Да, жив съм — измърмори Джиани, — макар че по-скоро бих желал да не съм. — Той се опита да се надигне, но ръката му беше твърде слаба. Гар го прихвана и му помогна да се изправи. Джиани изпъшка, пронизан от болката в главата си. Усещаше страшен световъртеж.

— Какво... как...

— Удариха те в главата — рече Гар, — само веднъж, но много лошо.

— Спомням си... конската подкова...

— Да, това бе напълно достатъчно, за да размъти мозъка ти за известно време — отбеляза Гар.

Джиани примигваше насреща му, опитвайки се през пелената на болката да проясни замъглените образи пред него.

— Какво се случи през този ден?

— Едно съм сигурен, че лежахме като мъртви — рече Гар, — и тъй като кондотиерите нямат полза от трупове, ни оставиха да си

лежим, след като ни претършуваха, разбира се. Мечът ми го няма, както и портфейлът и ботушите.

Джиани погледна надолу и видя, че и неговите меч и ножница липсват, че краката му са боси, а коланът му е срязан.

— Е, поне съм останал жив — измърмори Гар. — Само какво чудо! Събудих се някъде следобеда и с голяма мъка допълзях до водата. Обезпокоих доста гарвани и лешояди и като се върнах ги намерих, че са се вторачили в теб.

— Благодаря ти, че си ги обезпокои отново.

— Потрудох се доста, докато се опитвах да те съживя. Отначало помислих, че си умрял, но за всеки случай допрых буза до лицето ти и почувствах слабо дихание да излиза от носа ти. Тогава използвах оскъдния запас от войнишките си лечителски познания и все пак ти оживя.

— И съвсем не съм щастлив от това, уверявам те. — Джиани притисна с ръце врящата си от болка глава.

— Вземи — Гар извади две мънички бели дискчета и ги сложи на дланта си. — Глътни ги и пий вода!

Джиани погледна дискчетата с предубеждение.

— Какво е това?

— Войнишко лекарство за удар по главата. Пий! — Гар пъкна меха с водата в ръцете му и Джиани с неохота взе двете хапчета. Почти се задави с тях, после погледна нагоре с въздишка:

— И какво сега?

— Ще почиваме тук, докато главата ти не престане да бучи, после ще се върнем в Пирогия.

Обратно в Пирогия! Стомахът на Джиани се сви при мисълта как ще се срещне с баща си и ще му съобщи, че е загубил не само стоката си, но също мулетата, дори и водачите, че е пропилял целия керван. Подпирайки се, той махна слабо с ръка.

— Не може ли да не... — После примигна, като видя дълга ниска могила от прясна земя край пътя и никакви тела наоколо. Той разбра каква течност е размекнала почвата и отново усети, че го присвива стомахът.

— Трябваше да направя нещо, докато чакам да се събудиш — обясни Гар. — Вече няма какво да ни задържа тук. Само трябва да намерим свещеник, който да се върне и да се помоли над тях. Хайде,

Джиани! На мен ми е още по-тъжно, отколкото на теб, защото ти ме нае, за да предотвратя всичко това. И аз трябва да призная провала си и да поема последиците.

— Аз също. — Вътре в себе си Джиани се срамуваше при мисълта за бащиното лице, издуто от гняв, но същевременно знаеше, че трябва да направи онова, което казваше Гар — да съобщи за поражението и да приеме наказанието си.

— Е, тогава обратно към Пирогия. — Младежът опита да се изправи на краката си, но Гар го задържа.

— Не, не още! Когато главата ти престане да бучи, казах! Дай на лекарството да свърши работата си! Почакай още половин час, Джиани, поне толкова!

Измина около час и луната вече започваше да избледнява, когато Гар успя да закрепил Джиани на краката му. Тръгнаха надолу по пътя, облежнати един на друг, за да се подкрепят. Те се мъкнеха в нощта и Джиани поне дузина пъти би казал „Стига!“ и би легнал да почива. Но Гар настояваше да продължат през прашния път. Дори след като луната бе залязла съвсем, той не спираше да го подканя: „Още малко, Джиани“ или: „Само още половин час, Джиани, съвсем скоро ще открием хамбар или колиба!“ и накрая: „Само до утринта, Джиани. Нека да виждаме дали идва враг.“

Джиани все повече отслабваше, докато накрая усети, че Гар го влачи. Те вървяха тежко през голата и пуста равнина, през мрака, който сякаш беше по-черен там, където небето се докосваше до земята. В далечината се съзираха тук-там групички хижи, някой хамбар или обор. Джиани се чудеше защо Гар смята, че е толкова важно да продължат да се движат през нощта, но умората постепенно разбърка ума му до такава степен, че оцеля само една мисъл и тя беше: сън! Накрая небето взе да изсветлява от настъпващия ден и Гар предложи да спрат, като положи внимателно своя работодател на тревата до пътя.

— Тук поне можем да виждаме.

— Казах ти, че няма села между Пирогия и тази местност — рече Джиани дрезгаво.

— Да, така беше — съгласи се Гар. — Няма значение сега, спи. Аз ще те събудя, ако дойде някой.

Но Джиани не чу края на изречението. Той бе заспал в мига, когато Гар обещаваше да го събуди. И Гар наистина го направи, като

разтърси рамото му и каза с нотка на подканяне:

— Джиани! Събуди се! Бедага идва!

Джиани се изправи на лакът, докато се мъчеше да отвори очите си.

— Беда? Каква беда?

— Конници — отвърна Гар. — Те могат ли да бъдат нещо друго, освен беда?

— Само в случай, че са друг търговски обоз. — Джиани се изправи неуверено на краката си, гледайки надолу по пътя, накъдето сочеше Гар и бе доста учуден като видя, че следобедът преполовяваше. Нима наемникът бе бдял през цялото време без никакъв сън? Но младежът съзря облака прах близо до хоризонта, чу глухия тропот на конски копита, забеляза проблясъка на слънцето върху стоманата и каза:

— Това не е търговски обоз.

— Не е — съгласи се Гар. — Това е кавалерия! Ти знаеш това по-добре от мен, Джиани. Къде можем да се скрием?

Момъкът се огледа наоколо и почувства как първите пипала на страха сграбчват ума му.

— Никъде! Това е равнинна земя! Има само един ров край пътя!

— И те ще ни видят, ако се опитаме да изтичаме за подслон към някой хамбар.

Гар бе напрегнат, нащрек и очите му блестяха, но изглежда се владееше доста добре и умът му бе хладен. При вида му Джиани се успокои малко.

— Там е ровът — продължи наемникът. — Но те със сигурност ще погледнат надолу и ще ни видят как се придвижваме в калта. Виж ти!... Калта!

Джиани се втренчи в него.

— Какво калта!

— Съблечи си палтото — бързо! — Гар смъкна своето и скочи през рова, като захвърли дрехите си във високата трева в началото на зелената нива. — Свали си и ризата! Бързо, преди да са ни видели ясно!

Джиани го гледаше изумено. Дали човекът не се беше побъркал? Тогава се сети, че плащаше на Гар, за да го защитава и реши да не харчи повече бащините си пари. Младежът прескочи рова, за да отиде

при Гар и свали всичките дрехи от себе си, като остави само панталоните, станали на парцали от битката и бягството. Гар клекна и взе да събира наръчи слама и трева и да ги трупва върху дрехите.

— Трябва да ги скрием!

Джиани му помогна и след минута в началото на нивата се виждаше само купчина суха трева.

— Сега да се наведем и да се намажем с кал! — Гар скочи в рова, загреба малко кал и започна да я размазва по гърдите и раменете си.

— Накъде повече от това! — протестира Джиани, но преодоля чувството си на отвращение и се приближи до Гар, като се търкаше с мокра пръст.

— И какво ще постигнем, като се направим да изглеждаме като скитници?

— Точно така! — отвърна Гар. — Ти не можеш да ограбиш един скитащ просяк, нали? Намажи ми гърба! — Той се обърна, като цапаше с кал лицето си.

Джиани накаля гърба му, после помоли Гар да направи същото и за него.

— Нещо повече от скитници — откачени глупаци! Престори се на луд, но не опасен!

Джиани усети слаб полъх на надежда. Можеше и да стане!

— А ти?

— Аз съм полуумен и глупак. А ти си моят брат, водиш ме и се грижиш за мен, независимо, че си луд!

— Луд, който води слабоумен?

Това му звучеше доста недостовечно, но той си спомни за просяка-лунатик, който седеше до колоните на Моста на надеждата у дома и се улови, че несъзнателно започва да имитира отпуснатата му усмивка.

— Ами ако ни попитат за имената?

— Не си казвай истинското, каквото и да става! Някой от бандитите може да си помисли, че за теб може да се вземе тлъст откуп или пък, че аз мога да свърша добра работа в строя! Не, ще им кажем фалшиви имена. Ти ще бъдеш Джиорджио, а аз Лени!

Джиани отвори широко очи.

— Как ги измисли толкова бързо?

Тътенът на приближаващите копита попречи на Гар да отговори. Той сложи ръка на рамото на Джиани.

— Идват! Залегни долу! Никой няма да приеме за странно някакви пътници, пък дори и луди, да се крият от кондотиерите. Помни, ти имаш толкова малко ум, че никой не би дал и пет пари за теб!

— Как говори лудият човек? — попита Джиани, чувствайки как паниката пропълзява отново към него.

— Тъъ... Джиорджио, виж! Кончита! — Гар се приведе надолу и посочи към тях.

Джиани се обърна към него с раздражение и с ъгълчето на око си забеляза приближаващите се войски.

— Да, Лени! Но тези кончита носят гадни хора! Долу! — Той се усети, че му говори като на дете. Как говореше просякът от Моста на Надеждата?

Джиани клекна до Гар, като се надяваше, че конниците ще минат покрай тях, без да ги погледнат и че ще могат да се измъкнат невредими. Но не стана. Водачът, който яздеше отпред, говореше безгрижно с помощниците си за недоволството на Реджиналди от това, че бандата на Стилето все още не е наказала тези самонадеяни търговци от Пирогия. Тогава един от ездачите, доста отегчен, както изглежда, погледна надолу и ги видя. Лицето му светна от предчувствие за забавление.

— Капитане! Вижте какво намерих!

Войниците забавиха ход, лейтенантът изкомандва: „Стой!“ и всички спряха.

Капитанът се върна, погледна надолу и сбърчи нос:

— Какви са тези?

— Кончи. — Гар се хилеше на ездача с размазана, отпусната усмивка.

— Глупак — рече лейтенантът с отвращение, — и просяк, както изглежда.

Джиани събра кураж и прие ролята си. Той поднесе напред шепи, като се преструваше, че плаче:

— Милостиня, богати капитани! Милостиня за бедните!

— Милостиня? По-скоро бих ти дал това! — капитанът размаха арбалета си с отвращение. — Защо не работиш като почтен човек?

— Почтен — повтори Гар важно, но Джиани го смушка с лакът в ребрата.

— Млъкни, глупако! Не мога да кажа защо! Бог ми е свидетел, капитане! Наемаха ме на работа и аз работех с всички сили, но никога не ме задържаха дълго. — Той си спомни как постъпваше в такива случаи просякът от Моста на Надеждата и се кокореше и пулеше в очите на капитана. Капитанът се намръщи, погледна нагоре, без да каже нищо и после попита остро Джиани:

— Защо са те изхвърляли от работа?

— Не знам защо, Бог ми е свидетел — отвърна Джиани, гледайки втренчено някъде до главата на човека. — Правех всичко, за каквото бях нает и плаших крадците, като ги държах далече от стоките на господаря... — Изведнъж той изпадна в ярост и започна да вика:

— Назад! Стойте по-далеч от капитана, ципокрили досадници! Оставете го на мира!

Капитанът и половината от войниците го изгледаха с тревога — „ципокрили“ можеше да се отнася само за два вида същества — но такива не се виждаха наоколо. Капитанът се обърна към Джиани с подозрително пламъче в очите.

— За какви крадци говориш?

— Ами за кожените, онези, които аз току-що изплаших, за онези лигавите, които пълзят, и за мъничките, с големите очи. Ей! По-далече от ботушите му дребосъче! — Джиани се хвърли в краката на капитана, изпляска с ръце, после се отдръпна назад, като кимаше доволно.

— О, вие разбирате, когато някой ви наблюдава, нали?

— За Брауни-таласъмчето ли говориш? — попита Гар.

— За таласъмчето — потвърди Джиани.

Шепот на суеверен страх се разнесе сред войниците:

— Те могат да виждат духове и призраци!

— Призраци, които не са тук! — Капитанът разбираше, че просяците могат да повлияят зле на духа на войниците. — Той е луд!

Хората му ги изгледаха уплашени, а най-близкостоящите отдръпнаха конете си назад. Джиани се завъртя и прониза с пръст въздуха пред себе си.

— Искаш да ме издадеш, така ли? Разкарай се оттука, гърбоносско! Лени, дай му да се разбере!

Гар покорно се завъртя юмрук и изпрати удар в празното пространство, но рече:

— Не мога да го видя, Джиорджио!

— Няма нужда — отвърна Джиани със задоволство. — Ти достатъчно го изплаши.

— Луди са наистина! — рече високо капитанът, преди войниците да започнат да роптаят отново. — Никак не е за чудене, че никой господар не е те задържал! И накъде сте се запътили, просяци? Как мислите да живеете?

— Само с честна работа, капитане! — Джиани залитна към капитана, ококорил широко искрени очи. — Всичко, което искаме е един акър земя за ферма, където да отглеждаме гълъби и зайци.

Тогава усети, че някой здравата го тупва по рамото и със замечтан глас Гар рече:

— Разкажи им за зайчетата, Джиорджио.

Джиани го отблъсна с раздражение. Не знаеше ли големият клоун, че не бива да го прекъсва сега, когато се опитваше да се преструва?

— Е, добрички капитане, само ако имате един акър земя да ни подарите...

— Акър земя? — изсумтя капитанът. — Глупак! Ние сме наемни войници! От нас не може да се очаква да имаме земя тук!

— Тогава, където е вашият дом! — молеше Джиани. — Само половин акър, добри сеньоре!

— Джиорджио — не го оставяше на мира Гар, — разкажи им за зайчетата.

— Зайци, Лени! — щракна с пръсти Джиани. — Сто пъти ти казах — зайци, а не зайчета.

— Зайчета — рече Гар с пълна увереност. — Малки, пухкави и меки сладурчета. Ти отглеждаш зайци. Разкажи ми за зайчетата, Джиорджио!

— Той вечно ми досажда да му разказвам истории за зайци — рече раздражен Джиани. — Моля ви, Ваше Благородие, ако не успея да му осигуря земя за ферма, кой знае какво ще направи? Само половин акър, сеньоре!

— Единствената земя, която бих ви дал е шест стъпки дълга и три широка! — рече презрително капитанът и се обърна към

лейтенантите си: — Те са пълни глупаци, наистина. Зарежете ги и да заминаваме.

— Няма ли да се позабавяваме с тях! — Един от войниците погледна Джиани с такава зловеща усмивка, че кръвта му замръзна.

— Хайде добре! — рече нетърпеливо капитанът. — Но само минута или две, имайте го предвид! Не смятам да се бавя тук цял ден!

С победоносни викове войниците налетяха на двамата нещастници. Огромен юмрук фрасна Джиани в корема и той се прегъна, като че агонизираше. Младежът чу Гар да реве и съзря гиганта да отхвърля войниците от себе си, сякаш бяха пиявици, поваляйки ги с юмруци и ритници с несръчни и груби движения, които натръшкаха кондотиерите около него като плява върху харман. Тогава ток от ботуш го халоса в главата и тъмнината го обгърна отново.

„Ставай, ставай! — изкомандва лицето с бялата брада. — Не можеш повече да се бавиш тук!“

— Мога и ще се бавя! — ръмжеше Джиани. — Послушах те миналия път и виж какво се случи!

„Страх ли те е от още малко болка тогава?“

Джиани трепна при мисълта, че ще трябва да изтърпява още, но каза:

— Разбира се, че не, ако има смисъл. Но аз не постигнах нищо с моите страдания — провалих се във всичко, с което се захванах.

„Кой би успял срещу армия от бандити? Но ти би могъл да предупредиш Пирогия за наемниците, които искат да я разрушат!“

— Да я разрушат? — Кръвта забуча в главата на Джиани, той съсредоточи вниманието си върху замъгленото лице.

— Кой ти каза, че ще я разрушат?

„Капитанът! Господарят, който го е наел се ядосвал, че те още не били наказали нахалните търговци! Какво наказание мислиш, че очаква той?“

— Ами, аз мислех, че това беше само засада на нашия... — Джиани спря да помисли.

— Не, те го бяха направили, нали? Бяха изгорили склада на Лудовико!

„Точно така. Но Пирогия е тази, която те искат да накажат. Пирогия — и майка ти и баща ти!“

— Трябва да ги предупредя! — Джигани направи огромно усилие да седне. — Но кой си ти?

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

— Това съм само аз — отвърна лицето, като се отдръпваше все повече и повече, а контурите му се размиваха. Косата постепенно преставаше да се развява, брадата избледняваше, носът се свиваше, а очите ставаха по-големи. От бяла косата постепенно се превърна в светлокестенява, пристегната от пъстра лента и трептяща на вятъра. Очите сега бяха кафяви, а лицето — младо, женствено, с високи скули и пълни, червени устни, които се раздвижиха и казаха:

— Аз съм Медалия, една циганка, която върви малко по-напред от своето племе.

Джиани гледаше втренчено това нежно видение и не вярваше на ярката гледка, появила се насред мрака, който беше обхванал живота му.

— Какво... къде...

— Лежи, лежи — посъветва го тя. — Облегни главата си на скута ми. Трябва да бинтовам тази грозна рана на черепа ти.

Значи ето защо главата го болеше толкова ужасно. Джиани остави момичето да повдигне главата му, макар че болката го прониза от едното слепоочие до другото, и се отпусна от мекия допир на кожата ѝ. Сега той можа да види Гар, който примигваше срещу жената — Медалия — нали така се бе нарекла сама? Очевидно Гар вече се бе възползвал от помощта ѝ, защото имаше един бинт около гърдите си, а друг бе превързал челото му като панделка.

Болката прониза отново Джиани и той стисна очи. Когато спазъмът премина, той можа да почувства меките ръце да увиват бинта около главата му и изпита усещането за нежна грижа, толкова успокояваща, толкова ласкава. Не искаше да се отпусне. Отвори очи и попита:

— Как ни намери?

— Вървах сама по пътя — обясни Медалия, — и ви видях да лежите в рова. Знаех, че войниците са минали и си помислих, че може да са ви ограбили.

— Е, преди тях една друга банда ни ограби — рече Джиани, — но ти си права, тези ни биха много по-лошо.

— Как разбра, че отгук са минали войници? — попита Гар с толкова любезен тон, че на Джиани му се стори фалшиво. В какво ли се съмняваше той?

— Войниците са опасни за сама жена — отвърна Медалия. — Когато ги чух да идват, аз се отбих от пътя и изчаках да отминат. Чаках дълго, можете да сте сигурни.

— Мъдро — рече Джиани. Покрай нежността на допира ѝ и красотата на очите ѝ, той започна да чувства, че би похвалил всичко, което тя кажеше. Щеше ли да се чувства така, ако не беше дошъл на себе си в момента, в който Медалия бинтоваше раните му.

Гар със сигурност възприемаше нещата по друг начин.

— Отбила си се? — попита той и се огледа внимателно наоколо.

Джиани се намръщи, като обърна главата си едва-едва, за да види какво гледаше Гар. Болката го прониза отново. Той видя онова, което бе очаквал — жълт цигански фургон с покривало и високи колела, теглен от две магарета. Покривът му бе извит и имаше по две прозорчета от всяка страна. От задната част на покрива се издигаше малко коминче. Беше доста необичайно за една циганка да пътува сама, но защо Гар се впечатляваше чак толкова?

— Никога ли не си виждал цигански дом? — попита го Джиани.

— Циганите в моята страна нямат такива неща — отвърна бавно Гар.

Медалия ги погледна изненадано. За миг тя се замисли и се намръщи, но отклони погледа си преди Гар да се обърне отново към нея. Тя затегна бинта на Джиани и попита:

— Вие сте търговци, нали?

— Бяхме — отвърна Джиани горчиво, — докато не ни ограбиха. Сега сме просяци и на моя приятел му хрумна за по-умно да се престорим на луди.

— И номерът почти щеше да мине — рече Гар огорчен.

— Помогнало ви е все пак — възрази Медалия. — Щом още сте живи.

Джиани реши, че вече трябва да ѝ благодари за бинтовете.

— Много мило от твоя страна, че спря да ни помогнеш. Малко пътници биха постъпили така.

— Ние, които живеем по пътищата, сме свикнали с мисълта, че трябва да си помагаме един на друг — отвърна му Медалия. — С радост ще ви помогна с каквото мога. Сигурно ви е студено. Мога да ви намеря дрехи.

— О, ние си имаме собствени. — Джиани тръгна към купчината с дрехи, после спря и се огледа ужасено.

— Да — каза Гар, като проследи погледа му, — когато се нахвърлиха да ни бият, изпотъпкаха с конете си всичко наоколо.

— Останало ли е все пак нещо?

Медалия отиде и взе да тършува из купчината изпокъсани дрехи.

— Парцали за миене на прозорците и нищо повече.

Джиани усети някаква празнота в себе си.

— Аз ще ви донеса дрехи.

Младежът искаше да протестира, но Медалия вече се бе запътила към фургона.

— Чудна жена — рече Гар и проследи с очи поклащания се силует.

— Много чудна, наистина. — Джиани се чудеше как изглежда фигурата ѝ, но полите ѝ бяха широки и тя носеше шал, праметнат през раменете, който се спускаше чак до бедрата. Момъкът беше сигурен, че фигурата ѝ е безупречна, защото как иначе би се движила тъй чувствено? Особено когато не го правеше нарочно. Джиани я чу да се качва на капрата на кочияша, носле да отваря вратата, чу стъпките ѝ отвътре...

— Тя не се страхува от нас, забеляза ли?

Джиани погледна ужасено Гар.

— Надявам се, не искаш да кажеш, че бихме могли да ѝ навредим?

— Не, никога — отвърна Гар решително. — Но тя не би могла да го знае.

— Така е, не би могла.

Тъмен и глух гняв започна да се надига у Джиани към всеки мъж, който би се възползвал от ангела, който им помагаше. Той познаваше достатъчно света, знаеше, че такива мъже съществуват и подозираше, че Гар го знае по-добре от него.

Вратичката в задната част на фургона се отвори и стъпките тръгнаха надолу. Медалия слезе с дрехи в ръце и се приближи до

мъжете. После коленичи до Джиани и му показа една риза.

— Дали това ще ти стане?

Младежът направи усилие да вдигне ръка. Успя наполовина. Направи гримаса от болка, но се насили да вдигне ръцете си още по-високо.

— Недей. — Гласът ѝ беше нежен. — Костта може би е контузена, също както и мускулът. Ето така. — Тя вдигна дрехата над главата му и я спусна надолу. Той трябваше да направи усилие да провере ръцете си през ръкавите, после ги прокара по предницата на ризата, изненадан от тъканта ѝ. Отначало Джиани си помисли, че е коприна, после разбра, че бе от фино изпreden памук. Но как тя ѝ беше придала такъв блясък? Въобще не му хрумна да се зачуди защо девойката донесе мъжки дрехи.

Медалия го огледа от горе до долу и кимна:

— Може би ти е малко голяма, но никой няма да забележи. Пробвай панталоните, докато дам дрехи на приятеля ти. — Тя стана и се отдалечи.

„Тактично от нейна страна — помисли си Джиани. — Би било твърде смущаващо за него да му помага да си обуе панталоните.“ Той се опита да свие вцепенените си крака, за да може да ги пъхне в черните крачоли, после погледна надолу, заинтригуван от модела им. Усещаше ги много по-удобни от неговите собствени тесни панталони, но, от друга страна, не очертаваха краката, които бе се стремил да направи съвършени чрез усилените упражнения.

Джиани погледна нагоре и видя, че Медалия имаше повече проблеми с Гар. Ризата прилепваше плътно към тялото му. Гръдните му мускули изглеждаха дори по-големи, отколкото бяха, а ръкавите в горната част бяха опънати по шевовете. Те бяха твърде къси, но Медалия се справи с положението като ги нави малко, сякаш бяха скъсени нарочно. Ризата не му стигаше и до пояса, но циганката обви с широк колан горната част от корема му. Джиани не беше сигурен, че харесва начина, по който ръцете ѝ грижливо увиваха плата около изпъкналите мускули на Гар. Панталоните бяха много къси, но тя каза:

— Ще трябва да ти намеря едни високи ботуши за езда.

Медалия пак отиде до фургона и се върна с ботушите.

— Ето такива имам.

Гар ги нахлузи, а девойката се изправи и ги изгледа критично, после отбеляза:

— Достатъчно високи са. Ще ти свършат работа, за да стигнеш до вкъщи, ако кондотиерите не те забележат. Но за всеки случай ще бъде по-добре да стоиш някъде, където никой не може да те види. И ще бъде по-добре да пътувате с кола, отколкото да ходите пеша. Мога да ви закарам с каруцата.

Кръвта започна да пулсира в главата на Джиани само при мисълта за такова пътуване, макар да разбираше, че поканата е безлична. Той овладя емоциите си и каза:

— Много си любезна, наистина. При всички случаи ще се радваме да пътуваме с теб.

— Елате тогава. — Медалия му помогна да се изправи.

Джиани изпъшка от болка и усети, че краката му се подкосяват, но рамото на Медалия бе опора и той закуцука с нея към покритата с чергило каруца.

— Бавно, бавно — напевно говореше тя. — Съвсем скоро ще стигнем.

И наистина жълтите дъски вече бяха точно пред него. После тя положи ръката му върху ритлата и рече:

— Дръж се здраво, докато доведе приятеля ти, защото си мисля, че шест слаби ръце ще се справят по-добре от две силни, за да те вдигнем. — Тя се върна за Гар.

Но високият човек вече се беше изправил на крака и стоеше подпрян на някакъв прът, чийто край изглеждаше пречупен. Джиани осъзна, че гигантът бе счупил пика, а собственикът ѝ бе отнесъл острието със себе си, защото стоманата беше ценна.

Медалия взе ръката на Гар и я преметна през рамото си. Джиани бе изненадан от ревността, която усети. Гар я последва, но Джиани можа да види, че той не се облягаше на рамото ѝ, а само се държеше, за да следва посоката.

Медалия го остави в края на фургона, после се върна, за да заведе там и Джиани, на когото помогна да се качи и да седне на една тапицирана пейка. После отиде при Гар.

Джиани се огледа удивен. Досега той никога не бе попадал в цигански фургон и не очакваше там да е толкова чисто, спретнато и приветливо. Стените бяха боядисани в цвят слонова кост и по тях

имаше стилизирани шарки на цветя. Под всеки от прозорците имаше стилизирана пейка, покрита с плат. Предните прозорци бяха направени от дъна на бутилки, споени после заедно. Те оцветяваха светлината в жълто, зелено и кафяво. От двете страни на левия прозорец бяха разположени един срещу друг два стола — те изглеждаха като заковани, както и всичко друго в тази каруца, което не висеше, от тавана. Между столовете имаше сгъваема масичка, прибрана до стената. В задната част на стаята имаше печка от гледжосани тухли, която сякаш пазеше входа. На стените висяха картини в рамки — едната представляваше градска сцена, другата — хижа в гората, третата изобразяваше семейство на стари селяни, седнали до огнището. Възможно ли беше тази млада циганка да иска да живее в къща, така, както други девойки искаха да пътуват — чудеше се Джиани.

Гар успя да мине наведен през вратата, без да събори нещо, но се наложи да мине с едното рамо напред, за да не събори комина. Като се справи с това, той се отпусна на пейката срещу Джиани, затвори очи и задиша тежко. Джиани се учуди, като откри, че силата на гиганта все пак има предел.

— Почивайте — посъветва ги Медалия и сложи мяха с вода до ръката на Джиани. — Пейките имат облегалки за ръцете. Подпрете се на тях, защото фургонът малко се клати. — И тя излезе през малката вратичка отпред, за да подвигне на магаретата, шумолейки с пъстроцветната си дреха. Колата потегли и Джиани откри, че дръжките на пейката бяха наистина полезни.

— Накъде ни води?

— Накъдето води пътят! — отвърна Гар. — Към Пирогия, освен ако не свие към някой друг град.

— Тогава най-вероятно ни кара у дома — рече Джиани.

— Аз й казах, че сме от Пирогия, докато ме бинтоваше и че съм обещал да те откарам жив и здрав къщи.

— Благодаря ти за това — тихо рече Джиани. — И изглежда, че ще успееш да го сториш, макар и не по начина, по който възнамеряваше. — Той хвърли поглед през прозореца и каза: — Тя е много добра.

— Много — съгласи се Гар. — Но не прилича на циганка.

Джиани го погледна изненадано:

— Как изглеждат циганите? Тя носи шал около главата си, пъстри дрехи и месингови обеци, като всяка циганска жена, която съм виждал.

Гар го изгледа особено и рече:

— Ако дрехите са всичко, което прави циганката, тогава да речем, че тя изглежда като такава.

— Защо, как мислиш, че изглеждат циганите?

— Имат мургава кожа, черни коси и големи носове.

Джиани поклати глава:

— Никога не съм виждал циганин, който изглежда така.

— Значи — каза Гар повече на себе си, отколкото на Джиани, — романите не са влизали истински в този план на... Петрарк.

Джиани се намръщи.

— За какъв план говориш? И кои са романите?

Гар го погледна втренчено за миг и се усмихна:

— Те са народът, който е измислил каруци, подобни на тези, но вътрешната им уредба е доста по-различна.

— Планът на декорацията?

— Да, по-скоро бих казал на устройството. Медалия е хубаво име, нали?

— Много — съгласи се Джиани, но всъщност би проклетел Гар за това, че е събудил подозренията му. Той дори трябваше да се съгласи, че „Медалия“ не звучи съвсем като циганските имена, които му бяха известни.

Но Гар го откъсна от този ред на мисли.

— Съжалявам, че не те опазих достатъчно добре.

— Кой би могъл срещу такава армия? — Джиани се улови, че повтаря думите на лицето от видението си. Той се опита да превъзмogne това и рече: — Видях доста тела на бандити, натръшкани край пътя. Ти се справи с много от тях, приятелю.

Гар трепна:

— Трябваше да го направя. Кой би повярвал, че такъв голям глупак може да бъде победен толкова лесно? Освен ако не е пълен страхливец, какъвто Лени не е.

— Трябва да предупредим Пирогия — рече Джиани.

— Да — кимна Гар с блестящи очи, — и ти долови онзи разговор, нали?

— Бих искал да съм чул малко повече! Но кои други търговци може още да не са наказали? Те унищожиха Лудовико, а нас — разориха. Поне така си мислят.

— Да, това е едно обстоятелство в наша полза — съгласи се Гар, — че ни смятат за мъртви. Но аз забелязах, че бандитите, които ни разбиха втория път, бяха също от бандата на Стилето. И когато разказват как са атакували кервана ни, сигурно ще споменат за един много висок мъж.

— Едва ли ще пропуснат — кимна Джиани. — И все пак начинът, но който ти се бори, не говореше за особен тренинг.

Гар се усмихна широко.

— Просто взех участие в разправията. Познавам аматьорството.

— И аз също — рече тъжно Джиани. — Практикувал съм го.

Гар поклати глава.

— Ти се би като професионален боец.

— Ами няма да легнем и да умираме — рече тъжно Джиани и усети пристъп на угризение, като си спомни за съня. — Ще трябва да бъдем много внимателни на път за вкъщи.

— Благодарение на Медалия всичко, което е трябва да правим, е да си седим вътре, макар че ако я нападнат, ще трябва да намерим сили и да преодолеем болката.

Джиани усети пристъп на гняв само при мисълта за това, но рече меко:

— О, да. Със сигурност ще можем.

Това беше храбро решение. За щастие не се наложи да го прилагат на практика.

Когато спряха да нощуват, Медалия свари вкусна супа от сушено месо и боб, нахрани ги и им направи сламеници под фургона. Стойката и изражението ѝ бяха твърди и никой от мъжете не я попита нещо за решението ѝ, нито възрази дори най-слабо, макар че все пак се чу мърморене, докато слизаха по стъпалата. Медалия прибра стълбата вътре и рече:

— Ще се видим на сутринта, господа — и затвори вратата си.

Джиани погледна за момент след нея, мъчейки се да си представи какво прави тя вътре, но усети, че тялото му е твърде изморено, за да продължи заниманието с ентузиазъм и се извърна настрана с въздишка на съжаление.

Болката в мускулите издаде протеста им, когато той бавно коленичи и се опря с една ръка на фургона, а с другата на Гар. После гигантът се опря на рамото на Джиани, докато сам се смъкваше на земята и изтика младежа към фургона. Джиани легна много внимателно, пропълзя отдолу през по-близкия сламеник и отиде при втория. Гар се търкулна след него, пъшкайки от болка и легна на постелята си, вперил очи в дъното на каруцата, като си поемаше учестено дъх.

— Има ли ти нещо друго, освен раните? — попита Джиани загрижено.

— Мисля, че имам пукнато ребро — отвърна Гар. — Ще мине.

— Ходи внимателно — предупреди го Джиани.

Гар кимна.

— Със сигурност имам ребра, спукани от преди — и счупени също. Но благодаря ти за грижата, Джиани.

— А аз ти благодаря за плана, който ни спаси — отвърна Джиани. — Лека нощ, Гар. — Счу му се, че едрият мъж нещо му отговаря, но можеше и да му се беше присънило, тъй като вече заспиваше.

Заспа без да сънува, докато един малък, въртящ се обект не започна да се появява.

„Отново — не!“ — помисли си Джиани и се напрегна да се събуди, но преди да успее, обектът порасна и младежът осъзна, че сега не вижда коса и брада да се развяват около нечие лице. Това бяха воали, виещи се около гъвкаво женско тяло. Тя идваше все по-близо и по-близо, въртейки се и извивайки се в бавен танц. И каква беше тази музика, която акомпанираше на движенията ѝ и не беше ли самата тя въплъщение на музиката? Ако това беше звук, той бе едва доловим, и Джиани си помисли, че го чувства, а не го чува, така както му се струваше, че усеща и всяка извивка, всеки жест. Светлината около нея стана по-ярка, но лицето ѝ все пак оставаше в сянка. Младежът искаше да разпознае образа ѝ, но многото воали само загатваха за пищната и сладострастна фигура, без да я разкриват.

„Джиани — гласът ѝ звучеше в главата му, но, разбира се, той осъзнаваше, че това беше сън. — Джиани, чуй моите думи!“

— Слушам всяка сричка — въздъхна той, после внезапна идея го накара да се замисли. — Имаш ли баща?

„Баща? — Тонът ѝ беше изненадан. — Да, но той е много далече. Защо ме питаш?“ Със сигурност тя не бе очаквала това.

— Защото видях един стар човек, който имаше твоите движения. — Може би баща ѝ не беше толкова далече, колкото тя си мислеше.

„Наистина ли? — Тонът ѝ беше заплашителен. — Да се надяваме, че никога повече няма да се срещнем!“

— О, но аз толкова се радвам, че се срещнахме! — Джиани протегна към нея ръка, но откри, че какъвто и да беше този сън, в него тя нямаше тяло.

„Не. Не с теб. — Тонът ѝ удивително се смекчи, после стана приканящ и изкусителен, когато тя каза: — Аз също много се радвам, че срещнах един храбър и красив мъж от Пирогия! Но знай, че контактът между царството на сънищата и реалния свят е забранен, за да се предпазят тези човешки души, които са научили изкуството да съживяват сънищата си. Аз нямаше да наруша това правило, ако нямаш нещо твърде важно да ти кажа.“

— Каквато и да е причината, аз ще я оценя! Какво имаш да ми казваш? — Джиани се усети, че очаква с трескаво нетърпение.

„Любовта — рече тя и надеждите на Джиани бяха попарени и разбити. — Трябва да я избягваш. Обърни се настрана и бягай — не се влюбвай в циганката Медалия! Недей!“

— Твърде малък е шансът за това! — заяви Джиани с цялата жар на безумно влюбен. — Защото вече съм влюбен в теб!

Танцърката спря и остана като замръзнала, а Джиани я поглъщаше с очи, като си мислеше, че тя не го подозира. Не можеше ли изненадващо да я улови тогава?

Но танцърката започна да се движи отново, а воалите ѝ се вдигаха и спускаха, докато тя се въртеше.

„Недей — съветваше го тя, — защото аз съм невярна и капризна, склонна да се обърна към друг мъж в момента, в който трябва да се върна при теб. Не, по всяка вероятност ти никога няма да ме видиш отново.“

— Не можеш да бъдеш толкова жестока! — протестира Джиани.

Тя отметна назад глава и се засмя с гласа на сребърни звънчета.

„О, за сърдечните работи аз наистина съм безмилостна жена. Да, ти ще бъдеш глупак, ако се влюбиш в Медалия, но още по-голям глупак би бил, ако се влюбиш в мен!“

— Тогава ще се проявя като тъпчо, каквото и да правя — рече Джиани убедено. Той откри, че тази констатация не го впечатли особено.

„Не, съвсем не — ти просто не трябва да се влюбваш в никого!“ — Видението избледня и се отдръпна с жест за приключен разговор — и Джиани се събуди.

Той откри, че гледа в дъното на фургона над главата си и напрегна всички сили, за да се върне обратно в реалния свят. Трябваше ли да прекара живота си, загубен в сънища? Ако такива божествени създания населяваха царството на сънищата — да. Отвращението му от действителността забележимо нарастваше. Той лежеше буден и размишляваше колко неверен и променлив беше. А винаги бе смятал себе си за постоянен и добродетелен.

Но дотогава той не се бе влюбвал истински, поне никога не така силно, както сега.

ПЕТА ГЛАВА

В Пирогия влязоха през главната порта откъм сушата — Гар и Джиани седнали на капрата, от двете страни на Медалия. Отначало стражите не разпознаха младежа и се опитаха да им препречат входа, но когато той протестира: — Аз съм Джиани Бракалезе! — те го изгледаха изненадани, после отметнаха назад глави и се затресоха от силен смях, подпирайки се на стените зад тях. Младият търговец почервения от смущение.

— Надявам се, че не е толкова смешно, все пак!

— Да видиш един търговец от Пирогия, облечен като циганин? — смееше се часовоят, като търкаше очите си. — О, това е приказка, която можеш да преразказваш и да ѝ се наслаждаваш много пъти. И все пак аз не бих го направил, уверявам ви.

Джиани схвана намека. Той въздъхна и каза:

— Нямам пари в себе си, иначе бих ви поканил на хапване и пийване, докато ви обяснявам как дойдох дотук с тези дрехи. Ще можем ли да се видим в кафеджийницата на Лобини, където да ви разкажа историята?

— О, с удоволствие! Постът ни свършва в три часа.

— При Лобини тогава. — Другият часовой отстъпи назад и ги пусна да минат през портата.

Медалия подкара мулетата навътре, а Гар рече с ъгълчето на устните си:

— Подкуп, умело и дискретно предложен.

— Да се надяваме, че и те на свой ред ще бъдат дискретни — въздъхна Джиани. — Да, вече имам известен опит в този занаят.

— Толкова ли се срамувате да ви видят с мен? — предизвика ги Медалия.

— В никакъв случай! — протестира Джиани и тъкмо се канеше да ѝ обяснява това надълго, когато видя дяволито пламъче в очите ѝ и се успокои.

Те се движеха по павирания път и младежът обясни на Гар, че участъци на разстояние от около двадесет ярда са заредени с барут, в случай, че нечия армия нахлуе по шосето, за да нападне града. Едрият мъж кимаше.

— Мъдро. — Но очите му бяха отправени към панорамата, която се разстилаше пред него и устните му се разтегнаха в усмивка. — Мисля, че ми каза, че градът е построен върху двадесетина малки островчета.

Джиани погледна към родния си град, сияещ сред утринната мъглявина, внезапно виждайки го през очите на чужденците и сега той му се стори вълшебен и фантастичен. Навсякъде имаше мостове, опасващи каналите, извисяващи се над водните артерии, криволичещи между високите сгради — сгради, които приличаха на огромни торти — със стени, боядисани в меки пастели и украсени с гирлянди от орнаменти в ярки цветове. Там, където реките бяха твърде широки за мостове (и дори и на участъците, където не бяха), се стрелкаха дълги и стройни лодки — чийто дизайн предшествениците на Джиани бяха прекопирали от варварите на север, защото хората от Пирогия винаги копнееха за хубави неща, за нови идеи и копираха и усъвършенстваха с желание, като отстраняваха недостатъците и развиваха успешните им страни. Техните критици ги смятаха за безсрамни имитатори, лишени от оригиналност, поддръжниците им ги наричаха оригинални обединители. Самите жители на Пирогия считаха себе си за хора с успех.

Гордост от родината му изпълни гърдите на Джиани.

— Наистина са двадесет и повече острова — увери той Гар, — но моите съграждани са направили добре като са ги свързали заедно, нали?

— Прекрасно е, наистина — рече Медалия, а Джиани, като ѝ хвърли бърз поглед и видя сияещите ѝ очи, почувства, че надеждите му се възраждат. На пътя той бе само още един нещастник, а тук — син на богат търговец. Сигурно сега тя би погледнала на него с нещо повече от съжаление — като на човек, който заслужава възхищение, а може би дори и обич...

Стражите при вътрешната порта се намръщиха и свалиха алебарди, готови да им препречат пътя.

— Аз съм Джиани Бракалезе — информира ги младият търговец и те се спогледаха с изненада. Но преди да избухнат в смях, той допълни: — Ще ви чакам в Лобини, ако искате да ви кажа защо съм облечен като циганин, при това с радост. Засега обаче — имам нужда да се прибера у дома, колкото е възможно по-бързо.

Те схванаха намека за подкупа и преглътнаха усмивките си.

— Ще се видим там в мига, в който свършим дежурството — обеща Марио. Те се познаваха от детинство и Джиани бе успокоен от недоизреченото обещание да не казват на никого, докато не се възползват от шанса да го ожулят безмилостно и да видят колко пари ще им предложи. Джиани не се възмущаваше от малкото изнудване — всеки пирогиец очакваше от съгражданите си да печелят парите си по всички възможни начини, стига да не са крайно неморални или напълно престъпни. Що се отнася до рушветчийството — то никога не бе поставяно извън закона в Пирогия.

Медалия насочваше каруцата по широките улици и по мостовете, според указанията на Джиани — докато накрая пристигнаха до двуетажна къща, опираща до реката Мелорин. Тя бе измазана с бледосин гипс и покрита с червен покрив — стандарт, който се спазваше в Пирогия. Къщата имаше множество прозорци на горния и долния етаж и широка двойна порта за каруци и фургони. Сега тя стоеше отворена и Джиани усети, че нещо се стяга в гърдите му, когато каза:

— Можеш да караш вътре, ако искаш. Майка ми и баща ми ще посрещнат с повече от „добре дошла“ хубавата дама, която е спасила техния син.

— Аз не съм дама, а само една бедна циганска девойка — рече любезно Медалия.

Дама бе жена с благородническа кръв или поне дъщеря на рицар. Джиани знаеше това, но рече галантно:

— Ти си дама заради делата и поведението си, ако не заради произхода. Наистина, аз съм чувал за родени благороднички, които са живели с по-малко благородство и от рибарски съпруги.

Гар кимна.

— Така е. И аз познавах такива.

Медалия подари на Джиани една от нейните редки усмивки и той се почувства, сякаш слънцето се беше подало иззад облаците и го бе

окъпало в лъчите си. Накрая и той се сети да се усмихне в отговор, но Медалия вече се бе извърнала настрани и подканяше магаретата си, разтърсвайки юздите им. Те минаха раван през портала.

Един набит мъж на средна възраст, в сиви работнически дрехи, вземаше щайги от купчината, струпана до една каруца и даваше нареждания на мъжете, които му помагаша. Джиани се вгледа в него и изведнъж скочи долу и грабна последната щайга, тъкмо когато възрастният мъж посягаше към нея.

— Не, татко! Знаеш, че докторите са те предупредили да не вдигаш нищо тежко!

Мъжът се вгледа в него, нададе изненадан вик и прегърна Джиани, крещейки:

— Лучия! Някой да извика Лучия! Нашият син се върна от оня свят!

Едва тогава Джиани разбра защо баща му носи такива тъмни дрехи и отвърна на прегръдката му.

Гар слезе от фургона и тръгна към Джиани и баща му с тъжно и напрегнато лице — но преди да може да се намеси, майката излезе, прекосявайки двора и изтръгна Джиани от ръцете на баща му, плачейки от радост.

— Мамо, мамо! — вайкаше се Джиани. — Сигурно съм ви причинил такава скръб!

— Не ти — хълцаше старата жена, — а мошениците, които те причакаха! О, слава Богу! Слава Богу и теб, Света Богородичке!

— Не обвинявайте него, а само мен — избоботи Гар.

Мама Бракалезе се откъсна от сина си с удивление, а баща му се извърна намръщено към гиганта и го изгледа от главата до петите.

— Татко — рече бързо Джиани, — това е Гар, наемен войник, когото взех на работа при мен, след като открих... — Той направи пауза; не беше имал време да подготви баща си за лошите новини — ... след като открих изгорелия склад. Мамо, тази жена е Медалия, която ни намери на пътя и бинтова раните ни.

— На пътя! Рани! — Мама Бракалезе с ужас се обърна към него, смъквайки шала от главата му и откривайки чистата бяла дреха.

— О, синко! Кои разбойници са сторили това? — Без да дочака отговор, тя забърза към фургона.

— Миличка, просто не знам как да ти се отблагодаря! Ела, сигурно си изморена от пътуването. Слез долу, слез долу, за да мога да ти предложа храна и напитка в моя дом! Джузепе! Погрижи се за магаретата! — И тя поведе леко зашеметената Медалия нагоре по стълбата на къщата им, като я разпитваше: Отдалече ли идваш? Знам, знам, че твоят народ живее по пътищата — все пак трябва да е уморително! О, благодаря ти, благодаря ти толкова много, за това, че си спасила сина ми! Влез, влез да поседнеш на меко кресло и да пийнеш сладък чай! Разкажи ми сега...

Вратата се затвори зад тях, оставяйки татко Бракалезе да разпитва намръщено Гар:

— Какво искаш да кажеш? Как си наранил моя син?

— Той ме нае да пазя него и стоките ви — рече простичко Гар, — но аз се провалих.

— Провалил си се? — Бащата го изгледа за миг, после го потупа по рамото. — Ни най-малко, ни най-малко. Ти го доведе въщи жив, нали? И не толкова лошо ранен, след като може да си помисли да вдигне щайга, тъй че аз да не го направя!

— Но... — възрази Гар, изненадан от похвалата. — Вашите стоки са загубени, откраднати от кондотиерите!

— Стоки! Какво са стоките? — Татко Бракалезе отхвърли възражението. — Това е цената на търговията, нищо повече. Синът ми, обаче, не би могъл да бъде заменен! Загубата на хората е друг въпрос, но явно не би могъл да го предотвратиш. Не, не ми се говори сега — върви да почиваш и ни позволи да ти предложим такова питие, което възвръща силите на истинския мъж! — Възрастният човек улови и раздруса рамото на Гар с такава енергия, че дори гигантът бе изваден от равновесие и залитна, като се улови за него, за да не падне. — Нито дума, докато не те видя с чаша в ръка! — командваше татко Бракалезе. — И тогава ще ми разкажеш всичко! Преди това — нито дума!

И наистина, когато те всички вече бяха с чаши в ръце, бащата настоя да чуе всичко, но първо от Джиани. Старият търговец седеше ням и намръщен, като слушаше мълчаливо и от време на време кимаше с глава, докато Джиани свърши разказа си. После бащата само се обърна и разпита Гар за онова, което той бе видял и направил, а когато гигантът взе да говори, слушаше замислено. Когато Гар свърши, татко Бракалезе на свой ред му зададе куп въпроси — порой, който би

потопил и галера. Накрая, доволен, че е научил всичко, което знаеха, старецът се облегна назад, кимна и рече:

— Така значи. Реджиналди е пуснал бандата на Стилето срещу нас — търговците. Но не за да ни убиват, а само да ни сплашат, разбира се, за да ни накарат да работим за тях.

— Може и такъв да е случаят — съгласи се Гар. — Ние с Джиани чухме веднъж няколко думи, от които стигнахме до заключението, че вероятно бандата на Стилето е без работа в момента и изкарва прехраната си по обичайния начин.

— Ами, ако е така и ние се приготвим за война, но те не ни нападнат, тогава не губим нищо, нали? Освен малко време и усилие, но усилието ще ни запази живи и здрави. Има и разходи, разбира се — за наемане на войници и обучаване на нашите мъже, за изковаване на оръжия и брони — но това е цената на търговията, нали?

— Доста висока цена — рече Гар намръщено.

— Тъй ли? А каква ще бъде цената, ако ни нападнат неподготвени? Не, в края на краищата, мисля, че ще е по-евтино да се въоръжим.

— Е... — Гар изглеждаше доста объркан. — Щом така мислите, разбира се, че е по-разумно да се подготвите за война.

Татко Бракалезе кимна.

— Да се надяваме, че и Съветът ще гледа на нещата по този начин.

* * *

— Някои от тях са скъперници — пошепна Джиани на Гар, докато влизаха в дългата и просторна зала. — По-скоро биха повярвали на лъжа, отколкото да отделят някой извънреден флоринт от печалбата си.

— Ти си присъствал и преди на техните сбирки, нали?

— Не, никога — отвърна Джиани. — Знам само онова, което донасят слуховете и когато татко ругае, щом се върне у дома след сбирка на Съвета. Аз не бих попаднал тук сега, ако не се нуждаеха да чуят историята от устата ми.

— И от моята — допълни Гар. — Ще имат много по-точна представа, ако изслушат двама оцелели.

Маестро влезе в залата и търговците спряха да си бърбят на малки групички и се обърнаха към избрания за годината лидер. Олдо Болгоноло беше набит мъж, преминал зрялата възраст, с посивяла коса и набраздено от бръчки лице, но очите му все още бяха остри и изпитателни.

— Майстори — рече той, като се обърна към тях с титлата на гилдията. На калфите и чираците не се разрешаваше да имат представители тук. — Ние сме се събрали да чуем обезпокоителни новини от Паоло Бракалезе и неговия син. Знам, че разни слухове вече са достигнали до ушите ви, тъй че нека сега да изслушаме историята без онези украшения, които се наслояват, когато тя се предава от уста на уста. Говори, Джиани Бракалезе!

Майсторите търговци вече бяха заели местата си и Джиани почувства тежестта на петдесет чифта очи върху себе си. Коленете му омекнаха — и започна:

— Майстори... — Тогава се изкашля, за да се отърве от досадното изтъняване на гласа си, но колегите на баща му разбираха от човешки слабости и не направиха коментар. Джиани започна отново: — Майстори, аз водех керван със стоки до Аксера, за да търгувам със стария Лудовико — зърно, дървен материал и орсани... — И той им разказа историята с толкова сух глас, колкото можеше да постигне, като издаде чувствата си само когато заговори за смъртта на Антонио.

Търговците се размърдаха неспокойно, шепнеха си гневно един на друг. Джиани ги изчака да се успокоят, после подхвана историята отново. Всички се впечатлиха от хрумването на Гар да се престорят на луди, изненадани бяха и от факта, че ги е спасила една циганка. Но младежът остави най-лошото за края, като им разказа за разговора, който беше дочул — че някакъв господар бил платил на бандата на Стилето да накажат непокорните търговци. При тези думи те избухнаха в гневен ропот и упреци и призоваха за отмъщение. Маестро ги остави да излеят гнева си и Джиани си седна на мястото разтърсен, но въодушевен.

Гар гледаше към викащите мъже:

— Това ли са твоите хладнокръвни търговци?

Джиани трепна.

— Ние сме хора и като такива сме податливи на гнева като всички останали.

— Не мисля, че искам да бъда до онзи мъж там — отвърна Гар.

Маестро взе пръчка и удари по един цимбал, който висеше до него.

— Мисля, че в общи линии сте разбрали как стоят нещата сега — коментира сухо Маестро. — Може ли да чуем мненията ви ясно? Не, Паоло Бракалезе — тази сбирка става тук по твое искане. Синът ти е бил нападнат, а стоките — ограбени. Не мисля, че можеш хладнокръвно да оцениш положението. Ти, Джузепе Ди Силва? Какво ще кажеш за тези новини?

— Ами, ако всичко това е така, ние трябва да се въоръжим колкото е възможно по-бързо. — Един висок търговец скочи на краката си. — Да се въоръжим и да съберем флота, която да охранява бреговете ни.

— Нещо повече! — извика един по-дребен търговец с дълга руса коса. Той се изправи, потупвайки по масата с юмрук. — Бандата на Стилето е убила двама водачи и стария майстор Антонио. Останалите са поробили. Изгорили са склада на търговеца, с който си разменяхме стоки. Откраднали са стоките на наш съгражданин от Пирогия и са ранили сина му! Трябва ли да търпим тези безчинства? Разбира се, че не, защото, ако го направим, ще значи, че им позволяваме да го повторят отново и отново.

Ядосани викове го подкрепиха. Също толкова разярени гласове им възразиха. Маестро удари цимбала и всички се умириха.

— Накратко казано — рече той, — пред нас има две възможности: едната е да защитаваме нашия град, а другата — да търсим отмъщение, което означава, както аз го разбирам — да изпратим група, която да атакува Стилето. Има ли някакво друго становище? Не, не искам да те слушам, Пиетро Сан Дузе — ти винаги придружаваш изказванията си с толкова обиди и емоции, че ще трябва да правим разбор на речта ти, за да разберем какво искаш да кажеш. Карло Грепоти, ти говориш малко и спокойно — ще ни удостоиш ли с твоите думи?

Един възрастен търговец се повдигна — мъж с лице на ястреб и хищен поглед на орел.

— Маестро, онова, което откривам в нажежените думи на моите уважавани колеги е глупост, чисто и просто ужасна глупост. Те искат да вземем стотици флоринти от хазната, даже хиляди! — за да обучаваме младите мъже за войници и моряци, за да строим повече бойни галери и да купуваме топове и мечове, за да храним и обличаме цялата тази военна сила. А откъде ще дойдат парите? Изчерпаната хазна със сигурност трябва да бъде попълнена! Недейте да грешите, братя търговци! Тези хиляди дукати със сигурност ще дойдат директно или индиректно от вашите печалби! Как ще кажете на жените си, когато ви поискат нови рокли, че трябва първо да платите на войниците? Как ще им кажете, когато покривът протече, че трябва първо да построите казарми на войниците, преди да оправите теча? Бъдете сигурни, че след като веднъж започне харченето на пари, няма да има край. И как ще оправдаем всичко това, ако никой не ни нападне? Ще маршируваме насам-натам и ще обявим, че сме във война или ще трябва да отнемем нечия свобода, макар да не ни е приятно дано сторят същото?

— А ако враговете наистина дойдат? — не отстъпваше високият Ди Силва. — Ако дойдат и ние ги разбием?

— Е, тогава ще се наложи постоянно да поддържаме армията и флотата в готовност, от страх, че други могат да ни нападнат! — отвърна Грепоти. — А ако това не стане, ще призоваваме към война и ще се превърнем в завоеватели! И така ще обеднеем, тъй като Пирогия ще стане един тиранин сред останалите градове. И защо е всичко това? Заради думите на момче, което не ни представя никакви доказателства за това, което казва. Трябва да имаме по-добри основания, колеги!

— Но ние имаме и друг свидетел — възрази Ди Силва. — Нека да чуем и него.

— Да изслушваме един наемник, който ще признае, сигурен съм, че се е провалил в задълженията си? Вероятно той ще се мъчи да се извини и оправдае!

Лицето на Гар стана каменно, а Джиани бързо му пошепна:

— Той говори така, само за да подкрепи аргументите си, Гар. Но иначе не мисли нищо лошо.

— Какво му каза, млади Бракалезе?

Джиани се изправи разгневен.

— Това, че този наемник се би срещу петдесет души, че ние двамата стояхме опрели гърбове, за да се прикриваме и се сражавахме с много повече нападатели. Разбира се, че не можехме да спечелим! Гар свърши работата си добре, тъй като аз се върнах при вас жив!

— А пък ти дойде при нас с две дочки изречения и нищо повече. Със сигурност не можеш да кажеш кои са търговците и кой е бил „господарят“?

Сега се надигна татко Бракалезе.

— Маестро?

— Да, Паоло — въздъхна Олдо Маестро. — Имаш думата.

— Боже мой, атаката срещу един търговец е удар срещу всички! Дори ако керванът със стоките ми се беше върнал вкъщи невредим, аз щях да похарча пари за заплатите на водачите и щях да съм загубил времето на мулетата и сина си. Нямаше да имам печалба от това пътуване и няма да имам вече полза и от този град, тъй като старият Лудовико е мъртъв и никой няма да се осмели да строи там, където той е загинал. Това нещастие се стовари не само върху него, но и върху нас!

Карло Грепоти го изгледа с пламнал поглед, но Олдо рече:

— Ти се изказа и говори добре, Карло Грепоти, и аз ти благодаря, но хората поискаха да чуят думата на наемника и ние ще му я дадем! — И той се обърна към Гар: — Разкажи ни своята история!

— Ще го направя. — Гар се изправи в цял ръст и с широките си рамене мигновено прикова вниманието на залата. Уж всички го бяха забелязали да влиза, но сега изведнъж почувстваха, че никога не са го виждали преди. Имаше някаква увереност в стойката му, някакво командирско излъчване от лицето и цялата му фигура, което веднага вдъхна респект и внимание. Дори Джиани го изгледа втренчено — никога не го беше виждал такъв.

С премерени думи, Гар разказа случката, без да бърза, но и без да се бави. Разказът му бе значително по-кратък от този на Джиани, но издържан във всеки детайл. При това Гар даде по-подробна информация за въоръжението и тактиката на Стилето и когато седна, сякаш премахна усещането за ужасна и свирепа сила, надвиснала над Пирогия.

За няколко секунди в залата се възцари тишина. Карло Грепоти се окопоти и запита:

— Какво би ни предложил да направим тогава? Да се въоръжим и да се втурнем да ги атакуваме?

— Най-добрата защита е нападението — изправи се отново Гар.
— Да, има смисъл в онова, което казвате. Но още по-разумно е да бъдете сигурни, че ще спечелите, преди да нападнете. А това може да стане, като ги смажете с броя си.

— А, значи ще трябва да привличаме наемници! Трябваше да се сетя, че ще ни насърчаваш да харчим повече пари за мъже с твоя занаят!

— Това би било умно — съгласи се Гар, — но още по-мъдро ще бъде да потърсите съюзници. Мисля, че има още дузина търговски градове на Талипон, не е само Пирогия.

Залата притихна за още няколко минути, докато всички търговци осмислят шокирани идеята и се помъчат да я възприемат. Тогава Олдо Майсторът отговори.

ШЕСТА ГЛАВА

— Да, има и други такива градове — рече бавно Олдо, — но Пирогия е единственият, където търговците управляват не само на думи, но и наистина. Другите все още имат дож или граф. Макар че търговците са истинската сила, там те не се осмеляват да предприемат нищо без позволенията на благородниците. Но да се съюзим с тези, които са ни съперници? Немислимо!

— Какво би се случило, ако войната избухне? — настояваше Грепоти. — Как ще разпределим загубите? Защото сигурно е, че при една война, започната от градовете-държави, всички аристократи ще се обединят против нас и единственият начин да ги победим, е да ги завладеем!

— Ние не можем да победим! — извика Пиетро Сан Дузе. — Дузина търговски градове срещу петдесет, управлявани от благородници. Невъзможно е!

— Дори и да успеем — рече Ди Силва, — войната никога няма да свърши! И никой град няма да посмее да разпусне армията и флотата си от страх да не би другите да се обединят срещу него. Не, аз не мога да одобря такава коалиция.

Гар стоеше като статуя с каменно лице.

— Това е може би единственият ви шанс да останете свободни и независими.

Олдо поклати глава.

— Ще намерим и друг начин — все трябва да има някакъв. Въръжение да, но коалиция? Не! — Той се огледа наоколо към съветниците и ги видя всички уплашени и притихнали, само при мисълта за обединение с техните търговски съперници. — Ще трябва да премислим онова, което чухме, братя търговци, и да обсъдим въпроса отново. — Той удари цимбала и обяви: — Ще се срещнем утре по същото време. За днес стига — приятен следобед на всички.

На следващия ден те отново се събраха, но Джиани и Гар не бяха поканени.

Татко Бракалезе отиде, но се прибра раздразнен, разтърси глава и викна:

— Спориха три часа и не можах да решат нищо.

— Дори отхвърлиха идеята ми за търсене на съюзници? — попита Гар.

— О, по този въпрос се споразумяха бързо. Старият Олдо откри събранието с думите: „Мисля, че можем спокойно да отхвърлим идеята за съюз с нашите съперници. Нали?“ и всеки извика: „Да!“, а Грепоти рече: „Особено с Венога“ — и с това въпросът приключи.

Гар въздъхна, поклати глава и каза:

— Може да са добри търговци, но са лоши стратегии.

— Какво да правим тогава? — попита объркано Джиани.

— Каквото можем да направим! — Бащата разтвори широко ръце. — Търговия, както винаги! Какво друго? Но, ако ще е търговия, нека да си изберем купувачи и източници, колкото е възможно по-сигурни. Ти, Джиани, ще поведеш друг обоз със стоки, но този път ще тръгнеш на север към Наворика, през планините, където единствените бандити са тези, които са отраснали там — иначе условията в страната, са твърде сурови за армия!

Гар тръгваше също — татко Бракалезе не искаше да пусне сина си без защита, щом имаха професионален войник на разположение. Гар отказваше да приеме заплащането за последния си ангажимент, под предлог, че не е успял да доведе невредим търговския обоз у дома.

„Поне не се опита да поеме вината и за това, че е допуснал бандата на Стилето да запали склада на Лудовико“ — помисли си Джиани.

Младежът бе развълнуван от възможността за новото пътуване и се радваше да докаже себе си отново. Той беше учуден от доверието на баща си, след като вече беше прахосал един търговски обоз, но беше твърдо решен да докаже, че е достоен за доверието.

„Джиани“ — чу той гласа ѝ през дрямката, още преди да я види. После му се стори, че се обръща в съня си. И ето — тя беше там, танцуваща замечтано в мрака. Развяващите се воали скриваха лицето ѝ и размиваха формите ѝ. Тя бе възплъщение на самото желание, на красотата и грацията. Беше всичко, за което един мъж можеше да мечтае.

„Джиани — рече тя. — Предупредих те за Стилето. Защо не ми обърна внимание?“

— Обърнах внимание, девойко! — Джиани се почувства засегнат. — Но Съветът не искаше да чуе.

„Както не чу и баща ти, след като отново те изпраща на път. Ти трябва да се страхуваш да тръгнеш не само на запад, но и на север, на юг, а бих казала и на изток също, ако там не беше морето!“

Джиани се ужаси.

— Защо мислиш, че отвсякъде дебне опасност?

„Защото благородниците се обединяват, както ви каза гигантът да направите и вие — търговците! Враговете ви се сплотяват и водят наемни армии, за да отмъстят на нахалните плебеи, които се осмеляват да строят и управляват свой собствен град! О, не прави тази грешка, Джиани! Ако не можеш да убедиш възрастните да се съюзят с другите търговски градове, то поне не предизвиквай съдбата си!“ Нейният силует започна да се огъва, докато тя се извръщаше, после се сви и се изгуби от погледа му. „Не тръгвай, Джиани... О, недей...“

— Не тръгвай! — извика той, като повтори несъзнателно думите ѝ. — Не тръгвай! Остани още малко, защото копнея да те опозная по-добре! Остани, красива девойко, остани!

Но тя изчезна съвсем, като повтаряше: „Не тръгвай... не тръгвай... не тръгвай...“

Тогава блесна светлина, Джиани се изправи в леглото си и видя изгрева. Той стисна очи и се извърна настрани, но не можа да потисне чувството на униние, което породи сънят. Все пак това беше само сън и след една хубава закуска, с избръснати бузи и чисти дрехи, Джиани успя да прогони натрапчивия кошмар и реши да поведе търговския обоз.

Първо изпратиха Медалия — тя не искаше да остане за повече от няколко дни. Конярят докара фургона до вратата и тя се обърна, за да се сбогува със семейство Бракалезе.

— Благодаря ви за гостоприемството. Рядко съм срещала толкова сърдечни хора.

— Тогава трябва да ни погостуваш още, бедно дете! — Мама Бракалезе я прегърна и целуна по бузата. — Но след като не искаш, поне наминавай насам по-често, да се виждаме.

Джиани бе разтревожен как бе оцеляла толкова дълго сама жена в тази беззаконна страна. Все пак той ѝ каза довиждане, като държеше ръцете ѝ и я гледаше в очите, докато говореше. За миг младежът си помисли, че може да я целуне — толкова прекрасна изглеждаше тя. Но изведнъж нещо в нея сякаш му каза: „Не ме докосвай!“, макар че Медалия все още се усмихваше.

След миг той я видя да се качва на капрата на покритата си каруца, да хваща поводите и да подвиква на магаретата си. После Медалия излезе от двора и цялото семейство ѝ помахаше за сбогом.

Три дни по-късно само бащата и майката изпратиха Джиани и Гар с десет мулета и петима водачи през голямата порта. Момъкът се чувстваше неспокоен и нервен. Старият Антонио му липсваше осезателно, но внушителното присъствие на Гар му вдъхваше увереност, още повече, че гигантът носеше нови шпага и кама, плюс арбалет и много други оръжия, които, както той уверяваше, бяха там, макар че на пръв поглед не се виждаха.

Те минаха по главното шосе през градските порти, после през изхода за към сушата, но чувството на униение у Джиани се задълбочи, макар че той се заставяше да се смее на шегите и забележките на Гар.

След още два дни те следваха една пътечка през дълбока долина, със стръмни и залесени хълмове от всяка страна. Джиани извади наметалото си, за да го предпазва от утринния хлад. Гар направи същото.

— Мислех си, че вашата Галипонска земя е по-топла!

— Ти и сам видя, че действително е такава — отвърна Джиани, — но дори и най-топлата страна е студена сутрин, особено високо в планината, нали?

Гар седна за момент, после кимна вдървено.

— Прав си. Поне така е било във всяка страна, която съм посещавал, макар че не съм бил навсякъде високо в планините. За някои места знам само онова, което съм чувал от планинците, които съм срещал.

Джиани го изгледа с любопитство.

— Колко държави си посещавал?

— Само седем — отвърна Гар. — Млад съм още.

Седем! Джиани почувства зашеметяване при мисълта, че може да се посетят седем страни. Той самият бе виждал само Талипон и

малко от града Бориел, който се намираше на главната суша. И момъкът отново пожела баща му да го праща на повече пътувания.

— Планините са места, които радват душата — рече Гар, — но в тях трябва да бъдем нащрек. Планинците имат обичай да ограбват обози със стоки.

Джиани кимна в знак на съгласие.

— Няма страшно. Пирогия плаща такса на народа, който живее тук, за да се гарантира безопасно преминаване на нашите търговци.

— Умно — съгласи се Гар, — щом го наричаш такса, а не подкуп. Но нека да допуснем, че бандитите на Стилето са научили това и са решили да разгромят планинците и да поставят засада тук като начало на преследването на търговците от Пирогия.

— Това бе само разговор, който чухме, докато пътувахме — рече Джиани колебливо.

— Ще позволиш на Грепоти да те убеди толкова лесно? Вярвай на собствените си уши, Джиани! Ти го чу толкова ясно, колкото и аз!

По-важното беше, че Джиани бе чул същото и от Танцърката от Сънищата. С внезапна тревога той се огледа наоколо.

— Ако наистина са го замислили, това не е ли идеално място за засада?

— Да, но краят на тази долина е още по-удобен за целта. — Гар разхлаби меч в ножницата му. — Ние сме много подходящи за засада сега. Щом наближим края на прохода, ще започнем да се успокояваме и ще намалим бдителността си. Тогава ще бъде идеалният момент, за да ни нападнат.

— Но нашите хора вече са намалили бдителността, защото вярват в честността на планинците.

Гар го погледна разтревожено, после се обърна към водачите и отвори уста да извика, но внезапният призив: „На целта!“ отекна около тях и измина секунда, докато Джиани осъзнае, че не гигантът е издал командата, а някакви мъже наблизо.

Той се огледа диво наоколо и видя кондотиерите да се спускат по склоновете от двете им страни. Вървяха пеша, тъй като наклонът на стръмнината беше твърде голям, за да яздят коне в галоп. Водачите на Джиани едва имаха време да осъзнаят, че са обсадени и докато се опомнят и реагират — бандитите ги нападнаха с пиките, които държаха с левите си ръце. Трима паднаха като заклани волове, другите

двама се изплъзнаха и извадиха мечове, но кондотиерите, които ги превъзхождаха по численост, се нахвърлиха срещу тях, изтръгнаха оръжията от ръцете им, в момента, в който ги бяха издигнали, за да се бият и ги проснаха на земята с юмрук в корема или пика зад ухото.

Джиани реवेशе от ужас, виждайки бъдещето им като роби на галерите, но беше твърде късно да им се притече на помощ, защото кондотиерите бяха обкръжили и тях с Гар — с гора от стоманени звънтящи мечове и размахани пики. Войниците бяха на крака, докато Джиани и Гар язدهа и имаха по-голяма сила на удара, както и възможността да се отбраняват.

Гар реवेशе от ярост, посрещайки мечовете с камата си и размахвайки шпагата си. Бандитите падаха, задавени с кръвта си, други отскачаха назад, така че да не може да ги достигне, после се хвърляха напред, за да го атакуват, но гигантът бе по-бърз от тях — улавяше ударите с камата си и се възползваше ловко от пропуснатите възможности да го понижат.

Джиани го гледаше как се обръща ту на едната, ту на другата страна и имаше смътното впечатление, че повечето от мечовете, насочени към Гар, някак си не улучваха, а се хлъзгаха покрай него. Един от кондотиерите сграбчи коня за юздата и го дръпна напред точно толкова, колкото бе нужно на друг бандит да се метне на седлото зад него, размахвайки огромен арбалет. Джиани извика, опитвайки се да се обърне и да пониже нападателя, но изгуби равновесие и залитна в очакващите го ръце. Той чу как прикладът на арбалета се удари в главата на Гар с ужасен трясък, последван от друго хлопване, но вече върху собствения му череп и в мига, когато познатата тъмнина го обгърна, той осъзна, че Танцърката от сънищата беше права.

Но този път не жената беше тази, която премахна мрака, а старият мъж с развяващата се коса и брада и този път нямаше убеждаване, спор или предупреждение, а само остра команда:

„Стани, Джиани Бракалезе! Ти пренебрегна разумните съвети и сам си навлече тази беда! Стани, за да изстрадаш плодовете на глупостта си! Стани да се трудиш и да се мъчиш в бедността, която заслужаваш и ще заслужаваш, докато не започнеш да се бориш с ума си, вместо да позволяваш на враговете си да те смазват с оръжията си.“

— Но аз направих само онова, което ми бе наредено — протестира Джиани.

„Ставай!“ — отекна гласът на лицето. — „Ставай и се захващай за битката или аз ще превърна това убежище в място за мъчения, а не за лекуване. На крака и напред, Джиани Бракалезе, за честта на твоето име и заради спасението на града ти! Горе!“

Последните думи върнаха младежа в съзнание. Очите му се отвориха, той залитна и падна на някаква хладна и хлъзгава повърхност, главата му бе размътена от болка, а очите му се присвиха до два процепа от блясъка на небето — нямаше нежно лице, което да плува над него този път, нито дори познатите, сякаш издялани от камък черти на Гар.

Гар! Къде беше този човек? Мъртъв ли беше? Или откаран в робство? Къде се намираше самият Джиани? Той се обърна с мъка на лакът, примигвайки от болка и изпълзя от калната локва под ръмящия дъжд. Младежът потрепери, целият подгизнал и не виждаше нищо около себе си, само...

Едно огромно неподвижно тяло, лежащо сгърчено с лице към земята, почти потънало в калта, с рошава и разкъравена глава — Гар без яке и панталони, дори без ботуши, бяха го помислили за мъртъв.

Страх обхвана Джиани и той с мъка се запридвижва из калта към своя приятел. Главата му бучеше болезнено и това почти го накара да спре, но той продължаваше, насилваше се да пълзи напред, защото разстоянието беше всъщност само няколко ярда. Той потрепери от вледеняващия студ, усещайки как дъждът барабани по кожата му...

Кожа! Той се огледа от глава до пети и видя, че кондотиерите бяха отмъкнали всичко по него, тъй както и по Гар. Не му бяха оставили нищо друго, освен ленените превръзки, с които запретваше ръкавите си по време на пътуването. Явно и него го бяха взели за мъртъв, но защо?

Ужасно подозрение мина през ума му и Джиани, като се подпираше на единия си лакът, вдигна другата ръка към главата си, опипвайки я внимателно отзад... Извика от болка, когато пръстите му докоснаха кожата и той ги отдръпна, потрепервайки. Разбра причината — бе ранен почти толкова лошо, колкото и наемникът — беше повален от твърде силен удар с пика.

Прекалено силен, наистина. Той се упъти към Гар с възобновена енергия, подхранвана от страха. Ами ако наемникът бе мъртъв и Джиани останеше сам в този див свят...

Пръстите му докоснаха гърлото на Гар, той почака доста дълго — една цяла ужасяваща минута — тогава усети пулсирането на кръвта по голямата артерия. Джиани си отдъхна с облекчение — Гар щеше да се възстанови, щеше да се събуди и той нямаше да остане сам под дъжда.

Но дъждът беше хладен и сигурно гигантът можеше да умре от студ, ако Джиани не го покриеше някак. Той се огледа наоколо в отчаяние — кондотиерите не им бяха оставили нищо, съвсем нищо — нито дори едно парцалче.

Но край пътя имаше изсъхнала трева.

Като се напрягаше и дишаше тежко, Джиани направи още няколко мъчителни крачки до купчината сено и тогава разбра, че ще бъде безполезно да се връща само с един наръч. Младежът се опита да не обръща внимание на болката в главата си и на натъртванията в ребрата — и като коленичи, награби сено, колкото побираха ръцете му, после се върна, пълзейки на колене, протегнал едната си ръка напред, за да се подпре, ако падне. Като стигна до Гар, той натрупа сухата трева върху раменете и гърдите на едрият мъж, макар че тя беше твърде недостатъчна за огромната планина от мускули. Джиани се облегна на рамото на Гар, докато се опитваше да подпъхне снопчета слама около него...

И очите трепнаха, после се отвориха и с болка се огледаха наоколо. Джиани замръзна, втренчен в него, почти изплашен да повярва, че Гар се е събудил. Но гигантът размърда треперееща ръка към главата си и извика от болка при допира с отворената рана. Момъкът улови ръката му и каза успокоително:

— Полека, полека! Остави я да зарасне. Ще бъдеш жив и здрав отново, но ще мине време.

Гар започна да трепери.

— Ела — подкани го Джиани, като го теглеше за рамото.

Бавно, Гар се изправи и седна, като мигаше пред него.

— Ударили са те по главата — рече Джиани, — и са те помислили за мъртъв. Мен също. Те и двама ни са взели за умрели.

— Нас? — Гигантът го изгледа с пълно неразбиране.

У Джиани пропълзя ужасно подозрение, но той се опита да го отхвърли и рече:

— Нас. Мен — Джиани Бракалезе и теб — Гар.

— Брок? — намръщи се гигантът, хващайки се за една дума. — Какъв... Брок?

Момъкът се вгледа в него за миг, а мислите му се рееха. Не искайки да повярва в онова, от което се страхуваше, той рече:

— Не Брок. Джиани. — Той посочи към себе си, после рече: — Гар — и потупа едрия мъж по гърдите.

— Гар. — Гигантът се намръщи и посочи с показалец към себе си, като едва-едва докосваше гърдния си кош. — Гар. — После протегна пръст към младежа. — Кой?

— Дж — Джиани се усети навреме, напругайки се да разбере какво се бе случило с Гар. Явно ударът беше размътил разсъдъка му, може би съвсем го бе лишил от разум. От това следваше заключението, че на едрия мъж повече не можеше да се разчита да е в състояние да пази тайна, а младежът не искаше някой от преминаващите покрай тях хора на Стилето да разбере истинското му име. И той довърши думата като Джиорджио. Беше твърде късно да нарича Гар — Лени, защото бедният малоумен щеше да има достатъчно проблеми да си спомни истинското си име, да не говорим да го отличи от фалшивото.

— А ти си Гар.

— Гар. — Гигантът се намръщи, като се опитваше да преодолее болката и да се концентрира. Той докосна гърдите си, после посочи Джиани. — Джиорджио.

— Да. — Младежът кимна, но пронизващата болка го накара да съжали. — Точно така.

Тогава Джиани се протегна, подпря се на рамото на Гар и се помъчи да се изправи на краката си. Въздъхна от спазъм и щеше да падне, ако една огромна ръка не го беше сграбчила за пресеца и не го беше задържала прав. Когато замаяността премина, младежът се протегна и се задържа за Гар.

— Ела. Не можем да останем тук. Войниците могат да дойдат.

— Войниците? — Гар направи усилие да се изправи на крака, макар че трябваше Джиани да го подкрепи, тъй като той залиташе.

Гигантът пое дълбоко дъх и се обърна към младежа:

— Воци?

Джиани усети как сърцето му се свива, но обясни:

— Лоши хора. Ранеха Гар. — „По дяволите — помисли си той. — Звучи, сякаш говоря на петгодишно дете!“

Но за момента гигантът имаше точно толкова ум — колкото на дете. Дано Господ помогне това да не продължи дълго.

— Ела. — Джиани го хвана за ръката и го затегли. И Гар го последва, послушен като петгодишно момче...

Не. Всъщност дори нещо повече от послушен — като покорен вол, който не си дава сметка къде отива, стига да го хранят.

Трябваше да намери храна, Джиани разбираше това, но първо реши да се нахранят с Гар от проклетото място. Тук бе открито и кондотиерите можеха да се върнат, за да устроят засада на друг търговски обоз или пък планинците да дойдат за онова, което войниците са оставили.

Джиани водеше Гар, но му се искаше гигантът да се дърпа, да му противоречи, да покаже, че все още има разум. Но нищо такова не ставаше.

СЕДМА ГЛАВА

Беше безкраен, изпълнен с болка следобед. Всяко мускулче и всеки нерв у него крещяха да легне на земята и повече да не става, но Джиани не можеше да си го позволи. Младежът изпитваше смъртен страх от това ужасно, кално блато, където едва не се прости с живота си, а приятелят му едва не бе убит — приятелят, който сега залиташе напред, воден за ръка, и се тътреше като някаква голяма, полубудна мечка. Чувство на униние обхвана Джиани и колкото и да се опитваше, не можеше да преодолее мисълта, че те с Гар ще умрат тук, в тази планинска пустош, измръзнали и сами. Е, имаше и някакъв шанс да успеят да намерят помощ, но това беше доста малък шанс.

Накрая, треперещ от изтощение, Джиани разбра, че не може да продължи нататък. Той се огледа наоколо с усещането, че паниката го обхваща все повече и повече, като се опитваше да открие и най-малката следа от някакво убежище. Тогава видя едно огромно старо дърво, доста по-голямо и високо от обикновените, повалено на едната си страна. Сигурно бе изтръгнато от някоя зимна буря. Корените му стърчаха от всички страни и образуваха естествена пещера. Момъкът поведе Гар натам.

Когато се мушнаха под тавана от надвиснали клони, Джиани разбра, че това беше по-добра пещера, отколкото бе очаквал, тъй като вътрешността на ствола беше куха. Той влезе колкото се можеше по-навътре, така че и двамата да бъдат скрити от човешки поглед — и се отпусна върху дървената сърцевина с въздишка на облекчение. Задоволството му се увеличи, когато разбра, че повърхността под краката му бе покрита с меки стърготини, които ставаха и за легло. Младежът се изтегна върху тях в цял ръст, все още изстинал и мокър, но подслонен. Там имаше и вода, която бе образувала малка локвичка през процепите на дънера. Джиани се наведе и пи жадно, после се сети за Гар и се обърна да му предложи и на него, но гигантът си бе намерил друго малко водохранилище и проточил шия, улавяше с език всяка капчица от стичащата се вода. Главата му почти опираше в

тавана на убежището им. Радостен от оздравяването му, Джиани се върна, за да си легне. Измръзнал, той очакваше смъртта или сънят да го отнесат и чувстваше, че му е почти все едно кое ще дойде първо.

Тогава изведнъж замириса на пушек.

Дим! В тази дървена хралупа? Страхът му вля сили, той седна и видя проблясък в мрака — трепкането на малък огън върху широк, плосък камък, а пламъците осветяваха познатите черти на Гар. Дървото трябва да беше много сухо, защото имаше съвсем малко дим, който се виеше покрай Гар и се устремяваше през дупката, от която се бе стекла водата.

Джиани почувства, че космите щръкват на главата му. Как гигантът беше направил това? Как се беше сдобил с огън? Той нямаше нито кремък, нито стомана, нито жив въглен, носен в теракотена кутия.

— Как го направи, Гар?

— Направи? — Гигантът примигваше срещу него, сякаш въпросът нямаше значение.

— Как запали огъня? — поясни Джиани. — Как го постигна?

— Постигна? — Гар гледаше надолу към пламъците, челото му се сбърчи, сякаш размишляваше над въпроса. Накрая той вдигна поглед и поклати глава:

— Не знам.

Суеверна тръпка пропълзя по гърба на Джиани, но той се самоуспокои, че какъвто и да беше Гар, той бе негов приятел. Поне така си мислеше.

Ами ако не беше така?

Джиани се укори. В момента му беше безразлично дали смъртта ще дойде или не. И ако дойдеше, какво значение имаше дали ще бъде от студ или от ръцете на един луд.

Междувременно те се стоплиха. Момъкът вече чувстваше как топлината достига до него и му дарява приятното усещане за покой. Мисълта за храна мина през ума му, но той почувства, че стомахът му се съпротивлява. Болката в главата му бе прекалено силна, за да допусне такива размисли. Но топлината го приспиваше. Джиани усети как клепачите му натежават, но той се бореше със съня, защото забеляза как Гар поддържаше огъня с подпалките — парчета отчупена дървесина и корени, които беше натрошил и натрупал на купчина. Ами ако подслонът им се запалеше? О, младежът не се страхуваше толкова

за своя живот, но му беше жал за Гар. Той си го представи нещастен, полугол, лишен от разум и залитащ да крещи сред пламъците. От тези мисли Джиани получи нов пристъп на болки в главата си. Не, трябваше да остане буден, защото те се нуждаеха от огъня. Хвърли поглед към профила на Гар — безизразен, но все още силен. Трябваше да остане буден и да пази... Но огънят беше толкова топъл и приспиващ, а дървото толкова меко...

„Не е нужно да стоиш буден“ — рече старият човек с развяваща се коса и брада.

Джиани се втренчи в него.

— Какво правиш тук, щом аз съм буден?

„Хубав въпрос — забеляза лицето. — Я да го преобърнем — щом ме виждаш, можеш ли да си буден?“

Джиани се огледа наоколо и не видя нищо. Старото лице сякаш плуваше в някаква празна тъмнина. Шокиран, той осъзна, че наистина е заспал. Заля го вълна на самопрезрение, че не може да остане буден поне няколко минути, както бе решил. Тогава го обхвана тревогата — какво правеше Гар, докато той спеше? Какво ставаше с огъня?

— Но ако Гар заспи...

„Няма. Огънят го държи в унес и той броди в спомените си, докато гледа езиците на пламъците. Трансът ще го ободри толкова, колкото и сънят, но тялото му може да действа в случай на нужда.“

Джиани си отдъхна малко. Но сега, когато най-неотложното мина, друг въпрос се появи в ума му:

— Защо те виждам сега? Аз не търся отново смъртта!

„Наистина ли?“ Развяващата се коса откри очите и погледът им сякаш прониза Джиани до дъното на душата му.

Младежът потрепери, но се втренчи упорито в него.

— И така да е, какво от това? Но не мога да си го позволя сега, когато имам приятел, който зависи от малкото ум, който ми е останал. Ако си толкова загрижен за мен, защо не ме оставиш на мира или ми позволи аз да те оставя!

„Това е най-малката ми грижа за момента — каза лицето. — Не е достатъчно само да преживееш нощта, но трябва да останеш жив и след това.“

Джиани се намръщи.

— Теб това какво те засяга?

„Това е моя работа — каза лицето кратко. — Достатъчно е да кажа, че ти трябва да изиграеш своята роля в тази работа — роля, която в е твой интерес и в интерес на твоя град, дотогава, докато ми е изгодно.“

Изведнъж косата се отвя от лицето, очите проблеснаха и болка прониза главата на младежа. Тя го парализира за миг, един дълъг миг, в който секундата сякаш се разтегна в час.

Накрая очите се затвориха, развятата коса ги покри и болката си отиде така внезапно, както бе дошла, оставяйки Джиани да гледа упорито втренчен, но вътрешно треперещ.

„Слушай! — повелително рече гласът. — Група цигани ще ти се изпречи на пътя! Ще минат оттук утре сутрин! Остави се на тяхната милост, присъедини се към тях, за да останеш жив и да се добереш до по-сигурно убежище!“

Внезапно Джиани бе обхванат от някакво упорство.

— Ами ако не го направя?

„Тогава ще умреш — рече лицето просто и строго, — от ръцете на кондотиерите или от студ и глад, но бъди сигурен, че ще умреш.“

И лицето започна да се смалвява, косата и брадата се развяха и го закриха, а гласът също заглъхна, повтаряйки: „Бъди сигурен... бъди сигурен...“

— Почакай! — извика Джиани в съня си. — Кой си ти, който ме командваш така?

Но лицето стана колкото малка топчица и продължаваше да го уговаря: „Бъди сигурен... бъди сигурен... внимавай...“ и изчезна.

Джиани заплака от яд и безсилие и видя не развяващата се коса, а малък огън и полуумния гигант, който гледаше разтревожено към него.

Младежът осъзна, че собственият му вик го бе събудил и се опита да прикрие слабостта си, като каза:

— Мой ред е сега. Върви да спи, Гар.

— Да спя? — гигантът се намръщи. Изглеждаше объркан.

— Да спиш — потвърди Джиани и се изправи на колене. Раните по тялото му протестираха, а главата му отново започна да бучи, но той пропъзля по-близо до огъня, взе наръч подпалки от купчината на Гар и каза: — Спи, аз ще поддържам огъня.

Гар го изгледа втренчено за момент, после легна направо там, където си беше, и затвори очи. После ги отвори и отново попита:

— Джиорджио не спи?

Полуумен или не, той още имаше своето изключително чувство за отговорност.

— Джиорджио не спи — потвърди Джиани. Той се съмняваше дали би могъл, дори и да искаше, след онзи сън.

Повярвал, Гар мигновено затвори очи. Пет секунди по-късно той дишаше равномерно и Джиани знаеше, че наистина спи.

Сега беше сам с мислите си и те отново го връщаха към страховитото лице от кошмара му. Но по някаква причина и лицето на Медалия се преливаше с него, наслояваше се отгоре му и го изместваше. За миг Джиани се зачуди защо. После се предаде — с чувство на облекчение започна да съзерцава спомена за това красиво лице, усещайки се отпуснат, внезапно успокоен...

Но не му се спеше. Беше сигурен в това.

Стана точно както лицето беше предсказало. Циганският керван се появи на сутринта и Джиани бе потресен като осъзна, че сънят не бе просто паяжина от фантастичната прежда на Сънчо. По необясним начин някакъв човек с мистична сила се бе прокраднал в сънищата му — мъж, а може би също и някаква жена...

Самата мисъл за това накара сърцето му да забие по-силно и бързо.

Имаше ли наистина такава танцьорка като тази, която беше сънувал — истинска и жива — и в действителност? Би ли могъл да я намери, да я докосне, да я целуне? Щеше ли да му позволи?

Младежът насочи вниманието си върху циганите и започна да им маха и да вика:

— Ей, хей! Добри хора, помогнете ни! Спасете ни! — Той закуца напред, като се облягаше на ръката на Гар и заедно с това го теглеше. После изведнъж спря, като си даде сметка как ли изглеждаха в очите на циганите — двама мръсни, разчорлени, полуголи и парцаливи мъже, от които единият грамаден и мургав.

Циганите бяха спрели и ги наблюдаваха с недоверие. Джиани си помисли, че трябва да намери някакъв начин да ги успокои, затова не се приближи повече, а извика отново:

— Помогнете ни, добри хора! Ние сме пътници като вас, нападнати и ограбени от кондотиерите. Бандитите ни пребиха така жестоко, че моят спътник изгуби ума си и сега е безпомощен като дете! Моля ви, помогнете ни!

Една жена с ярка забрадка се подаде през малката врата на първия фургон и извика на мъжете наоколо. Те я погледнаха, после си казаха нещо и махнаха на Гар и Джиани да се приближат. Сърцето на момъка трепна с надежда и той закуцука към тях толкова бързо, колкото можеше с ранените си крака, като влачеше и Гар след себе си.

Когато се приближиха, циганите отстъпиха няколко крачки и внимателно се вгледаха в Гар. Чак сега Джиани забеляза, че те носеха мечове — видя ръцете им върху дръжките на дългите и прави оръжия. Циганите имаха и ками, закачени на поясите си. Момъкът спря и рече:

— Не се безпокойте, той е напълно безопасен.

— Докато не му кажеш да стане опасен — рече най-старият циганин. Дългият му мустак се спускаше под брадичката, а сивите, надвиснали вежди, засенчваха очите, които блестяха предизвикателно срещу Джиани.

Младежът не бе в състояние да се впуска в дълги обяснения, които да успокоят циганите, но все пак направи известно усилие.

Гар улучи точно този момент, за да каже:

— Разкажи ми за зайчетата, Джиорджио.

Циганите ококориха очи, а Джиани весело потупа спътника си по главата и с ъгълчетата на устните си пошепна:

— Тихо, Гар! — Той без малко щеше да каже „Лени“, но си спомни, че полуумният му приятел не помнеше фалшивото си име.

Циганите изглеждаха заинтригувани.

— Зайчета? — рече единият от тях. — Защо той пита за зайчета?

Споменът за последното им превъплъщение явно бе изплувал в ума на Гар или пък гигантът и сега се преструваше, но Джиани се съмняваше в това.

— Защото, когато е уплашен или разтревожен, аз го залъгам, като му обещавам, че един ден ще имаме собствена ферма, с градина, от която да изхранваме и малки, пухкави създания, с които той да си играе и да им се радва.

Циганите си размениха съчувствени погледи, толкова красноречиви, сякаш бяха произнесли на глас: „Глупак“.

Тогава възрастният се обърна към тях:

— Хубава приказка си му измислил, за да го успокояваш. Често ли става тревожен?

— Не толкова често — съчиняваше си Джиани, — но ние се натъкнахме на шайка бандити преди мила и нещо и те ни пребиха жестоко и взеха всичко, което имахме, дори и дрехите ни, така че той много внимава с непознати.

— Бедният момък — рече жената, като надникна през малката врата.

Старият циганин тръгна към Гар и гигантът отстъпи разтревожено.

— Няма да ти причиним зло, младежо. Всъщност и ние сме пътници като теб и сме се научили да се пазим от бандитите, много да се пазим. Ние не само, че няма да ти причиним болка, но и ще превържем раните ти и ще ти дадем топла храна — супа, както и други дрехи. Ще ги приемеш ли?

Гар изглежда се успокои малко.

Циганинът ги покани с жест и гигантът тръгна полека. Джиани го хвана за ръката, за да го побутва леко напред.

— Хайде, приятелю. Те няма да ти сторят зло. Ще ни подслонят за малко.

— Подслон — да — кимаха циганите. — Под фургона, наистина, но все пак е по-добре, отколкото изобщо без покрив.

— Под? — рече Гар обнадеждено и направи стъпка напред. Сърцето на Джиани трепна при този знак за някаква памет. И той обясни на възрастния човек:

— Веднъж ние получихме подслон при една циганка по пътя. Не бе много отдавна и той си спомня.

— Циганска жена? — Всички цигани се спогледаха, внезапно застанали нащрек. — Която е пътувала сама?

— Да, сама. — Джиани си спомни, че и на него това му се бе сторило странно тогава. — Казва се Медалия.

Циганите си размениха тайнствени погледи.

— Да, ние познаваме Медалия. Е, щом тя ви е подслонила и нищо лошо не се е случило, и ние ще го направим. Елате с нас.

— Благодарим ви от сърце! — Джиани тръгна напред, като влачеше Гар със себе си. Гигантът вървеше, макар и предпазливо.

Като приближиха, младежът разгледа циганите по-внимателно. Косите им бяха прикрити от пъстри кърпи, а брадите им имаха най-различни цветове — жълти, кафяви, черни, червени... Очите им също бяха различни — сини, кафяви, зелени, лешникови, сиви... Момъкът си помисли, че те много приличаха на всички други хора, които бе виждал у дома в Пирогия. Ако си сменяха дрехите, никога не би ги отличил. Облеклата им бяха ярки — в кревящо зелено, синьо, червено и жълто. Тук-там имаха едри кърпки. Ризите и панталоните им бяха много свободни, дори широки. Разтворените яки разкриваха яки шици и гърди, а панталоните им бяха напъхани в ботушите. Те носеха колани в контрастни цветове, а мъжете и жените имаха еднакви обеци и гривни. Търговецът в Джиани се учуди дали бяха от истинско злато.

Сега, когато керванът беше спрял, около новодошлите се натрупаха още цигани и приятелите видяха жените им. Една от тях хвана Гар и Джиани за ръка, поведе ги напред и рече:

— Елате, бедни момчета, сигурно сте полумъртви от студ и глад.

Отначало Гар се дърпаше уплашено и Джиани трябваше да го увещава:

— Господите са добри, Гар! Виж! Добри! — Той се здрависа с една млада жена и се удиви колко беше хубава. Пожела да може да направи нещо повече. Пода напора на внезапното желание той протегна ръка и докосна кестенявата ѝ коса, без забрадка, която да я скрива.

— Мога ли?

В първия момент жената се стресна и се отдръпна, после му се усмихна кокетно и отново пристъпи напред. Джиани помилва косата ѝ, после се обърна към Гар и каза:

— Мека. Топла.

Жената се стресна и се отдръпна бързо, когато Гар вдигна ръката си.

— Той няма да ти направи нищо лошо — обеща Джиани.

Предпазливо жената пристъпи отново напред и рече:

— Само веднъж.

Ръката на Гар се отпусна — той погали косата ѝ, после устните му се разтегнаха в блажена усмивка:

— Малка, топла. Зайче!

Цялата група цигани се затресе от смях, „зайчето“ най-напред, после тя улови Гар за китката и задържа ръката му.

— Ей, зайче! — извика един от младите мъже.

Друг рече:

— Зайче, мога ли да те помилвам и аз?

Но едно от момичетата щракна с пръсти:

— Зайче, наистина! Кажу ми, че е просто един воден плъх, Есмералда!

— Ай! — извика по-старата жена. — И не му позволявай да те закача!

И така, смеейки се и бърбейки, те хванаха замаяния Гар под ръка и го поведоха към близкото поточе, където го измиха, избърсаха и му облякоха цигански дрехи на гърба — макар че, както по-рано и Медалия, трябваше дълго да импровизират заради ръста му. Гар беше много разтревожен през цялото време. Бялото на очите му проблясваше и той отправяше странни погледи към Джиани. Ободрителните думи на младежа, както и грижите, полагани за него, явно донякъде успокоиха Гар, защото той не изпадна в истерия.

Накрая, с пълен стомах и превързани рани, те тръгнаха покрай каруците, като следваха циганите и Джиани се шегуваше с младите жени, които си бърбеха с него, подали глави от прозорците на фургоните.

Беше досадно да го наричат „Джиорджио“, вместо Джиани, но ако това помогнеше на горкия малоумен гигант да остане спокоен, Джиани реши, че ще си остане „Джиорджио“, докато умът на приятеля му се върне.

През нощта те спаха под фургона, но получиха и по едно одеяло, което да ги предпазва от студа. Събитията от деня прелитаха през съзнанието на Джиани — смях, приказки, шеги за храната и танците след нея. Младежът дълбоко съжаляваше, че бе така ранен и уморен, за да участва в тях, защото момичетата наистина изглеждаха така красиви като се въртяха и полюляваха плавно. Сега фургоните бяха наредени в кръг и цялото племе насяда, като си бърбореше край огъня, но той и Гар, уморени като кучета, пропълзяха отдолу да спят, още повече, че циганите започнаха да говорят на своя език, който Джиани не разбираше. Но звукът на тихите гласове и музикалността на женските думи го унасяха и той усети как сънят идва. Още когато затвори очите

си, почувства, че топлата тъмнина го обгръща отново. Тогава умореният му мозък намери енергия за една последна мисъл, за последно избухване на любопитството — за какво ли си говореха циганите...

„Искаш ли да знаеш, наистина?“ — попита един глас, който той познаваше твърде добре — и от тъмнината се протегна една ръка, която държеше нещо като жезъл — дълга и тънка пръчка с топка от единия край. Топката докосна полузадрямалата му глава и Джиани изведнъж откри, че може да разбира думите на циганите.

— Да, Медалия — говореше един от тях. — Сигурно е съвпадение на имената. Тя не би могла да изпрати шпиони при нас, нали?

— За какво ѝ е, Джайлз? — отвърна жената. — Тя вече знае нашите планове.

— Така е, Пати — рече Джайлз, — но тя може да се страхува, че ще се опитаме да я арестуваме или дори да...

— Глупави брътвежи! — каза Пати. — Агентите на АИДИС да се опълчат срещу някой от нас, само защото тя не е съгласна с нас? Изключено.

— Не само, че не е съгласна — забеляза мрачно друг мъж. — Винаги има вероятност да се опита да подкопае нашите усилия.

— Не си нрав, Морган! — рече една по-възрастна жена. — Тя ни напусна, защото не можеше повече да бъде партньор в нашите усилия — както каза тя, а не за да се бори срещу тях.

— Как можем да сме сигурни? — отвърна Морган. — Поточно, как тя може да е сигурна, че ние няма да се опитаме да я спрем в опита ѝ да спре нас? Не, Розали, ако аз бях на нейно място, сигурно бих се опитал да внедря шпионин сред нас.

— Да, но ти винаги си бил малко параноичен, Морган — отвърна Розали. — Важното е, че Медалия не е.

Джиани се зачуди какво ли означава „параноичен“.

— О, Медалия също си има своите пристъпи на параноя — каза трета жена, — иначе как би виждала заплаха в нашите планове, когато ние само се опитваме да помогнем на тези бедни невежи туземци.

Бедни невежи туземци! Джиани почувства прилив на възмущение и се надяваше, че тя не говори за него и за съгражданите

му от Пирогия. Освен това, как бе възможно най-обикновени цигани да наричат градските хора „невежи“?

— Циганските маскарадни одежди ни вършат доста добра работа — отбеляза Морган. — Те ни позволяват да отидем където искаме в Талипон. При това винаги можем да изпратим агент да се сдобие с костюм от някой град, в който искаме да проникнем. Да пуснем някого, който да се опита да промени плановете им. Защо да не може да направи същото и Медалия?

Маскарадни одежди?

Значи тогава те не бяха истински цигани? Изведнъж Джиани си спомни, че не бе чувал за цигани от единадесетата си година нататък. Беше преди десетина години. Имаше ли въобще истински цигани? Или те всички бяха фалшиви?

— Медалия само се съмняваше дали сме прави, като се опитваме да извадим цялата планета от тъмните векове — рече Пати упорито. — Тя разбираше ползата от ренесанса, който е в началото си тук, на Талипон, но изпитваше големи съмнения относно опитите да се вкарат тези хора в модерния свят, с неговата висока технология и светски идеологии.

Есмералда кимна:

— В края на краищата техните предшественици са дошли тук, за да избягат от всичко това.

— Не — рече Морган, — тя си мислеше, че ние грешим, като се опитваме да убедим благородниците да се обединят, но как иначе бихме могли да им повлияем, за да спрат тези непрестанни междуособни войни?

— Целта ни е добра — възрази Розали, — но няма ли това да стане причина за още по-големи кръвопролития, ако повярват, че имат един общ враг?

— Как иначе ще успеем да ги накараме да се обединят? — не отстъпваше Морган. — Да, знам, Лойлин, ти все още мислиш, че ние трябва да ги успокоим с едно религиозно възраждане. Но аристократите виждат религията и живота като две отделни неща, а не като едно цяло.

— Знаете ли? Ние дори помежду си не можем да постигнем съгласие — въздъхна Розали. — Искам да кажа — бихме могли, но ние

продължаваме да развиваме страховете си. Тогава за чудене ли е, че на Медалия просто ѝ е дошло до гуша от нас и е тръгнала по свой път?

— Не „просто“ — рече Пати мрачно. — Тя мисли, че ние грешим, като караме благородниците да гледат на търговците като техен общ враг.

Студен страх парализира Джиани. Да кажат на лордовете, че търговците са техен общ враг, за да се съюзят срещу търговските градове? Но от това щеше да стане кървава баня! Не е чудно тогава, че те бяха наели бандата на Стилето да „накаже“ Пирогия!

— Но ти каза, че ако ние направим това, би трябвало да предупредим навреме търговците, за да се разпръснат и скрият — продължи Морган. — Или, което е по-лошото — да се съпротивляват! Казвам ви, виждам нейния пръст в постъпката на този търговец от Пирогия — Бракалезе, който даде идеята да се убедят търговските градове да се съюзят!

Изведнъж Джиани почувства прилив на радост от това, че те го познаваха само като „Джиорджио“. Но как бяха научили за идеята на Гар? И как си бяха помислили, че тя произлиза от татко Бракалезе? И което бе още по-лошо — какво ли щяха да направят на баща му, за да го спрат! Изведнъж Джиани се заинтригува страшно от продължението на разговора.

ОСМА ГЛАВА

— Коалицията на търговците може да развали всичко, което ние се опитваме да постигнем — съгласи се Лойлин. — И което е най-лошо — на остров, разделен на два мощни блока, може да избухне гражданска война.

О, това би било добре. Но те не искаха гражданска война, а просто унищожение на търговците. Не съзнаваха ли тези глупаци, че това щеше да е резултатът от техните действия? Очевидно не.

— Не трябва да забравяме нашата цел — съветваше Морган, — да въдворим мир на разкъсвана от войни планета, където племенната анархия преобладава на север, а диктаторските безчинства на юг и изток. Талипон с неговата търговска флота може да разпространи идеята за централизирано управление и да спомогне за възцаряване на повсеместен мир.

— Или мир на една империя — рече мрачно Джайлз.

— Какъвто и да е мир е по-добър от никакъв — напомни му Розали.

— Истина е — рече Есмералда. — Мирът ще позволи на справедливостта да възтържествува. Образованието и изкуствата ще процъфтяват.

— Но няма да има никакъв мир, ако първо го установим на Талипон — напомни ѝ Морган. — Законът на Малтус ще се погрижи за това.

— Да, фундаменталният принцип на прединдустриалните икономики е, че населението се увеличава в геометрична прогресия, а производството на храна — в аритметична — въздъхна един млад мъж.

— Да, Джордж, всички знаем това — кисело рече една жена на средна възраст. — Четири човека по четири прави шестнадесет човека, но четири бушела зърно плюс още четири — прави осем бушела. Без индустриална техника, винаги ще има повече хора, отколкото храна, докато...

— ... чума, глад или война не унищожат толкова от тях, че да остане достатъчно храна за другите — въздъхна Розали.

Джиани слушаше ужасен и искаше да вика и да крещи, но беше още сънен.

— Тогава ще има мир и изобилие на всичко, докато хората не станат пак много повече от хранителните запаси и целият цикъл се завърти отново.

— И отново, и отново, и отново — рече Морган мрачно. — Така че всяко страдание, което произлиза от нашите планове, ще бъде по-малко, отколкото без тях.

Лесно му беше да говори така — нали нямаше да умира неговият народ, майка му и сестра му нямаше да бъдат отвлечени и продадени в робство, а къщата и стоките му — подпалени!

— Ще могат ли изостанали хора като крепостните селяни от западния континент някога да възприемат модерната техника? — чудеше се Джайлз.

— Ще могат, ако ги научим на това — отвърна остро Розали, — и ако разберат, че това е начин да станат богати. На крепостните няма да им е нужно много време за това.

— Да — рече бавно Есмералда, — това е вид знание, което търговците могат да усвоят лесно. И тогава обединението на способностите на селскостопанските работници и търговската алчност могат да дадат удивителни резултати.

— Това е валидно и за племената на север — рече Джайлз. — Ако те си говорят достатъчно дълго и високо на някое събрание, ще забравят, че алчността е лошо нещо и ще се захванат с фермерство, вместо с лов.

— Ние можем да доставим на лордовете конвертори с ядрено устройство, ограничени така, че да не могат да произвеждат скъпоценни метали — рече Морган.

Макар и в полусън, Джиани усети как косата му щръква от непознатите думи. Не бяха ли истински магьосници тези фалшиви цигани?

Последвалите разсъждения на Морган потвърдиха подозрението му:

— Когато всеки благородник притежава машината, която може да произвежда всякакви търговски стоки, той ще има значително

предимство пред търговците. Тогава никой аристократ няма да устои на изкушението да влезе в търговията.

Да устои на изкушението! Те щяха да съсипят търговците! Небесата знаеха колко пари вземаха благородниците от търговците в градовете, в които управляваше аристокрацията. Данъците за официалните монополни стоки бяха неописуемо високи и търговците трябваше да плащат прекалено висок наем за услугите на хамалите и водачите. И като капак на всичко това — ако лордовете започнеха да продават стоките, които ще произвеждат от нищото, по-евтино, можеха да унищожат търговците напълно.

Но аристократите нямаше да продават по-евтино. Ако станеха търговци, нямаше да разрешат никой да се мери с тях. Търговията щеше да се извършва незаконно само чрез посредниците на лордовете. Те щяха да монополизират всичко, което не можеха да разрушат!

— Но конверторите наистина трябва да са ограничени — рече загрижено Есмералда. — Защото, ако лордовете могат да произвеждат злато и сребро само като хвърлят късове олово и камък в машината и натиснат бутона...

— Естествено — отвърна нетърпеливо Морган. — Защо ни напомняш за това всеки път, когато обсъждаме този въпрос, Еси... Ако те имаха причина да влязат в търговията!

Злато от олово! Те бяха магьосници! Или поне алхимици...

— Алчността ще накара графовете и дожовете да забравят техните малки феодални имения и да се обединят, за да премерят сили с търговците — рече Морган със задоволство. — Трябва само да разберат, че наистина имат шанс да заграбят търговията от търговците и самите те да прибират всичките пари. Но няма да успеят, разбира се, търговците са твърде ловки. Така дълбоко са се окопали, че аристократите ще се движат доста след тях в овладяването на търговската теория.

— Но те ще я научат — не отстъпваше Розали. — Ние наистина можем да превърнем лордовете в търговци.

Как можеха да бъдат толкова наивни — мислеше си Джиани. — Аристократите нямаше да действат по този начин. Веднъж сплотени, те щяха да изпратят армиите си, за да затрият търговците от лицето на земята напълно. Щяха да срутят до основи къщите в Пирогия, така че да остане само лагуната, върху която са били строени. Е, можеха и да

оставят малко търговци, обвързани с данъци и заеми от благородните си патрони — да се занимават с търговия, но щяха да вземат цялата печалба за себе си или поне деветнадесет части от общо двадесет. Не, които и да бяха тези хора, техният план беше катастрофален поне за търговците, а също и за образованието и културата. Защото финансовата подкрепа за духовните дейности сега идваше от търговците, а не от аристократите. Е, художниците можеха да си живеят добре и под управлението на графовете, стига да желаеха да рисуват портрети на благородни лица и сцени на военна храброст. Поетите също биха се чувствали добре, стига да пишеха романи и да обсипваха с похвали местните графове, както Ариосто бе хвалил Лукреция Борджия в „Бесния Орландо“. Работата беше там, че малко благородници биха поддържали повече от няколко човека на изкуството, докато имаше търговци, готови да подкрепят десетки!

— Не, нашите планове трябва да бъдат грижливо обмислени — рече Морган самодоволно.

— Да — съгласи се Джайлз, — и ако Медалия се опита да ни попречи, ще трябва да намерим начин да я спрем.

Дори в съня си Джиани усети как пръстите му напиреха да се стегнат около гърлото на Джайлз. Да нарани тази красива и милостива жена. Никога!

„Циганите“ изглежда, че мислеха същото. Настъпи тежко мълчание. После Есмералда рече:

— Надявам се не искате да кажете, че трябва да я убием!

— Не, разбира се — отвърна бързо Джайлз. — Само имам предвид да я хванем и да не я пуснем да избяга отново.

— Не искам и да чуя за такова нещо — рече мрачно Розали.

Морган се обади:

— Срам за вас, че въобще ви хрумва мисълта да лишите някое разумно същество от свободата му!

— Не, нямах предвид това — рече Джайлз бързо, — но все пак трябва да намерим начин да се осигурим срещу осуetyаването на плановете ни.

Настъпи мълчание за минута или две. После Есмералда каза:

— Да предупреждаваме всички хора срещу изменничката циганка?

— О, не! — възрази Розали. — Тълпата може да я обвини, че е вещица и да я изгори на клада!

— Вероятно тези хора не са чак такива варвари! — протестира Есмералда.

Джиани потрепери вътрешно. Той добре знаеше, че сънародниците му ставаха ужасни варвари, когато станеше въпрос за вярване в магии. Но как можеха самите цигани да бъдат загрижени заради обвинение в магия, след като те самите бяха магьосници?

— Тя бе толкова мила и добра — рече жалостиво Есмералда. — Не мога да повярвам, че Медалия наистина може да се опита да воюва срещу нас.

— Да воюва — не — съгласи се Розали, но гласът ѝ прозвуча някак колебливо. — Може би ще трябва да я примамим в някой отдалечен район, където има много болести, нуждаещи се от лечение.

— Тя ще се усети — рече Есмералда. — Но можем да изпратим Дел по селата, преоблечен като трубадур, който пее за положението на детските приюти. След месец всички ще заприказват за сирачетата и Медалия може да основе сиропиталище.

— Не — възрази Джайлз. — Медалия е умна, много умна. Тя ще прозре през всяка от тези хитрини. Ще трябва или да я затворим — нещо, което не можем да направим, или да вървим една стъпка напред, като маневрираме по-умно от нея.

Тонът на Морган издаде съгласие:

— Това няма да е трудно. Ние сме тридесет, тя е една.

— Тогава ще трябва да играем честно — въздъхна Розали.

— Игра? Нима за тях това бе просто една голяма игра? Но за Джиани и неговите хора тя означаваше живот или смърт!

— Достатъчно за Медалия — рече Розали, — но какво ще правим с нашите двама бездомници?

Джиани почувства, че отново го обзема хлад.

— Какво можем да направим? — въздъхна Морган. — Не трябва да ги оставим да умрат от глад — така лошо ранени и единият с размътен мозък. Сигурно е получил много лош удар по главата!

Есмералда потрепери.

— Радвай се, че не си видял отблизо раната. И все пак костта не е счупена, доколкото мога да установя без рентгенова снимка.

— Сигурно е получил вътрешен кръвоизлив — каза намръщено Розали. — Ще трябва да ги следим отблизо.

— Трябва да ги вземем с нас, докато намерим някое сигурно място, където да ги оставим — реши Морган. — Замъкът на принц Реджиналди е само на два дни път оттук и ние така или иначе мислим да спрем там.

— Вероятно ще трябва да ги оставим в замъка, тогава — съгласи се Розали, — въпреки че не ми допада идеята да изоставим някого в това състояние на средновековна медицина.

— Не е чак толкова средновековна, колкото ти се струва — възрази Морган. — Техните лекари имат доста напреднали технологии и дори начини за правене на антибиотици, които са се предавали от оригиналните заселници нататък от уста на уста.

Но Джиани изпусна последните едно-две изречения, онемял от шока. Да ги оставят тях с Гар на Реджиналди, аристократът, който нае бандата на Стилето! Те можеха и да не знаят кой е той, но веднага щяха да разпознаят Гар — и двамата щяха да бъдат убити незабавно, при условие, че Реджиналди не ги осакатеше и не ги изпратеше в Пирогия за предупреждения. Не, те с Гар трябваше да избягат колкото се може по-бързо.

След тази мисъл му хрумна друга: нямаше по-сгоден момент от сегашния. Циганите не биха очаквали от тях да изчезнат през нощта, толкова скоро след като бяха спасени. Те нямаше защо и да са подозрителни. Просто щяха да вземат Гар и Джиани за нещастни и неблагодарни окаяници или — в най-лошия случай — за двама вагабонти, които са ги надхитрили.

Все пак Джиани не вярваше в наивността на тези хора — особено след като разбра, че те явно се смятаха за много по-умни от жителите на Талипон — толкова умни, че да се намесват в техните работи и да се осмеляват да правят опити да предначертаят съдбите им! Не знаеха ли те, че никой от лордовете не би искал да се захване с търговия?

Да откраднат парите на търговците под името конфискация или глоба — на това бяха способни, но да печелят богатството си сами?

Това не. Тези хора трябваше да разберат, че ако някога благородниците престанат да воюват, то ще бъде едва когато са поробили търговците!

„Съвсем вярно“ — рече лицето. Бялата коса се завъртя около него сякаш то беше в центъра на въртоп.

Джиани осъзна разтревожен, че вече не чуваше циганите и явно бе напълно заспал.

— Ако ти знаеш това, трябва да знаеш и как мога да запазя себе си и Гар живи, докато се доберем читави и здрави до Пирогия! — рече момъкът. — Хайде, ти можеш да ни кажеш как да защитим Пирогия от благородниците и от тези злополучни натрапници с меки сърца!

„Гигантът вече го направи — отговори лицето. — Той каза пред вашия Съвет, че съгражданите ти трябва да се обединят заедно с другите търговски градове.“

Отчаяние обхвана Джиани.

— Никога няма да успея да ги убедя в това!

„Не се обезкуражавай — посъветва го лицето. — Все ще намериш някакъв начин. Може би той ще дойде чрез друг подход в действията ти“.

Надеждата отново покълна.

— Какъв подход?

„Защити Медалия — рече лицето. — Защити я и ѝ помагай във всичко, което прави и тя може би ще успее по-добре да ги убеди от теб. Във всеки случай слушай нейните съвети, защото девойката знае толкова, колкото и тези фалшиви цигани и има по-ясен поглед и по-вярна преценка.“

Този път Джиани се опомни преди лицето да започне да изчезва.

— Кой си ти?

„Наричай ме Магъосникът — отвърна лицето. — Време е да се махате, ти знаеш това. Циганите няма да ви преследват, всъщност те ще бъдат доволни, че този товар им се е свлякъл от плещите. Но трябва да тръгнете сега.“

— Как? — извика Джиани в съня си, защото лицето се бе смалило до малък овал в тъмнината.

„Вървете си — отговори магъосникът просто. Гласът му бе станал тънък и далечен. — Вървете си.“

Джиани седна толкова рязко, че щеше да разбие главата си в дъното на фургона, ако то бе само няколко инча по-ниско. Той се опита да успокои дишането си, докато се оглеждаше диво наоколо. Последните въгленчета от огъня проблясваха слабо, а край него

нямаше никой. Младите мъже се бяха натъркаляли върху одеяла под фургоните. Тук-там някой похъркваше. По-възрастните спяха вътре със съпругите си. Джиани си спомни, че не бе видял никакви деца. Преди той си мислеше, че може да са вътре, сега вече нямаше съмнение, че деца липсваха. Явно тези преоблечени цигани бяха някакви бродещи сплетници. За миг той се почуди кои бяха те и откъде бяха дошли, но преди да обмисли въпроса, един млад циганин с меч мина между него и тлеещите въглени и неотложността на момента изискваше да се съсредоточи. Часовой! Те бяха поставили часовой и вероятно двама, та ако единият бъде нападнат, другият можеше да вдигне тревога. Поне така старият Антонио учеше Джиани.

Тогава те с Гар трябваше да атакуват и двамата едновременно. Момъкът пролази на колене до едрата тъмна фигура на Гар.

— Гар! Събуди се! — изсъска той, като го разтърси за рамото, докато гигантът се събуди със сумтене и седна. Джиани едва успя да го дръпне по рамото в последния момент, предпазвайки го да не удари главата си в дъното на фургона. Гар перна ръката му с ръмжене и се втренчи гневно в него, а големият му юмрук се сви за удар, който със сигурност би убил всеки, върху когото се стовареше...

Но внезапно погледът на гиганта се успокои, той позна Джиани и изсъска:

— Джиорджио!

Е, явно не се преструваше. Но как тогава си спомни фалшивото име на Джиани — току-що събуден и стреснат при това. Младежът натисна с пръст устните си и прошепна.

— Шшшт!

— Шшшт! — Гар имитира жеста и тона му. — Защо?

— Защото трябва да се махнем оттук, без циганите да разберат.

Гар не попита защо, той просто кимна.

— Те са поставили часовой — пошепна Джиани. — Ние трябва да се промъкнем до тях и да ги обезоръжим тихо.

— Защо? — попита Гар отново.

Джиани се стараеше да бъде търпелив. Помнеше, че едрият мъж бе загубил ума си.

— Защото, ако не го направим, те ще ни видят, че си тръгваме и ще вдигнат тревога.

Гар поклати глава.

— Защо? Те скоро ще заспят.

— Може би — допусна Джиани, — но само когато други двама от тях заемат местата им.

— Не, не. — Гигантът тръсна глава, после се обърна и се взря в тъмнината.

Като се мръщеше, Джиани се извърна да види какво гледаше той — и видя единия часовей да пристъпва към огъня, да се прозява, а после да се оглежда наоколо за минута-две, преди да седне. Седнал, часовоят сгъна краката си под себе си и се взря в огъня, като се прозяваше. Другият часовей се приближи като също се прозяваше. Те сякаш не се виждаха един друг. Първият легна, подложил ръка под главата си и започна да хърка. Вторият се опъна от другата страна на огъня и след миг също хъркаше.

Гар погледна Джиани.

— Заспа.

— Да. — Момъкът се улови, че гледа с широко отворена уста. После я затвори и рече: — Да, спят. — Той почувства, как тръпка на свръхестествен ужас пропълзява по гърба, врата и главата му. Що за малоумен водеше със себе си, все пак?

Тогава Джиани си спомни за Магьосника в главата си. Той без съмнение се явяваше и в главата на Гар — и тъй като там сега имаше по-малко мисли от обикновено, Магьосникът можеше да се настанява вътре безпрепятствено. Младежът реши да бъде много внимателен с Гар за в бъдеще. Той разтърси гиганта и рече:

— Добре тогава! Нищо не може да ни спре, ако не искаме, нали?

— Не — отвърна Гар. Той изглеждаше пълен със съмнения, но последва Джиани, като изпълзя изпод вагона и се затътри след него в тъмнината.

Те изминаха доста път, влачейки се в нощта надолу по пътя, за да прикрият следите си в коловозите. После навлязоха в планината, изкачиха единия склон и слязоха по другия, за да открият долу друг коларски път. Двамата приятели продължиха на юг или поне в посоката, която Джиани смяташе, че е юг — с мисълта да се върнат отново в Пирогия. В този момент краката на Джиани отказаха да му служат. Гар не изглеждаше в кой знае колко по-добра форма, но все пак успя да вдигне Джиани, който протестираше, и да го пренесе до един навес в края на скалите, където можеше да се скрият от вятъра. Там

приятелите преспяха до сутринта и за щастие този път Джиани не видя нито лицето на Магьосника, нито на танцърката.

От съня им ги извади тропот на конски копита и силен вик. Джиани се повдигна. Раните му напомниха за себе си, но той не им обърна внимание. Младежът погледна иззад огромната скала, която ги бе приютила, чу сърцето си да бие ускорено и видя двадесетина войници, но не наемници, да се приближават към тях. Те носеха ярки дрехи в червено и жълто, а сред тях яздеше на черен кон мъж с виолетово кадифено яке и корона на челото си. Той спореше високо с един друг ездач с посивяла брада, загърнат с наметало и нахлупил мека кръгла шапка. На шията си носеше тежка златна верижка и медальон. От двете им страни вървяха по една дузина войници, които надничаха зад всеки пън и във всяко скрито кътче и цепнатина в скалите, които ограждаха пътя.

— Лоши? — попита Гар зад него.

Джиани залитна, но успя да се задържи, хващайки се за скалата.

— Вероятно лоши — принцът и неговият съветник, както изглежда. По-добре да се скрием.

Той се извърна настрани и видя Гар вече сгущен под една издатина на каменния блок. Джиани го последва, като напрягаше до крайност слуха си.

— Но Ваше Височество, те не биха могли да се отдалечат много за толкова кратко време! — протестираше съветникът. — Дори и да успеят, какво зло могат да сторят двама мъже без коне и невъоръжени?

— Не ги смяташе за толкова безвредни, когато тази сутрин ме вдигна от шатрата ми и ни накара да ги преследваме — кисело отвърна принцът. — Защото, ако те са преоблечени търговци, ние трябва да ги хванем, за да ги накажем.

— Най-вероятно е да са търговски шпиони — допусна съветникът. — Циганите казаха, че са заловили двама скитника, които ги помолили за помощ и после избягали през нощта. Веднага се сетих, че може да са от онази група търговци, които хората на Стилето причакаха в засада преди два дни.

Джиани усети прилив на ярост срещу фалшивите цигани. Страхливци! Да насъскат аристократите срещу тях, вместо сами да си вършат мръсната работа! Лицемери!

— Да, когато хората на Стилето докараха пленниците и ние открихме печата на техния Майстор върху търговските им чанти, и след мъченията на водачите, за да издадат работодателите си, те какво казаха? Джиани Бракалезе! Синът на онзи бунтовен търговец Бракалезе, който се опита да сформира коалиция от търговски градове срещу нас!

Джиани се вцепени. Нима те преследваха него?

— Капитанът на Стилето ни увери, че са го оставили мъртъв — рече тежко съветникът, — но какво са намерили, като са се върнали за тялото? Бил изчезнал! Мъртвото тяло е вдигнало и си отишло! Може ли да има някакво съмнение, че младият Бракалезе е още жив? Не ще и дума, че той и неговият телохранител са били двамата мъже, потърсили подслон при циганите!

— Изобщо няма никакво съмнение — въздъхна принцът, — като се има предвид и това, че циганите и хората на Стилето описаха спътника му като гигант. Но наистина ли тези двамата представляват заплаха?

Джиани дочу пукот и пращане, докато търсачите се приближаваха все повече и се сгуши, като съжаляваше, че циганите не му бяха оставили никакво оръжие, нито дори малка кама. Той се сви, очаквайки някой войник да го открие всеки момент. Ръката му напипа голям камък.

— Всъщност бащата е заплахата — отговори си принцът, — но ако задържим сина като заложник, той може да престане да формира коалиция срещу нас.

Съветникът рече:

— Ваше Височество Реджиналди, не разбирам защо не се противопоставите на тази заплашваща ни търговска коалиция чрез съюз с аристократите! Дори и циганите казаха същото!

„Те сигурно щяха да го направят — помисли си Джиани мрачно. — Но ако това станеше, той щеше да има сметки за уреждане с тези фалшиви цигани.“

— Не мога да понеса мисълта за такъв съюз — щракна с пръсти принцът. — Реджиналди да се обединят с Векио, да не говорим за не толкова благородните фамилии! Не ми е особено приятно да имам обща кауза със стари неприятели — но почти започвам да мисля, че

търговците могат да бъдат по-голяма заплаха от моите „другари“ аристократи.

Думите му смразиха кръвта на Джиани — особено фактът, че бе използвал думата „другари“, а не „съперници“ или „врагове“.

Но нямаше време да обмисля това надълго и нашироко — свистенето на пукащи пръчки в ръцете на преследвачите се чуваше все по-наблизо и по-наблизо. Джиани можа да чуе тропота на ботушите им в храста отдолу. Той вдигна камъка, като се напрегна да го хвърли...

Една сянка падна върху него, затъмнявайки нишата, където те се криеха — сянка на мъж с шлем и ризница — войник!

ДЕВЕТА ГЛАВА

Изтрака оръжие, изпука пръчка и тежките ботуши спряха, защото се чу вик от другата страна на пътя.

— Какво? — гласът на войника прозвуча сякаш до самото ухо на Джиани. — Какво беше това?

— Един заек — долетяха пълни с разочарование думите на другия войник. — За момент се надявах...

Надявал се? На какво? И той също не беше от благороден произход, както и Джиани... Защо тогава?

Тропотът на ботушите започна да се отдалечава — невероятно!

— Сигурен ли си, че си претърсил всяка цепнатина? — чу се по-дълбок и повелителен глас.

— Да, сержант — отвърна войникът, чийто глас се отдалечаваше все повече и повече. — Тук няма никакви процепи в скалите.

Джиани седеше замръзнал и не можеше да повярва на ушите си и на късмета. Наистина ли човекът не го беше забелязал? Невъзможно беше!

Заек. Трябва да е било заек! Бяха спасени от един заек!

Там имаше един войник — един-единствен откъм тяхната страна на пътя. Джиани отново стисна камъка, като събираще сили и се приготвяше за борба. Войникът можеше да погледне към нишата между големия камък и скалата...

Но нищо такова не се случи. Един по един те отминаваха, като си подвикваха закачки и обиди, а сержантът им крещеше да гледат, а не да се смеят така шумно. Може би защото това не ги интересуваше, или по някаква друга свръхестествена причина — те отминаваха. Отдалечаваха се, а копитата на конете потропваха покрай бегълците. Гласовете на принца и съветника му заглъхваха в далечината. Джиани все още седеше приведен, стиснал камъка, но вече не така силно, като все още не вярваше, че са се спасили.

Накрая Гар се размърда, изпълзя на ръце и колене, надникна иззад големия камък и накрая се изправи, като гледаше втренчено с

широко отворени очи след войниците с безизразно лице.

— Отидоха ли си? — изправи се Джиани.

— Отидоха — потвърди с кимване Гар. — Всички си отидоха.

Бавно Джиани започна да разглежда наоколо. Невероятно, но беше истина — войниците бяха минали покрай тях и бяха изчезнали сред дърветата, прикриващи пътя, и прахът от отминаването им бе започнал да се разсейва.

— Да вървим ли сега? — погледна го въпросително Гар.

— Да! — окопити се младежът. Не трябваше да губят тази възможност! — Но нека да вървим не надолу по пътя, Гар, а горе по билото на планината, после да изкачим следващото било и последващото, докато се избавим от опасността да се натъкнем отново на принц Реджиналди и неговите хора!

Те откриха друг път, но той бе в посока изток-запад. Все пак шосето от Пирогия ги бе водило на запад към планините, а също и на север, така че Джиани поведе Гар на изток. В най-лошия случай, предполагаше младежът, щяха да следват посоката на морския бряг, където можеха да си направят сал и с него да доплуват до вкъщи, ако се наложеше.

Когато се смрачи, Гар дръпна спътника си за ръкава, като посочи към залесения склон от дясната им страна и се зае да го изследва. Джиани го последва учуден, когато изведнъж гигантът посочи към едно повалено вечнозелено дърво. Трябва да бе паднало съвсем наскоро, защото много малко от игличките му бяха станали кафяви. Младежът веднага разбра причината: стволът бе пречупен под линията на клоните, но не напълно. Той сочеше надолу, като даваше достатъчно място за сядане. Приятелите се захванаха за работа и като отчупиха и почистиха долните клони, можеше вече да се лежи под дървото. Те си направиха палатка, а окастрените клони им послужиха за дюшеци.

Тогавя Гар отново го изненада, като се появи с наръч корени и някакви треви, така, че те все пак не си легнаха гладни. Докато се хранеха, една мисъл изскочи в ума на Джиани и той погледна към Гар, пресмятайки риска да я каже. Накрая любопитството му надделя и той попита много внимателно:

— Започна ли да се възвръща разумът ти?

— Разумът? — Гар го изгледа изненадано, после се намръщи и се замисли над въпроса. Накрая рече: — Да.

Вълна на облекчение премина през Джиани, но след нея се прокрадна съмнение. Колко бързо щеше да си възвърне целия разум?

И, разбира се, съществуваше възможността Гар да се преструва.

На следващата сутрин те поеха отново надолу по пътя, като Гар спираше от време на време, за да бере горски плодове от храсталаците и ги разделяше с Джиани. Младежът заключи, че гигантът бе живял в планината през детството си и старите знания сега изплуваха несъзнателно на повърхността, подтикнати от глада. Самият Джиани, роден и израснал в града, би събрал както полезни, така и отровни плодове.

Те отбиха от пътеката през една хълмиста местност, в средата на която имаше обширна долина. Джиани се спря удивен — досега той не бе обръщал особено внимание на гледката наоколо, тъй като бе твърде загрижен за водачите, мулетата и товарите. Сега обаче, без стоки, които да пази, той стоеше с лице към панорамата и макар че бе вцепенен от студ, пейзажът спря дъха му.

— Хубаво, нали? — измърмори Гар до него.

— Да — съгласи се Джиани, после го изгледа остро. — Колко си спомняш сега?

— Повече. — Гар притисна ръка до главата си. — Помня дома си, помня идването ми на Талипон, срещата ми с теб. — Той тръсна глава. — Трябва да направя усилие. Ще мога да говоря отново правилно, ако поработя върху това.

— Помниш ли срещата ни с циганите?

— Не, но все пак трябва да сме се срещали с тях, нали? — Гар погледна към ярките си дрехи. — Аз... си спомням войниците, които ни търсеха.

Джиани кимна.

— Циганите са им казали за нас.

— Тогава ще направим по-добре да вървим голи, отколкото в дрехите, които те ни дадоха. — Гар започна да се мъчи да си свали ризата, но Джиани го спря.

— Планинският въздух е студен. Можем да кажем, че сме откраднали дрехите, докато циганите са спели.

Гар се спря и го изгледа втренчено:

— Да откраднем от цигани? И си мислиш, че само моят мозък е размътен.

Подозрението се възроди отново в Джиани.

— Преструваше ли се тогава?

— Да се преструвам? — Гар огледа долината. — И да, и не. Бях ужасно объркан, когато се събудих и открих, че съм се озовал заедно с теб в някакво блато и не можех да си спомня нищо — нито миналото си, нито дори името си, нито как съм дошъл дотука. Ти ми изглеждаше като приятел, затова тръгнах с теб. По-нататък? — Той тръсна глава. — Всичко ми се появява и изчезва. Помня, че спях под някакъв фургон, помня войниците, които минаваха и помня всичко, откакто се събудих тази сутрин. — Той трепна. — Сигурен съм, че празниците ще се запълнят постепенно, с течение на времето. Дори и само като говоря с теб сега, започвам да си възвръщам навика за правилна реч.

— Слава Богу, че умът ти не е изчезнал съвсем — рече Джиани с дълбоко облекчение. Но все пак подозрението остана — Гар можеше и да лъже. Той се опита да отхвърли тази мисъл като незаслужаваща внимание, но тя остана в главата му.

Гар посочи надолу по склона.

— Там има едно разклонение на пътя, откъдето ти каза, че можем да тръгнем на североизток към брега или на северозапад към Наворика. Изглежда, че и ние като Шредингерската котка сме вървели и по двата пътя.

— Шредингер? — опули се Джиани, като се намръщи. — Кой беше той?

— Ами човекът, който е притежавал котката — усмихна се широко Гар. — Никога не знае накъде отива, докато не пристигне там, защото е била на две места едновременно и идва момент, в който трябва да реши и избере — нещо като мен през тези последни дни. Хайде, нека поемем на юг от разклона и тогава двете ми части могат да се съединят отново.

Той потегли надолу по склона и Джиани го последва, като се чудеше дали не предпочита едрият мъж да бъде без ума си.

Когато стигнаха до разклона, видяха други двама пътника да се задават по другия път. И двете двойки спряха и се изгледаха внимателно.

— Добро утро — рече накрая Гар. — Ще бъдем ли спътници по пътя?

— Никога не съм виждал цигани без племето и фургоните си — отвърна непознатият.

— О, ние не сме цигани — обясни Джиани. — Ние само откраднахме тези дрехи от тях.

Човекът се ококори:

— Откраднали сте дрехи от циганите? Винаги съм си мислил, че обикновено става обратното.

— Циганите винаги са обвинявани за много кражби, които не са извършили в действителност — обясни Гар. — Много е лесно да прехвърлиш някоя загуба върху тях, защото те са винаги на път и не могат нито да го отрекат, нито да го потвърдят. Във всеки случай, изглежда, че не пазят въжетата си с пране по-добре от другите. — Гигантът подаде ръка. — Аз съм Гар.

Другият мъж я пое внимателно.

— Аз съм Клаудис. — Той кимна към другаря си. — Той е Бенволио.

— Приятно ми е — рече Гар и погледна към Джиани.

Младежът се усмихна, като разпозна сигнала и пристъпи напред с отворена ръка.

— Аз съм Джиани. Ние загубихме нашите дрехи, когато имахме лошия късмет да срещнем шайката на Стилето.

— И вие ли? — Бенволио се втренчи в Джиани, докато държеше ръката му. — Мислех си, че ние сме единствените с този лош късмет.

— О, наистина ли? — Младежът го огледа от главата до петите. — Вие сте се отървали малко по-леко от нас — оставили са ви поне дрехите.

— Е, поне това. — Бенволио отпусна ръка с кисела гримаса. — Взеха ни каруцата и магарето и всичките ни стоки, но поне ни оставиха дрехите.

— А на нас заграбиха целия обоз със стоки, заедно с водачите, за да ги продадат на галерите — рече Джиани с тъжно лице. — Те и нас щяха да откарат, ако не бяха си помислили, че сме мъртви.

Клаудио съчувствено кимна.

— Сигурен съм, че и ние сега щяхме да се бъхтим на веслата на път за Венога, ако не бяхме избягали още щом ги чухме да идват и ако горите не бяха толкова гъсти, че да не могат да ни преследват с конете.

Изглежда, че бандата на Стилето по-скоро би се лишила от плячката си, отколкото да преследва някого пеша.

— Не е глупаво от тяхна страна — отбеляза кисело Гар. — Защото те знаят, че вие, планинците, можете да имате малка армия, която да ги нападне.

Клаудио го изгледа учуден.

— Добра идея. Може би наистина трябва да имаме.

— Да, но ако бяхме планинци — рече Бенволио със саркастична усмивка. — Но тъй като не сме, каручката и магаренцето щяха да ни ги вземат още преди хората на Стилето да имат този шанс.

— Вярно, вярно — кимаше Гар. — Но още по-вярно е планинците да не са склонни да ни продадат на стилетовци, ако ни намерят. Може би ще трябва да пътуваме заедно.

Клаудио и Бенволио хвърлиха поглед върху огромния ръст на Гар и бързо се съгласиха.

Те вървяха по пътя близо час, преди да срещнат още двама спътника. Единият от тях се бе облегал на другия и куцаше лошо — толкова лошо, че на моменти подскачаше, а лицето му се изкривяваше от болка. И двамата бяха облечени в парцали, а този, който не куцаше, имаше бледо лице и бе изпосталял от глад. Той изгледа Джиани и компанията му с гладни очи, сякаш щеше да ги изгълта. Вероятно това, което го задържаше, беше куцията му приятел.

— Добър ден — извика Джиани, като предложи отворената си длан. — Ние сме бедни пътници, които са загубили всичките си стоки заради бандата на Стилето, но все пак не успяха да ни направят роби. А вие кои сте.

— Крадец и просяк — щракна с пръсти куцията мъж, — току-що освободени от затвора на принц Реджиналди.

— Освободени? — ококори се Джиани. — Съдбата ви закриля и всички светии също! А аз си мислех, че ако човек веднъж хлътне в такава тъмна и зловонна яма като замъка — той изчезва завинаги.

— И ние така мислехме. — Крадецът все още изглеждаше замаян и неспособен да разбере добрата си съдба. — Но пазачите ни изхвърлиха, наругаха ни и ни изгониха. Рекоха, че вече сами трябва да си търсим препитанието, тъй като принцът се нуждае от тъмницата за по-важни затворници от нас.

— По-важни? — Тревогата взе да се усилва у Джиани. — Какви затворници?

— Не казаха — отвърна крадецът, — споменаха само, че щели да бъдат много.

— И всички затворници ли освободиха? — попита Гар.

— Почти всички — рече просякът. — Оставиха само един-двама убийци, а останалите ни пуснаха да се скитаме. Някои се придвижиха по-бързо от нас.

— Почти всички вървят по-бързо от нас — забеляза крадецът със саркастичен тон.

Просякът го погледна намръщено.

— Ако мислиш, че аз те забавям, Естрагон...

— Да ме задържаш? — изсумтя крадецът. — Та ти ме подкрепяш! Не виждаш ли колко здраво се облягам на теб, Владимир? Аз съм крадец, а не борец — и ние с теб винаги последни сме пристигали при останките от храната, която пазачите ни изсипваха в килията.

Пред очите на Джиани мина кошмарна картина на дузина мъже, струпани и биещи се над една купа с отпадъци от храна.

— Трябва да си починете — рече младежът, — и да се нахраните веднага щом намерим храна.

— Храна? — Крадецът се огледа и се усмихна недоверчиво. — Намерете, ако можете. Един ден и една нощ, откакто сме пуснати, не сме яли нищо друго, освен няколко шепи горски плодове, които намерихме край пътя — изсъхнали и горчиви, както и няколко стебълца от диво жито.

— Не можем ли да намерим нещо по-добро от това? — обърна се Джиани към Гар.

Едрият мъж се намръщи, но не отговори. Вместо това събра няколко плоски камъчета и започна да ги хвърля към полето край пътя. После се упъти нататък и след десет минути се върна с една примка, в която имаше няколко заека. Джиани реши, че харесва Гар, когато е с всичкия си.

Докато се хранеха, две още по-мръсни същества се приближиха до тях, куцайки. Единият мъж бе облечен в изцапани и изпокъсани шутовски дрехи и се подпираше на рамото на друг, който носеше дълга

черна дреха с широки ръкави, по която имаше спечена кал. Старинната университетска шапка, която си бе нахлупил, също бе опръскана с кал.

От пръв поглед Джиани можа да види, че ръкавите имаха джобове за мастило и хартия и разбра, че мъжът беше учен, а другарят му — смешник.

— Ей, Владимир! — рече шутът с кух глас. — Намери ли храна?

— Да, защото срещнахме милостиви спътници — отговори просякът. Той се обърна към Джиани: — Ще направим ли грешка, ако поделим храната си с Винченцо и Фесте?

— Разбира се, че не — отвърна момъкът.

Гар допълни:

— Ако знаехме, че и те ще се присъединят към нас, щях да донеса повече зайци.

— О, не ни засипвайте със зайци. — Шутът седна сковано, като сгъна крака под себе си и вдигна ръка, за да поздрави — Аз съм Фесте.

— Аз съм... Джиорджио. — Някаква вътрешна предпазливост накара Джиани да използва псевдонима си. — Това е Гар.

Гигантът кимна.

— Аз съм Винченцо. — Ученият също протегна ръка.

— Трябва ли да те наричаме Доктор? — попита Гар.

— О, не — отвърна Винченцо с тъжен смях. — Аз съм само беден бакалавър по хуманитарните науки. Дори не продължих учението си, за да стана магистър. Свърших парите и се наложи да се скитам от град на град, продавайки знанието си на онзи, който се нуждае от него. Хората на принца предположиха, че съм скитник и крадец и ме оковаха във вериги.

„Разбираемо“ — помисли си Джиани. Той бе чувал за много бродещи учени, които бяха същевременно и скитници, и крадци, както спомена Винченцо, но нямаше причини да се съмнява в почтеността на човека.

— Няма ли някоя по-сериозна причина?

— Ами — рече Винченцо, — имах няколко разговора с възрастните мъже от едно село относно възгледите на древните атиняни за това, че във всички човешки същества виреят семената на величието и че всички те заслужават да се отнасят с уважение към тях, независимо от контрола над съдбата им...

— Което означава управлението над тях — рече Гар със саркастична усмивка. — Да, сега разбирам защо войниците са те оковали във вериги. Те ти запушиха и устата, нали?

— При това с много мръсен парцал! — Винченцо направи гримаса. — Аз си помислих, че отново ще ни върнат в тъмницата, когато хората на Стилето ни спряха отново преди половин час.

— Стилетовци? — Джиани го изгледа остро. — Какво ви направиха те?

— Само ни претърсиха. Явно смятаха, че могат да открият в дрехите ни скрито откраднато злато — отвърна Фесте с отвращение.

— Биха ли ви? — Просякът го изгледа с широко отворени очи, явно уплашен.

— Не, те изглеждаха твърде обезпокоени, за да го направят — обясни Винченцо. — Изгониха ни набързо и ние благословихме добрата си съдба и избягахме, като благодаряхме на светците. — Той намръщено погледна към другите. — Изненадан съм, че не сте се натъкнали отново на тях. Те бяха завардили пътя, така че да могат да претърсват всеки минаващ пътник.

— Ние ги видяхме от завоя на пътя, ей там, горе — призна Владимир, — и си помислихме, че ще бъде по-мъдро да рискуваме с едно спускане надолу по склона, отколкото да се сблъскаме с наемниците.

— Почти си счупих глезена — промърмори Естрагон, търкайки сухожилието си. — Изглежда съм избрал по-лошото, както обикновено.

— Те казаха ли какво търсят? — попита Гар.

— Нито дума — отвърна Фесте, — пък и ние не стояхме да разпитваме.

— Сигурно не сте — усмихна се Джиани.

— Те са били толкова разтревожени, че дори не са ви набили за собствено забавление? — попита крадецът с широко отворени очи.

— Точно така — увери го Винченцо. — Нали ви казах, че благословихме всички светии?

— Нека да ги благословим отново. — Гар плю в огъня. — Време е за вечеря. Има ли някой нож?

Никой нямаше, така че трябваше да почакаат месото да изстине, преди Гар да го раздели на порции.

На следващия ден групичката внимателно наблюдаваше пътя и при най-малкия знак за приближаващи войници, се шмугваше в храстите. Постепенно те допълзяха до две барикади на шосето и успяха да чуят войниците да мърморят и се оплакват от безсмислената си повинност, но в интонацията им имаше някакъв оттенък на нервност, дори и на страх. След секунди групата на Джиани се върна обратно и по пътя се натъкна на трима селяни, облечени в туники, помръсни и от тези на затворниците. Селяните ги погледнаха уплашено, когато Джиани ги поздрави. След това видяха ръста на Гар и побягнаха настрана, после отново се втренчиха в тях.

— Успокойте се! — извика Джиани. — Ние сме само бедни пътници като вас.

— Съвсем като нас! — рече най-старият селянин. — Винченцо! Фесте! Защо вървите толкова бавно? Разбирам защо Владимир и Естрагон го правят — единият е куц, а другият — много слаб, но вие защо?

— Ние се придвижваме бавно, Джузепе, защото се пазим от бандата на Стилето — отвърна Винченцо.

— Умно от ваша страна — отбеляза тъжно Джузепе. — При всяка среща с техен отряд си мислим, че ще ни бъде последна. Трима от тях ни претърсиха и то толкова внимателно, че си помислихме, че искат да ни изкормят вътрешностите. Слава Богу, че ни пуснаха да си вървим по пътя, без да ни бият.

— Изглеждаха разтревожени — съгласи се Винченцо. — И като те слушам, Джузепе, мисля, че ще продължа да вървя бавно и да отбивам от пътя, ако забележа и най-малък знак от тях!

— Май че и ние ще те придружим — рече Джузепе. — Кои са тези?

— Джиорджио и Гар — представи ги Винченцо.

И двамата си подадоха ръце в знак на поздрав.

— Няма да умрем от глад, докато те са с нас — обясни Естрагон, — и докато могат да се открият зайци в горите.

— Ще посрещнем заека с разтворени обятия — рече Джузепе и Гар тръгна на друга ловна експедиция. Този път той донесе яребици и яйца от пъдпъдък и след като си похапнаха, бяха вече най-приятелски разположени един към друг.

В късния следобед видяха един самотен човек да върви към тях, като се оглеждаше внимателно. Гар му извика с приятелски тон, но мъжът го погледна и изведнъж се втурна като луд към гората. Гар се намръщи и даде знак на малката групичка да спре.

— Излез, приятелю! — пак извика той. — Няма да ти сторим нищо лошо, независимо от това колко груби ти изглеждаме! Тъй като има кондотиери по пътищата, може би ще бъде по-добре да пътуваме заедно, отколкото сами!

— Правдиво говориш! — каза треперещ глас и пътникът се появи отново, като държеше тоягата си в готовност. — Как мога да бъда сигурен, че вие самите не сте бандити?

„Явно има сериозни причини да се страхува от разбойници“ — помисли си Джиани като забеляза по дрехите му, че беше търговец, при това преуспяващ.

— Можем само да ти кажем, че и самите ние се страхуваме от хората на Стилето, защото повечето от нас са търсени от тях, а всички ние сме си изпатели от ръцете им — отвърна Гар и протегна широко длан. — Аз съм Гар.

— А аз Рубио — и Небесата ме предпазиха от боя поне. — Мъжът все още държеше тоягата си в готовност. — Щом стана дума за това, че ви търсят, сигурно е така. А те не пускат току-тъй това, което са намерили.

— Намерили? — Гар беше напрегнат като ловджийско куче. — Какво ти откраднаха?

— Бижутата! Всичките ми бижута! — човекът показва наметалото си, за да видят къде подгъвите са били разрязани. — Цялото богатство, което пренасях от Венога към Пирогия, за да мога да започна търговията си отново, далече от графа и неговите кучета! Но не ме пуснаха, преди да ме ограбят напълно — ей там — на големия път.

— Бедният човек! — Джиани усети прилив на съчувствие. — Защо не си взе поне един телохранител?

— Къде мога да намеря някой, на когото да се вярва?

— Тук. — Джиани посочи към Гар. — Но, разбира се, ти не си имал добрия късмет да го срещнеш.

Търговецът го изгледа мрачно.

— Истина ли е това? Ти пазач, на когото може да се има доверие ли си?

— Да. — Гар потърка ръка о челото си. — Поне, докато... докато умът ми е в мен...

Другите пътници изпаднаха в паника, но търговецът рече:

— Какво те измъчва?

— Твърде много удари по главата — обясни Гар. — Моят ум идва и си отива... моят ум...

Джиани погледна тревожно към него, а другите мъже леко се отдръпнаха, но Гар отвори широко очи, примига срещу тях и се усмихна. Джиани въздъхна с облекчение и се обърна към търговеца:

— Значи хората на Стилето продължават тяхната стара игра на крадци, но защо сега толкова са се разбързали?

Напред се чу изсвирване.

Всички погледнаха натам, изненадани, че някой може да си свирука така весело в страна, пълна с бандити.

— Признавам, че ми е малко любопитно — рече Гар.

— И на мен също. — Джиани ускори стъпка. — Кой може да е толкова весел, когато всичко предвещава война, че и по-лоши неща.

Те двамата с Гар избързаха малко по-напред от групата и видяха един пътник с рубашка и гамаши да крачи надолу по пътя — с изправена глава и пръсти, мушнати под ремъците на вързопа му. Човекът си подсвиркуваше безгрижно, а от инструментите, които се подаваха от раницата му, личеше, че бе някакъв занаятчия.

— Добър ти ден, калфа! — извика Джиани, когато наближиха.

Занаятчията ги погледна изненадано, после се ухили и протегна ръка.

— Добър ден и на теб, пътнико и на... — Очите му се разшириха при вида на Гар.

— Боже мой! Колко си грамаден!

— Не толкова, колкото бях — отвърна Гар с усмивка. — От известно време не се храня добре.

— Че кой се храни? — подкрепи го занаятчията. — Аз самият, ако имам хляб и сирене, се смятам за щастливец. Казвам се Бернардино, беден скитащ дърводелец и стъклар.

— Стъклар! — Джиани бе впечатлен. — Това наистина е рядък занаят. Аз съм Джиа — Джиорджио, а това е Гар. Ние сме пътници,

нападнати и ограбени от бандата на Стилето. Трябваше да откраднем нови дрехи.

— Смъкнаха дрехите от гърба ви, нали? — изсмя се Бернардино. — Е, поне са ви оставили ботушите. Аз самият имах предвидливостта да поискам да ми бъде платено в храна и те си помислиха, че това не си струва да се краде, когато ме претърсваха.

— Това е било истинско чудо — забеляза Гар, — но все пак говори добре за ума ти. Каж ми как намираш работа за стъклар?

— Рядко се случва, ето защо съм и дърводелец, но когато намеря — ми плащат добре.

— С една цяла буца сирене — рече Гар, като се усмихваше широко.

— Да и с няколко самуна хляб. — Бернардино му махна да се приближи. — И с няколко сребърни петака, скрити така, че дори стилетовци не биха ги намерили.

— Занаятчиите винаги са били много изобретателни — въздъхна Джиани и се въздържа да попита в коя част на сиренето Бернардино бе скрил богатството си. — Значи си имал работа като стъклар все пак?

— Да, в замъка на принц Реджиналди, закрепвах металните рамки на прозорците, там, където се бяха разхлабили. — Бернардино тръсна учудено глава. — Странно е какво доверие имат хората на стъклото, дори и когато знаят, че има процепи между него и рамката. И знаете ли, когато веднъж принцът се пазареше, макар че бях отвън на прозореца, върху моето скеле, успях да чуя всяка дума.

— Да се пазари ли? — удиви се Джиани. — Това не е ли под достойнството на един принц?

— Изглежда, че не — сви рамене Бернардино, — макар че тогава предположих, че човекът, с когото се пазареше, е толкова важен, че само принцът можеше да си позволи това с него. Въпреки че — прибави той замислено, — събеседникът на принца въобще не изглеждаше кой знае колко добре на външен вид. Всъщност бе много старомоден. Беше облечен много семпло — само с една дълга дреха и кръгла черна шапка. И говореше с такъв ужасен акцент, да не кажа направо чудат, че — кълна се — не съм го чувал никога преди и едва успях да го разбера! Принцът също не можеше, защото много пъти трябваше да моли човека да повтаря онова, което бе казал.

— За какво спореха те?

Джиани погледна Гар, изненадан от внезапната напрегнатост на тона му. Бернардино също бе стреснат, но отговори веднага и с готовност.

— За купуване на орсани.

— Орсани? — Гар се обърна намръщено към Джиани. — За тези наситено оранжеви камъчета? Разкажи ми повече за тях.

— Те могат да бъдат открити само в дълбините на варовиковите пещери — обясни младежът, — и човек може да види как новите израстват върху сталактитите и сталагмитите. Но те няма да бъдат истински орсани още стотици години. Новите са все още замъглени и много меки. Истинският орсан; който е лежал под огромната тежест на скалите в продължение на стотици години — е чист и ясен като слънцето, на което прилича и е доста твърд, за да среже всичко, освен диаманта. — Джиани погледна изпитателно Гар. — Все още ли не ги разпознаваш?

— Разпознавам ги — бавно отвърна гигантът. — Видях няколко изложени за продажба на един отдалечен оттук пазар, но там им казваха другояче.

— Орсани или портокалчета, какво значение има? — сви рамене Бернардино. — Камъкът не го е грижа.

— Те не могат да бъдат издирвани чрез копане — обясни Джиани, — защото кирката, която разчупва скалата, може да повреди бижутата, ако са наблизо. Не, събирачите могат само да обикалят около пещерата всеки ден, като изчаква нов сегмент от стената да се отчупи и да открие орсан — или да не го открие.

— А в кариерите за варовик?

— Там са намерени няколко орсана — кимна Бернардино, — макар че не са съвсем цели, а с малко отчупени краища. Все пак, дори и отломките от тях имат цена, за която си струва да се копае.

— И този чужденец е предложил на принца висока цена за орсаните? — попита Гар.

— Много висока цена, наистина, което е странно, защото не са чак толкова редки.

Джиани го гледаше изпитателно.

— Това са полускъпоценни камъни, в най-добрия случай.

— Но цената, която странният търговец предлагаше за един камък, би могла да ме изхрани в продължение на една година. Да не

кажа, че и цялото ми семейство.

— Висока цена, наистина — рече Гар със странен сарказъм.

— О, Негово Величество предложи на човека разнообразни бижута. Той ги положи пред него на черно кадифе и разнообразието от цветове ме накара да потръпна от мисълта за тяхната стойност — увери го Бернардино. — Но чужденецът искаше само орсаните.

— Сигурен съм, че е така — отвърна Гар меко.

— От толкова дълго време искахме да се присъединим към вас — каза Винченцо. Джиани вдигна поглед и видя, че новите им спътници се събират около тях на пътя. Но Гар рязко се обърна към търговеца и попита:

— Бижутата, които Стилето взе от тебе — сред тях имаше ли орсани?

— Имаше два или три — стреснато отвърна Рубио. — Наистина, те взеха първо тях и сержантът им бе на път да ме изгони с останалите бижута. Аз тъкмо щях да благодаря на щастливата си звезда, когато той размисли отново и ми задигна и останалите, свинята!

— Без съмнение — рече Гар на себе си. — Сигурен съм, че те са му били заплатата.

Рубио се намръщи.

— Какво искаш да кажеш?

Гар понечи да отговори, но се прекъсна и се загледа напред.

Джузепе внезапно вдигна глава и като посочи напред, извика. Всички проследиха погледа му и видяха облак прах, който идваше от извивката на пътя пред тях.

— Войници! — изкрещя Рубио. — Крийте се всички!

Те хукнаха към храсталаците и се скриха, когато от облака прах излезе конник. Точно това им трябваше на бившите затворници — те си плюха на петите, а Джиани тичаше след тях.

Внезапно младежът чу силен, дрезгав рев и се обърна. Той видя Гар да налита срещу конниците, които бяха с размахани оръжия — като с криле на вятърна мелница. Гигантът виеше от ярост и явно бе извън контрол. Той атакува една цяла група от кавалеристи, така както си беше — без кон и с голи ръце. Стомахът на Джиани се сви, когато осъзна, че приятелят му отново е загубил ума си.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Гар вършееше наоколо с пълна липса на умения, но с опустошителна сила. Огромните му юмруци събориха двама от хората на Стилето от конете им, после той сграбчи един кон за крака и го вдигна, като запрати животното на една страна, а ездача — на друга. Но в момента, в който се изправяше, един конник стовари с все сила пиката си върху него.

Джиани изскочи на пътя с чувство на отчаяние и се затича, размахвайки тоягата си, като съзнаваше собствената си глупост, но също така разбираше, че не може да остави Гар да се бори сам. Младежът бе изумен да види как един от хората на Стилето се претърколи от седлото си, а пиката му отхвъркна настрана, но не бе чак толкова изумен, за да не се сети да удари мъжа със собственото му оръжие, когато той падна на земята. Ездачът не стана и един негов приятел му се притече на помощ с друга пика в ръце, но Джиани препречи пътя му със сопата си, после замахна с две ръце да удари нападателя си по главата. В този момент внезапен удар отзад накара света да се завърти около Джиани. Младежът почувства как тоягата се изплъзва от пръстите му, а самият той пада върху нещо топло и космато. Нечии огромни ръце се стегнаха около китките му с груби възклицания.

Когато светът престана да се върти около него, Джиани видя Гар на колене, с вързани зад гърба ръце и забеляза цялата група бегълци да се събира в кръг, мърмореща и оплакваща се, заобиколена от конници.

— Какво да правим с тези тук, сега? — попита един стилетовец с отвращение. — Капитанът каза, че не трябва да губим време да събираме хора за галерите и да претърсваме всеки пътник, докато акцията не приключи.

— Да — отвърна един млад мъж с по-фино изработена броня и властно изражение, — но той не е имал предвид хора, които са толкова глупави, че да се бият с нас. Тези, мисля, можем да изпратим на галерите или поне да затворим в замъка на принц Реджиналди, докато

Негово Височество не издаде присъди. Елате всички! Сержант, откарайте ги!

И пленниците се отправиха към замъка, като войниците ги принуждаваха да тичат. Стилетовците не забавиха стъпката си, докато няколко от скитниците не изпопадаха. Тогава войниците намалиха ход, но хората пак трябваше да подтичват. Спътниците на Джиани не можеха да промълвят и думичка, а и младежът си даде сметка, че не би искал да чуе как го проклинат — него и Гар за това, че отново ги връщат в затвора, откъдето едва се бяха измъкнали.

Когато пристигнаха в замъка на Реджиналди, Гар погледна нагоре. Джиани беше толкова измъчен от този принудителен поход и подтикванията на копията, че му бе все едно накъде отива, но все пак проследи погледа на гиганта. Едрият мъж гледаше към кулите на замъка и там — около последната — имаше нещо странно. Като присви очи, младежът едва успя да различи контурите на някакъв уред — нещо като три кръста, монтирани върху тънък пилон. Той се намръщи, като се опитваше да си спомни кой светец имаше три кръста за символ, но не можа да се сети за никой. Защо бе нужно това нещо на принца, на върха на замъка му?

Може би бе някакъв нов вид оръжие? Да, това имаше смисъл. Джиани реши да го разгледа по-отблизо, за да разбере как се използва. Тогава острие на копие го бодна в рамото и като залиташе, той ускори ход.

Групата мина по подвижния мост и конниците трябваше да забавят стъпка, защото мястото бе много тясно — за щастие на пленниците, тъй като те вече се препъваха от умора. Хората на Стилето продължиха все така бавно и навлязоха в огромния вътрешен двор, където войниците се тренираха за битки с тъпи мечове и стреляха с лъкове и стрели по мишени. Недалеч от стената на замъка се чуваше ковашки звън върху желязо, а централната кула се извисяваше над всичко, хвърляйки наоколо някаква зловеща сянка.

Групичката навлезе по-дълбоко в сянката и стигна до стената на кулата, където имаше огромна клетка. Железните ѝ пръти, здраво вкопани в твърдата земя на двора, бяха високи шест стъпки и от едната си страна опираха до камъните на стената. Отгоре покривът бе от слама, но страните ѝ бяха открити за вятъра, дъжда и изгарящото слънце. Вратата ѝ беше отворена и хората на Стилето ги вкараха вътре

с ръмжене и ругатни. Новите затворници залитнаха и се строполиха на земята, като си отдъхнаха облекчено — поне нямаше да трябва повече да тичат, подтиквани от върховете на копията. Вратата се затвори с трясък след тях и сержантът окачи отвън огромен катинар, сякаш щяха да престоят там до Деня на Страшния съд.

Джиани се просна върху един огрян от слънчева светлина квадрат и като си отдъхна, се огледа наоколо. Мястото беше разхвърляно, но не мръсно — очевидно някой го бе почистил и бе натрупал нова слама до стената на замъка. Явно клетката бе приютявала доста хора преди тях. Тъй като площта ѝ не бе достатъчно голяма, за да побере повече от двадесетина души, Джиани заключи, че трябваше да е временен затвор за бъдещи роби. Стори му се странно, че нямаше отделно помещение за жени, но си спомни, че липсваше особено голям пазар за робини, освен за млади и красиви, които обикновено биваха грижливо пазени у дома. Всъщност изобщо нямаше да има голямо търсене на роби, ако не бяха нуждите на галерите. При всички случаи селяните бяха по-евтини, тъй като можеха да ги наемат за някоя работа безплатно и бяха винаги на разположение на лордовете.

Джиани се измъчваше при мисълта, че хората можеха да бъдат използвани като стока, но знаеше, че благородниците и хората на Стилето гледаха на тях точно по този начин.

Една сянка падна върху него. Като погледна нагоре, Джиани видя Гар да се намества с кръстосани крака в ъгъла. С негодувание младежът забеляза, че гигантът дори не се беше задъхал, нито пък изпотил. Бързото ходене, което така бе изтощило другите пленници, изглежда е било играчка за него!

— Лесно ти е на теб! — измърмори Джиани. — Но в края на краищата, ти си този, който ни въвлече в тази каша!

— Няма да останем в нея дълго — отвърна меко Гар, а очите му обходиха двора.

Джиани го погледна недоверчиво, малоумният, който си беше навлякъл гнева на стилетовци, бе изчезнал отново.

— Нима умът ти се върна толкова скоро? — попита младежът. — Или се преструваше?

— Този път се преструвах — отвърна Гар, все така с нисък глас, — преструвах се, така че да можем да проникнем в замъка на

Реджиналди и да видим какво става вътре.

— Да видиш сам! — рече Джиани горчиво. — Нашите спътници вече са видели повече от достатъчно. О, ти толкова лесно ни вкара тук, но как ще ни изкараш навън?

— Няма да е толкова лесно, но с малко повече ловкост... — отвърна Гар. — Първо искам да разгледам тази кула. — Той посочи към пилона с тройния кръст.

Джиани се опули.

— Значи така, изложи ни на опасност да ни продадат като роби на галерите, само за да разгледаш кулата, която можеше да си зяпаш и от билото на планината.

— Да, но нямаше да успея да видя какво има вътре — търпеливо обясни Гар. — Освен това ти няма да отидеш на галерите — никой от вас няма да бъде изпратен там.

— Откъде си толкова сигурен?

— Защото — рече Гар, — времето на честната игра отмина. — Но гигантът не искаше да даде повече обяснения по този въпрос. Просто отблъсна въпросите на Джиани, като бързо смени темата с кратки забележки и това вбеси младежа.

Когато падна нощта, Гар стана по-разговорлив. Той събра затворниците около себе си и рече с нисък глас:

— Ще напуснем замъка, но преди това трябва да видя каква тайна крие принцът в своята кула.

— Какво ни засяга твоето любопитство? — забеляза с горчивина Джузепе.

— Засяга ви и то твърде много, защото аз вече подозирам защо благородниците са платили на бандата на Стилето да краде — нещо, което не са правили преди — и защо те така притискат и мачкат търговците, сякаш са прах под краката им.

Джиани отвори широко очи. Какво имаше предвид Гар? Те знаеха защо лордовете се бяха съюзили срещу търговците — заради плановете на тези фалшиви цигани! Макар че сега, когато размишляваше за това, те му се сториха ужасно неефективна група — бяха мобилизирали лордовете за борба срещу търговците, а те самите само си седяха и горещо спореха, без да предприемат нищо.

Джузепе се намръщи.

— Каква причина могат да имат, освен алчността?

— Те имат и нея — обясни Гар, — макар да ми се струва, че се е увеличила ужасно много през последните години. Но аз трябва да знам, разбирате ли, иначе не бих могъл да се боря с тях, без никакви изгледи за успех.

Колкото и неясни да бяха думите му, те изглежда имаха някакъв смисъл за останалите. Всички млъкнаха, като си мърмореха тихо. Само Джиани не схващаше смисъла и се улови, че се чуди защо другите се оставят да бъдат убедени толкова лесно.

Тогава младежът погледна в горящите очи на Гар и разбра защо.

— Елате! — Гигантът се изправи, леко приведен заради покрива. — Следвайте ме и правете каквото ви казвам и ще бъдете вън от този замък още преди разсъмване!

Те помърмориха още малко, докато го следваха, после притихнаха, когато гигантът застана до вратата и протегна и двете си ръце към големия катинар, като го гледаше така, сякаш само със силата на волята си би могъл да го отвори. Бавно Гар обви пръстите на едната си ръка върху извития горен край на катинара, а с другата стисна ключалката и започна да извива...

Катинарът изскърца, издаде остър звук и извитият му край започна да се изважда. Връхчетата му се отделиха.

Затворниците го гледаха безмълвни.

Внимателно и тихо, Гар извади катинара от халките, остави го на земята, после отвори вратата и пропълзя навън в нощта. Без да кажат и дума, всички последваха Гар, дори и когато той тръгна към главната кула, но Джиани го дръпна за рамото.

— Вървим по погрешен път! — изсъска му той. — Изходната порта е ей там! — И младежът настойчиво посочи в другата посока.

— Да, но аз не съм дошъл да гледам изходната порта — пошепна му в отговор Гар с мек тон. И гигантът отново се упъти към кулата.

Около минута Джиани втренчено гледа след него, после махна раздражено с ръка и го последва. Както и да пресмяташе, бе сигурно с Гар, отколкото без него, ако умът му си беше на място. Макар че, мислеше си Джиани, ако разсъдъкът му бе здрав, щеше ли да дойде въобще на това място? Но тъй като нямаше задоволителен отговор на този въпрос, Джиани безропотно следваше останалите.

Сянката на Гар се промъкна до вратата на кулата, сякаш уголемена до гигантски размери от тайнствена свещ. Само че тази

сянка притисна огромната си лява ръка до устата на часовоя, а пръстите на дясната — около гърлото. Човекът се строполи беззвучно, Гар го тикна в ръцете на Джиани и премина през входната врата тъкмо когато другият часовоя се обърна, за да погледне. Той се втрени, безмълвен от изненада, в първия момент, а във втория — защото дланта на Гар покри устата му, притискайки го към стената, докато с другата стискаше врата му. След минути и той също се повали на земята в безсъзнание. Гар го предаде в ръцете на Джузепе и пошепна:

— Кажи на Клаудио и на Бенволио да им облекат униформите.

Клаудио се ухили, когато преоблече изпадналия в безсъзнание войник в своите парцаливи дрехи.

— Бъди сигурен, че дълго ще останат в безсъзнание — пошепна Гар на Владимир, който кимна и изтегли телата към сянката, после седна край тях с една от техните палки в ръце.

— Пазете тук! — изсъска Гар на Клаудио и Бенволио и те кимнаха, вдигнаха алебарди, насочени навън, и застанаха бдително на входа.

Гигантът махна на малката групичка да върви напред и те тръгнаха да разузнават из замъка на Реджиналди.

Стълбите се извиваха нагоре към входа на залата и Гар се насочи натам. Точно когато щеше да влезе, се чува тежки стъпки и един от капитаните на Стилето се появи. Той видя Гар, посегна за меч си и успя да нададе само яростен вик, преди една огромна ръка да запуши устата му, а другата да го удари със собствената му палка. Очите на капитана бяха станали кръгли от страх, когато той се строполи долу. Гар го подаде на Фесте и каза:

— Повишен си. Сменете си дрехите! Бернардино, Естрагон! Вържете го, запушете му устата и го скрийте!

— С удоволствие — отвърна Бернардино, като се усмихваше, докато Фесте се наведе и започна да разсъблича капитана. Той помърмори малко, когато изхлузваше шутовския си костюм, който беше твърде мръсен, и забеляза, че чистата ливрея му стои много по-добре.

Джиани се учуди, че бившите затворници с такава готовност следват Гар и така сляпо му се подчиняват. Но и той самият не се различаваше особено от тях. Пулсът му се ускори от вълнение, съзнавайки смелите действия, и от надеждата, че могат да разбият

аристократите и техните наемници — кондотиерите. Групичката се изкачваше нагоре по стълбите, начело с Фесте, който се перчеше, сложил ръка на новия си меч. Никой не ги спря, докато стигнаха догоре, където стояха още двама пазачи — от двете страни на обкованата с месинг врата. Те веднага насочиха алебардите си, когато се появи Фесте. Но се успокоиха при вида на дрехите му.

— О, това си ти, капитане! — рече единият часовой, после се вгледа по-внимателно. — Стой! Ти не си капитанът! А кое е това чудовище зад теб...

Гар пристъпи до Фесте и удари главите на пазачите една о друга, но шлемовете поеха голяма част от силата на удара. Единият се смъкна надолу с омекнали колене, но все пак успя да нададе вик за тревога, преди друг удар под брадичката да го свали.

Другият тресеше глава и примигваше свирепо, като се опитваше да се отбранява с алебардата си. Тогава Фесте го удари по главата с дръжката на мечта си. Човекът се строполи.

— Не беше съвсем по начина, по който трябва да се използват мечовете — забеляза Гар. — Но върши работа. Чудесна импровизация, Фесте! Хей, вие, останалите! Бързо! В стаята! Сменете си дрехите с тях и ги вържете!

— Как да влезем? — Джиани почука по вратата. — Заключено е!

— Да, но не толкова здраво. — Гар сграбчи дръжката, втренчи се в нея и я дръпна. Ключалката проскърца и вратата се отвори. В първия момент бегълците се втрещиха, после се опомниха и повлякоха пленниците си в стаята, Фесте се обърна назад, с ръка върху дръжката на мечта си, досущ като капитана на охраната. Джиани затвори вратата и машинално погледна към ключалката. И трепна от изненада — катинарът си стоеше като непокътнат в скобите! По някакъв начин Гар бе отворил ключалката така спокойно, сякаш бе използвал ключ.

Нямаше време да размишлява над това сега — те стояха в мрака и само лъчът светлина, който се прокрадваше през малкия прозорец, им помагаше да се ориентират и да забележат една свещ с кутийка за прахан до нея. Сянката на Гар затъмни прозореца и свещта за момент. После се чу драсване на кремък о стената и проблесна мека искра, която се превърна в малко пламъче. Гар го поднесе към фитила и пламъкът стана по-голям. Тогава той затвори кутията с праханта и пламъкът се смали, но вече бе постоянен. Светлината даде възможност

на бегълците да видят една кръгла стая, с диаметър около дванадесет стъпки, с каменни стени, измазани с хоросан, по който се процеждаше вода от едно пробито място на покрива. Имаше маса и стол до прозореца, където бе поставена свещта.

Върху масата стоеше нисък заоблен предмет, който Джиани в първия момент взе за гигантско яйце. Тогава забеляза, че има извита дръжка отгоре и реши, че трябва да е объл камък за игра върху лед, каквито по-възрастните мъже използваха в техните безконечни игри на замръзналите селски пасбища.

Тогава младежът забеляза, че от предната част на камъка излиза дълга и тънка ивица светлина, а под нея имаше написани някакви числа.

Под цифрите имаше пет кръгчета, всяко с различен цвят и сега Джиани видя, че върху дръжката на яйцето бе прикрепена малка жица, която я опасваше и се издигаше до стената, за да изчезне в покрива. Младежът забеляза, че Гар също проследява пътя ѝ и попита:

— Тройният кръст?

— Да и мисля, че там има нещо повече от троен кръст.

— Какво е това? — поинтересува се Винченцо. — Алхимическа лаборатория?

— Нещо подобно. Нека това не те притеснява. Няма да останем тук дълго. — Гар седна и се втренчи в ивицата светлина. — Да опитам да върна паметта си, Джиани — май е станала негодна вече. Осемдесет и девет нула едно, ем, ейч.

— Осемдесет и девет нула едно, ем, ейч — повтори Джиани услужливо. — Какво означава това, Гар?

— То означава, че нашите фалшиви цигани имат съперници, за които те не подозират — рече Гар.

— Орсани!

Джиани се обърна, за да погледне, и видя Рубио да се навежда над един отворен чувал със скъпоценни камъни, които изтичаха между пръстите му.

— Орсани! При това стотици! И тук има още четири чувала като тези!

Гар кимна с тъжна гримаса.

— Предполагах го. Изобщо не е чудно, че тази стая е така здраво охранявана. — Той се върна до облия камък и докосна зеленото кръгче.

Джиани понечи да го спре, загубил ума и дума, и замръзна, когато чу камъкът да казва със странен и много силен акцент:

— Принц Реджиналди, моля Ви, отговорете!

— Какво е това? — извика притичалият Рубио.

— Шът! — изсъска Гар. — Това е само магическа памет и нищо повече.

Камъкът проговори отново:

— Тъй като явно не сте наблизил до микрофона, ще Ви помоля, Ваше Височество, да извикате Зампар или групата на Лурган, когато Ви е удобно. Благодаря! — Чу се звън, после настъпи мълчание.

Мъжете се спогледаха с широко разтворени уплашени очи.

— Магия! — изсъска Рубио.

— Не, просто голямо умение — увери ги Гар. После той докосна още няколко цветни кръгчета и рече:

— Гар до Хъркимър. Чуваш ли ме?

— Да, Гар. — Отговорът бе мигновен. Гласът бе добре модулиран — вежлив и внимателен. — Радвам се да чуя, че си жив и си добре.

— Съвсем добре — отвърна Гар. — Хъркимър, моля те, започни да подслушваш — осемдесет и седем, нула две, така ли беше, Джиани?

Младежът почувства студени тръпки. Толкова скоро?

— Осемдесет и девет нула едно, ем, ейч, Гар.

— Осемдесет и девет нула едно, ем, ейч — повтори Гар. — Е, не съм чак толкова добре, колкото би трябвало да бъда, Хъркимър. Мозъкът ми се нуждае от щателен преглед, след тази малка екскурзия. Провери кой използва тази честота, моля те.

— Групата на Лурган, Гар. Откакто ти замина, следя техните действия чрез предавателите им.

— Групата на Лурган? — Устните на Гар отново изтъняха. — Какво представлява тя?

— Полулегален синдикат, който е известен с това, че нарушава законите, предназначени да защищават изостаналите планети, Гар.

— Как тогава изобщо биха могли да бъдат легални? — промърмори Гар.

— Те действат чрез установяване на щабове на планети, които не са се включили още към Ай Ди Ии код — каза му гласът. — Когато

планетата — домакин се съгласи да възприеме този код, групата на Лурган се мести на друга планета.

— Това може да е полулегално, но в никакъв случай не е етично — измърмори Гар. — Каква информация имаш за орсаните, Хъркимър?

Този път настъпи пауза за няколко секунди, преди гласът да отговори:

— Това са изключително редки, огнени на цвят камъни, които се намират само на Петрарк. Те се зараждат като кристали от допира на водата от пещерните течове с нечистия варовик, при което се разтварят другите съставки и остават само орсаните. Тези, които са престояли под скалата в продължение на няколко столетия, придобиват яснота и блясък, които ги правят особено ценни като украшения.

Гар погледна скъпоценните камъни в големия чувал и изсъска:

— Върни ги обратно, Рубио. — После се обърна към камъка: — Пазарната им стойност в момента?

— Пълноценният образец без никакви дефекти би могъл да плати годишните разходи на един малък град — отвърна гласът. — Понастоящем действащи пазари има на Терра, както и на по-старите, много богати колонии, като Нол IV и Отранто.

— Терени на богатшите — измърмори Гар. — Стори ми се, че орсаните са ми познати отнякъде.

— Пралеля ти има един такъв медальон, Гар.

Джиани почувства, че космите на главата му щръкват. Терра? Нол IV? Отранто? Това бяха имена от легенда, имена от някакво приказно царство!

— Всичко е, както си мислех — каза гигантът. — Благодаря ти, Хъркимър. Моля те, продължавай да следиш тази честота!

— Добре, Гар. И внимавай!

— Какво беше това? — пошепна Джиани. — Твоят питомен магьосник?

— А? — Гар го погледна стреснато. — Да, предполагам, че може да се каже така. Аналогията не е лоша всъщност. — После той се скара на младия търговец. — Остави чантата тук, Рубио!

— Това е цяло състояние, Гар — протестира Рубио, — шанс, който се случва един път в живота!

— Шанс да бъдеш обесен, искаш да кажеш! Открадни чувала и принц Реджиналди няма да миряса, докато не го открие отново и когато това стане, той ще ти одере кожата, за да е сигурен, че не си скрил нищо под нея! Остави го и той ще забрави за нас! — Гар се обърна и докосна цветните петънца, като мърмореше: — Осемдесет и шест...

— Осемдесет и девет нула едно, ем, ейч — бързо рече Джиани.

— Слава Богу, че поне един от нас има памет! — изломоти гигантът. После дръпна пръстите си, обърна се към вратата и без дори да го погледне, рече: — Всичките, Рубио!

— Само толкова, колкото ми взеха на мен самия, Гар! — рече упорито младият търговец.

— Допускам, че това е справедливо — въздъхна Гар. — Но нито камък повече, имай предвид! Сега всички навън и тихо!

Те се измъкнаха и Гар внимателно затвори вратата. Джиани бе сигурен, че чува как ключалката се превърта, но с питомен магьосник, защо пък не?

— Не е питомен магьосник — пошепна Гар, докато слизаха надолу по стълбите и Джиани подскочи, сякаш гигантът бе прочел мислите му. — Дори е нещо повече от приятел, всъщност — съмишленик.

— Но все пак е магьосник — намръщи се срещу него младежът. — Той появява ли се в твоите сънища?

— Не — отвърна Гар, — но казва, че аз се появявам в неговите.

Джиани размишляваше над загадката, докато се смъкваша по стълбите. После попита:

— Какъв беше този предмет?

— Магия — отвърна Гар.

— Разбира се — сухо кимна Джиани.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Като слизаха надолу, бегълците се натъкнаха на друга двойка пазачи, която излизаше от един страничен коридор и тръгваше по стълбите. Войниците видяха групата на Джиани и се втренчиха в нея. Единият каза:

— Капитане! Защо затворниците...

— Това не е капитанът, глупако! — дръпна го другият и замахна с алебардата си.

Гар протегна ръка покрай Фесте и бутна оръжието настрана, точно когато фалшивият капитан извади меча си и допря върха му до гърлото на войника. Той бе отворил уста да извика — но така си остана, замръзнал в мълчание.

Другият пазач все пак успя да изкрещи, преди Джиани да затвори устата му с удар в брадичката. Войникът падна назад по стълбите и удари главата си в стената, но шлемът го защити достатъчно добре, тъй че бе само зашеметен, когато се опита да се изправи на краката си и да нададе вик:

— Тревога! Затворниците избягаха... — докато Джиани не се хвърли към него, не изтръгна алебардата и не я насочи към гърлото му.

— Млъкни! — Човекът погледна към проблясващата стомана и горящите, гневни очи над нея и задържа езика си.

Гар се приближи до първия пазач и докосна слепоочията му с върха на пръстите си. Мъжът трепна, погледна втренчено, после очите му се затвориха и той се смъкна долу.

Гар го вдигна и го помъкна надолу.

— Все още имаме двама човека без униформа. Вземи тази ливрея.

После гигантът се протегна и докосна слепоочията и на другия пазач.

Когато човекът се смъкна на каменния под, Джиани попита:

— Какво им направи?

— Сложих ги да спят.

— И сам видях това! — Джиани беше почервенял. — Но как?

— Повярвай ми — отвърна му Гар, — ти не искаш да знаеш. — И гигантът заслиза надолу по стълбите, оставяйки момъка да го следва, кипящ от гняв, но също и много учуден. От известно време Джиани подозираше, че в Гар има много повече, отколкото виждаха очите му и не харесваше скритото.

Когато излязоха на двора, единствените, които не носеха ливреите на принц Реджиналди, бяха Владимир, Гар и Джиани.

— Придружете ни — меко каза Гар на Бернардино и Винченцо и махна на Владимир да се приближи. — Джиани, хвани ръцете зад гърба си, ето така, сякаш са вързани. Вие останалите — наклонете алебардите си към нас, точно така. Сега, Фесте, подкарайте ни към куличката до градската порта и кажи на портиера и часовоите, че ви е заповядано да ни изведете с Джиани и да ни обесите на някое дърво, защото принцът ни е осъдил като бунтовници, твърде опасни, за да бъдат оставени живи.

Фесте се намръщи.

— И ще повярват ли на това?

— Защо да не повярват?

Фесте изгледа продължително Гар, после потрепери и тръгна начело на групата. Другите се скупчиха около Джиани и Гар и се упътиха към градската порта.

— Какво ще стане, ако пазачите ни разпознаят от описанията на циганите? — промърмори Джиани.

— Тогава ще бъдат сигурни, че принцът знае какво прави — отвърна му Гар. — Всъщност единственият начин да се измъкнем от тук е — всички да си помислят, че сме мъртви.

— Докато не видят телата ни да висят на дърво, близо до подвижния мост, няма да повярват.

— Да — въздъхна Гар, — и когато намерят половин дузина голи пазачи.

— Тогава още по-усърдно ще се втурнат след нас!

— Нека това не те безпокои — успокои го Гар. — Те могат да ни обесят само веднъж.

Джиани потрепери от безгрижния и небрежен начин, по който гигантът каза това. За момент му се стори, че усеща примката да се

затяга около гърлото му, но той отхвърли видението и се затътри ядосано след Гар.

Когато стигнаха при куличката до пората, Фесте заповяда:

— Стой!

Останалите направиха достоверна имитация на войнишко маршируване и спиране.

— Спуснете моста! — нареди Фесте на истинските часовой. — Принцът заповяда тези двамата да бъдат обесени веднага!

Часовоите се спогледаха и единият рече:

— Не може ли да почака до сутринта?

— Кой си ти, че да оспорваш заповедите на принца? — парира го Фесте.

— Не познавам този капитан — рече колебливо другият пазач.

— Ще се запознаете — измърмори Гар към Фесте.

— Ще ме опознаеш скоро и по-добре, отколкото би искал, ако не се подчиниш на заповедите! — фучеше Фесте. — Принцът иска тези двамата да бъдат обесени навън, като предупреждение за всеки, който го предизвиква! Сега свали моста!

— Както кажеш, капитане — рече неохотно по-високият часовой и влезе в кулата.

Джиани чакаше със свито сърце, слушайки как скърца огромният рудан и си мислеше, че мостът никога няма да престане да се спуска. Той се страхуваше, че часовоите могат да ги разкрият.

Маскировката им беше толкова прозрачна. Как можеха наистина да приемат Фесте за нов капитан, след като никога преди това не го бяха виждали? Момъкът не можеше да повярва, че опитни войници ще бъдат толкова лесно убедени да повярват в очевидна лъжа!

И когато часовоите се отдръпнаха и им махнаха да продължат пътя си, Джиани се подчини механично и дълбоко удивен. После, когато минаха през рова, той се усети, че продължава да се чуди как се беше случило така, че войниците се бяха подчинили. Единственото, което можа да измисли бе, че Фесте е бил много по-убедителен, отколкото изглеждаше.

— Никакви викове — рече Гар с твърд глас, — и никакви признаци на ликуване, докато не се отдалечим на половин миля оттук. Карайте ни към гората, ей там, и продължавайте да марширувате.

Бавно, като на погребална процесия, те маршируваха на лунната светлина към дърветата и Джиани очакваше всеки миг да почувства бодване с арбалет в гърба.

Но те навлязоха в благословената тъмнина невредими и маршируваха още двадесет минути, докато стигнаха до едно сечище, където Гар спря и рече:

— Сега.

Хората се отпуснаха, смееха се и викаха, хвърляха шлемовете си високо във въздуха и ги хващаха, преди да са паднали на земята. Гар се обърна с широка усмивка към Джиани и го потупа по рамото.

Младежът се усмихна в отговор и усети как цялата му нервност отстъпва под напора на новото чувство на триумф и радост от това, че са живи и свободни.

Когато се успокоиха малко, Гар каза:

— Ще ни потърсят на разсъмване, ако не и по-рано. Свалете дрехите на войниците и ги скрийте в храстите. Запазете коланите и ботушите, защото ще можете да ги изтъргувате със селяните, за пълен кат техни дрехи.

— Ами алебардите? — попита Рубио.

— Смъртоносни издайници — рече Гар, — и ако им позволите да ви издадат — ще бъдете мъртви, наистина. Войниците не гледат с добро око на селяни, които се бият и убиват други войници.

— Но така ще останем невъоръжени — протестира Винченцо.

Гар се поколеба за момент и каза:

— Отчупете дръжките им, така че да можете да напъхате дулата им в коланите си като ръчни брадви. Така всеки ще има оръжие под ръка. Ще се нуждаете от него.

— Тъй ли? — попита Фесте разтревожено. — Защо?

— Защото, докато сте по пътищата, сте в опасност. Вие се нуждаете от убежище и единственото място, където можете да го получите е в Пирогия.

— В Пирогия! — извика възмутено Рубио. — Аз, човекът от Венога?

— Има много страни оттук до Венога — напомни му Винченцо, — и повечето от тях гъмжат от стилетовци.

Фесте се намръщи.

— Защо трябва да ни приеме Пирогия?

— Защото аз ще гарантирам за вас — рече Джиани. — Ще можете да се присъедините към нашата армия.

— Не знаех, че Пирогия има армия.

— Досега нямахме — поясни Джиани, — но ще имаме много скоро.

— Сега нека се разделим по двама и да тръгнем по различни маршрути — посъветва Гар. — Намерете различни успоредни пътеки в гората и излезте на различни места. Колкото повече от нас са струпани заедно, толкова повече хората на принца ще бъдат уверени, че ние сме бегълците, които са откраднали дрехите. В края на краищата, ако ви е абсолютно наложително да вървите по един и същи път, оставете едната двойка да се движи на разстояние, докдето стига окоето, пред другата. И ако можете, изтъргувайте ботушите за други дрехи с някой дървосекач. — И те с Джиани дадоха пример, като се шмугнаха в гората, без да оставят и следа.

Останалата част от пътя до вкъщи бе удивително бедна на събития. По-късно Джиани си го обясни с това, че те вече се бяха научили как да се справят със скитащите бандити на Стилето, които бродеха по пътищата — и защото умът на Гар бе на мястото си. Младежът подозираше, че той се преструваше доста, когато му изнасяше. Доста пъти им се случваше да чуят приближаващи конници и в такива случаи успяваха да се скрият в храсталаците или да залегнат в крайпътния ров и да се покрият с трева, преди бандитите да се появят. Те винаги бяха стилетовци и претърсваха всички, които се движеха по пътищата, с изключение на редките фермерски каруци. Гар и Джиани успяха да се скрият в една такава каруца и пропътуваха близо миля, преди кочияшът да започне да се чуди защо добичетата му се уморяват толкова бързо. Само два пъти стилетовците ги заловиха на пътя и в тези случаи приятелите се преструваха на Джиорджио и Лени така безупречно, че войниците се задоволяваха да им теглят по няколко ритника и да ги изгонят със заключението „полуумен и брат му“.

Най-накрая, една сутрин островърхите кули на Пирогия се появиха на хоризонта. Джиани изтича стотина крачки напред, за да може да види целия град как се разпростира пред него, и извика от радост. Усмивайки се, Гар се приближи до него, потупа го по рамото и двамата се отправиха към града.

Щом приближа портата откъм сушата, четири мърляви фигури станаха от близкия огън и ги поздравиха.

— Здравей, Джиорджио! Здравей, Гар! Какво ви носи насам?

— Само пътят и няколко ритника отзад от бандитите на Стилето.
— Усмивайки се, Джиани потупа смешника по рамото.

— Здравей, Фесте! Но защо лагерувате тук, извън града?

— О, защото пазачите няма да ни пуснат вътре без твоята дума
— отвърна Фесте.

— По този въпрос са много свирепи — добави Винченцо.

Като го погледна, Джиани можа да разбере защо — облечен в рубашката и сандалите на дървосекач, той едва ли щеше да им заприлича на човек на писмото и науката, какъвто беше.

— Те ни казаха, че въобще не познават мъж на име Джиорджио, който пътува с един гигант! — рече с възмущение Рубио.

— О, боя се, че има сериозна причина за това, приятели. — Джиани усети пристъп на угризение. — Знаете ли, всъщност моето истинско име не е Джиорджио.

— Не е Джиорджио! — намръщи се Винченцо. — Но тогава защо ни излъга? И как е истинското ти име!

— Излъгах ви, защото стилетовците ме търсят и истинското ми име е Джиани Бракалезе.

— Джиани Бракалезе? — извика Рубио. — О, наистина стилетовците те търсят. Ние ги чухме как си говорят за стоте дуката, които принцът е обещал на този, който те доведе в замъка му!

Джиани го погледна и почувства хладен трепет, докато Гар не го плесна с ръка по рамото, като извика:

— Поздравления, приятелю. Цената за главата ти е мярка за успеха ти в борбата срещу тиранията на лорда.

Момъкът го слушаше, поразен от тази мисъл. После се усмихна:

— Благодаря ти, Гар. Но успехът все пак не е голям, нали?

— Само продължавай да им навреждаш по този начин и цената ти ще скочи на хиляда, не след дълго.

Джиани се ухили и го перна леко по ръката, удивен на радостта, с която слушаше тези вагабонти!

— Елате тогава! Нека да видим дали не струвам за вас малко повече, отколкото за принца! — И той ги поведе към градската порта и когато се появиха часовете, младежът извика:

— Здравей, Алфредо! Защо не пусна моите приятели да влязат?

— Твои приятели? — удиви се часовоят. — Как мога да зная, че те са твои приятели, Джиани?

— Че кой друг пътува с гигант на име Гар? — не отстъпваше младежът. — Можеше поне да изпратиш вест на баща ми.

— О, значи този гигант! — Алфредо изгледа Гар, който се изправи застрашително над него. — Аз си помислих, че става дума за истински гигант, знаете, като излязъл от народните приказки — два пъти по-голям от къща и с огромна глава като на овен.

Гар се поклонил сериозно.

— Поласкан съм.

— Не, не, нямах предвид теб! — рече Алфредо бързо. — Искан да кажа... исках да кажа...

— ... че ти не си бил такъв — и никой от нас не можа да си спомни името ти — допълни другият часовой.

— Напълно разбирам — сериозно рече Гар. — Много е дълго и е трудно за произнасяне.

Часовоят се изчерви, но Джиани каза:

— Не му позволявай да те дразни, Джакомо. Той само се забавлява!

— Да, достатъчно с дразненето, Гар — рече Фесте. — Той постигна своето.

Гар го изгледа с укор.

— Мислех, че си професионалист.

Джакомо им хвърли неприязнен поглед.

— Доста глупави хора си довел, а?

— Те са просто замаяни от щастие, че са се прибрали здрави и читави вкъщи — рече Джиани, после се поправи. — В моя дом поне. Нека всички да влезем, Джакомо. Те са наборници за армията ни.

— Армия? Ние имаме само градска гвардия.

— Ще се разрасне удивително — обеща Джиани. — Тук трябва да дойдат още четирима мъже — просяк, крадец и стъклар и един млад търговец от Венога.

— Венога! Ние трябва да пуснем един от тях в града?

— Ще трябва да го направим, ако той иска да търгува — напомни му младежът. — Освен това, на него му е писнало от

благородниците. Мисля, че ще предпочете да се съюзи с град, в който няма такива.

Когато влязоха в двора на Бракалезе, бащата на Джиани почти изпусна бурето, което товареше с работници в каруца. Той извика един от мъжете да го вдигне вместо него и отиде да прегърне сина си. Жена му чу виковете и само след минута-две беше при тях. Когато бурната радост от посрещането се поуталожиха, бащата сложи ръка на рамото на сина си и го поведе към къщи, а Джиани рече:

— Страхувам се, че пропилях и този обоз със стоки, татко.

— Всичко е на моята глава, а не на неговата — рече Гар с мрачно лице.

— На неговата глава, наистина! Бандитите разбиха главата му така жестоко, че той загуби ума си за известно време! Всъщност, ние още не сме сигурни дали си го е възвърнал изцяло.

— И учителите му в училище не бяха сигурни в това — вметна Фесте.

Гар погледна свирепо към него и семейство Бракалезе се разсмя.

— Радваме се, че се върна жив, синко — рече бащата, — защото от две седмици насам това не бе единственият керван със стоки, който напусна града и бе загубен! О, лордовете здравата са ни блокирали по суша, можете да бъдете сигурни!

— А по море? — очите на Джиани блестяха.

— Ни най-малко! Една или две от нашите галери имаха схватки с кораби, които приличаха на пиратски. Но те бяха толкова тромави, че сигурно са били наемници на аристократите — усмихна се широко бащата.

— Нашите галери могат с лекота да разбият и най-добрите кораби, които лордовете биха изпратили срещу нас.

Гар кимна.

— Свободните мъже, които се бият, за да защитят своето, винаги ще са по-добри воители от робите и наемниците.

— Така се казва, наистина — в очите на бащата проблесна допълнително чувство на уважение към Гар.

— Синът ти е донесъл нещо, което струва стотина дуката — рече Фесте.

Бащата се вторачи в него.

— Какво е то?

— Главата си.

— Истина е — призна Джиани. — Моите нови приятели тук ми казаха, че лордовете дават стотина дуката за главата ми.

— И хиляда за тази на баща ти — допълни Винченцо.

Майката побледня, а лицето на бащата стана каменно, но Фесте само въздъхна:

— Горкият Джиани. Всеки път, когато се опита да се впусне в някое начинание, открива, че баща му е бил там преди него!

Смехът разчупи напрегнатото мълчание и бащата попита:

— Кой са тези скитници?

— Наши спътници от пътищата — отвърна момъкът. — Те ни помогнаха да избягаме от замъка на принц Реджиналди, тъй че аз ги поканих да се присъединят към армията на Пирогия.

— Добра идея — рече бащата, отново мрачен.

Майката зяпна от удивление.

— Принц Реджиналди! Как успяхте да избягате от него?

— Като му откраднахме кокошката. — Фесте се огледа към зяпналите го от удивление присъстващи и сви рамене: — Е, нали казахте, че развъждал домашни птици.

Те се разсмяха, а Гар каза:

— Ако това е, за което ти плащат, приятелю, мога да разбера защо бродиш по пътищата. Синьор Бракалезе, това е Фесте, който претендира да бъде професионален смешник.

— Претендирам наистина! — изсумтя Феста. — Ти претендираше ли да си луд, Гар? И какви претенции ще имаш за по-нататък?

— Да се измия, ако мога. — Гар вдигна измърсените си ръце. — Ще ме извините, господа, но ще използвам за целта коритото за поене на добитъка.

— В никакъв случай няма да правиш това! — скара му се майката. — Ние имаме медна вана и казани за топлене на вода. Ще се изкъпеш като всеки благовъзпитан човек! Хайде, елате всички и споделете нашия хляб, докато се загрее водата.

Пътниците се ободриха, а Фесте въздъхна:

— Мислех, че никога няма да се помолят за това — но майката не го окуражи в това му словоизлияние, а ги покани вкъщи и се залови с приготовленията за импровизираното празненство.

* * *

На следващата сутрин Джиани се събуди от викове на команди и тропот на ботуши. Той скочи от леглото си, изтича до прозореца и видя Гар в центъра на стопанския двор да дава заповеди на осем мъже, които маршируваха в две редици по четирима — четиримата скитника и четирима от водачите на обоза.

Джиани ги погледа за секунда-две, после намъкна дрехите си и изскочи на двора. Изтича при Гар.

— Защо не ми каза? И аз искам да науча това.

— Много добре тогава! — кимна Гар. — Намери си една тояга, метни я на рамо и влез в строя!

Джиани изтича да си намери някакъв прът и се върна обратно, като се мръщеше.

— И за какво ми е тази тояга?

— За да представлява копие или алебарда. Първо ще ги науча да действат без истинско оръжие, за да не си отсичат главите всеки път, когато се обръщат.

— Икономично, наистина — отбеляза разсъдливо Джиани. — Но какъв е смисълът да ги учиш да маршируват, Гар?

— За представителност! — извика гигантът тъкмо навреме, за да предпази хората да не се забият, марширувайки, право в стената. Когато те се обърнаха кръгом, той рече на Джиани: — Това ги учи да действат заедно и мигновено по зададен сигнал, така че офицерът да може да ги изпрати където е нужно в битката и да могат да насочват копията си в нужната посока навреме, за да се предпазят от врага да не ги проние. — Той се усмихна на Джиани заговорнически. — Това също страшно впечатлява членовете на Съвета.

Младежът го изгледа, смаян от двуличието на Гар. После леко се усмихна.

— Господарю Джиани!

Той се обърна и видя едно запъхтяно момче да тича към него.

— Часовоите на градската порта, господарю Джиани! Те казват, че дошли четирима мъже, чужденци, които претендират, че вие ще гарантирате за тях да влязат в града.

— О, наистина! — усмихна се Джиани. — Благодаря ти, момче! — Той пусна една монета в ръката на хлапето. — Ще отида и ще ги доведа веднага. — После се обърна към Гар: — Ще се присъединя отново към маршировките, Гар, но първо ще ти доведа още четирима новобранци.

— Поздрави ги от мен — усмихна се Гар и се обърна към малката групичка, която командваше, за да наругае задната редица, тъй като тя не се наведе навреме, за да избегне върховете на тоягите на първата редица. Джиани се обърна, за да ги погледне пак, удивлявайки се на високия дух на гиганта — момъкът обичаше странните неща.

За щастие, Джиани отдели време, за да изглади дрехите си и да се обръсне — за щастие, защото докато прекосяваше Пиаца дел Сол, видя един цигански керван, спрял до канала. Пулсът му се ускори и той промени посоката си към него, като стрелката на компаса към полюса.

Защото там бе тя, седнала под едно чергило подпряно до фургона, и гледаше на ръка на една почтена домакиня. Медалия погледна нагоре и сигурно разпозна Джиани, защото очите ѝ се разшириха, докато го гледаше няколко кратки секунди. После се наведе над дланта на жената и младежът трябваше да стои и да се върти неспокойно, докато тя свърши. Той погледна шумната редица от мъже и жени, които се мотаеха наоколо и бърбеха един с друг, докато чакаха ред да чуят бъдещето си. Когато домакинята, усмихвайки се щастливо, стана да си върви, Джиани се втурна към масата като куршум, без да обръща внимание на яростните викове зад него.

— Дал Бог добро, хубава Медалия.

Тя го погледна, напълно спокойна.

— Добър ден, Джиани Бракалезе. Радвам се да те видя жив и здрав вкъщи.

„Само се радва! И нищо повече от това?“ — Джиани се опита да овладее огромния прилив на разочарование и се застави да се усмихне.

— За мен е удоволствие да те видя, че си се върнала в Пирогия. На какво дължим тази радост.

— Ами на добрия ми занаят — отвърна непринудено Медалия, махайки на редицата от чакащи клиенти. — Ще ме извиниш, сеньор Бракалезе, но аз трябва да се върна към работата си.

„Сеньор!“

— Разбира се — рече бавно Джиани. — Но когато свършиш... ще можем ли да се срещнем вечерта, да си побъбрим?

— Да не искаш да ти предскажа съдбата? — Тя го погледна с широки, чисти и невинни очи.

„Не, освен, ако ти не си моята съдба“, помисли си той, но бавно отвърна: — Ами... да, предполагам, че бих искал.

— Ще бъда тук днес целия ден до залез слънце и утре също — рече тя. — Но ще трябва да изчакаш реда си. Довиждане, сеньоре.

— Довиждане — измърмори младежът и се обърна с лице като буреносен облак. Странно бе, че за него слънцето вече не грееше ярко. Още по-странни му се виждаха съгражданите му, които си бърбеха и смееха съвсем безгрижно, докато Съдбата неумоливо се приближаваше към тях с гърма на военна конница. Не съзнаваха ли те, че врагът беше почти до портите им. Не разбираха ли, че свободата, напредъкът и животът им можеха скоро да бъдат пометени по прищявка на лордовете.

Не. Разбира се, че не. Никой не им беше казал.

Джиани реши, че ще трябва да говори пред Съвета отново и то веднага, още същия ден, ако е възможно. И глупаците трябваше да разберат положението. И по дяволите Медалия, задето се престори, че той не означава нищо повече за нея от един обикновен клиент.

Ами ако не беше така?

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Джиани се опитваше да разсее тъгата, докато отиваше да посрещне спътниците си. Той си казваше, че Медалия е само една хубава жена сред многото други и че дори не я познава добре — но се удиви колко малко тази мисъл му донесе някаква утеха. Мислите му бяха съсредоточени изцяло върху нея. Момъкът се насили да се усмихне и махна за поздрав на пазачите при вътрешната порта, дори размени няколко шеговити реплики с тях и докато стигна до външната порта, вече бе успял да се овладее напълно. Там видя Владимир, Естрагон, Рубио и Бернардино и извика:

— Ах вие, мързеливи лентяи, безделници, скитащи по пътищата! Какво ви кара да мислите, че сте добре дошли в Пирогия?

Те скочиха на крака и Рубио — търговецът почервения от гняв — но като видяха Джиани, се засмяха и тръгнаха към него с ръце, разтворени за прегръдка. Той ги прегърна всичките, удивен от това как поздравите на тези твърде слабо познати чужденци го зарадваха.

— Това е непоносимо, Джиорджио! — рече Рубио с възмущение. — Те ми казаха, че не могат да повярват на човек от Венога!

— Да, но ако дойдеш с керван със стоки, те начаса ще те пуснат в града — увери го Джани. — Освен това пазачите се занаят с теб — аз говорих с тях по този въпрос вчера.

Отначало Рубио го гледаше сериозно, после усмивка се разля по лицето му. Той се обърна към двамата пазачи, които гледаха невинно в небето и рече:

— Ах, вие, негодници! Нямате повече гостоприемство от вашия приятел Джиорджио тук!

— И не по-малко също! — увери го Алфред. — Но кой е Джиорджио? Аз виждам само Джиани.

Рубио се обърна шокиран към Джиани, същото направиха и другите трима — но младежът само се усмихна извинително и каза:

— Простете ми, приятели, но лъжата ми беше нужна. Принцът бе определил цена за главата ми.

— Цена? — намръщи се крадецът. — Май съм чувал нещо за това! Как е цялото ти име?

— Джиани Бракалезе.

Естрагон ококори очи, също и Владимир. Рубио и Бернардино се спогледаха объркано. Джиани усети неестествен прилив на гордост.

— Да — рече крадецът, — чувал съм за теб, наистина! О, ако бях знаел с кого съм се движил, щях да си пътувам сам.

— Бяхме по-сигурни заедно — увери го Джиани, — и така ще бъде и занапред! Елате, елате и се насладете на гостоприемството на майка ми! Тогава, ако желаете, можете да се присъедините към нашата нова армия... искам да кажа... — Той погледна неловко към Владимир, после отклони очи настрани, засрамен от себе си.

— Може би не ставам за войник, но доколкото разбирам от армии, може и да има някаква работа за мен — увери го куцийт мъж. — Заведи ме при твоя генерал, Джиани. Нека той да реши.

Момъкът се усмихна и го потупа по гърба.

— Няма никакъв генерал все още, а само нашият стар приятел Гар, но си мисля, че той ще намери място за теб. Елате!

Мама Бракалезе посрещна квартета с топло гостоприемство, макар че в първия момент бе малко отблъсната от просяка и крадеца и веднага нареди да приготвят за тях по една вана, пълна с топла вода. Гар увери просяка, че ще се намери работа за него като интендант, но засега се налагаше да научи занаята на правенето на стрели, дръжки на арбалети и приготвянето на барут за топовете.

Тъкмо привършваха късната и доста дълга закуска, когато бащата на Джиани дойде със сериозно лице, но със светнали очи:

— Съветът ще те изслуша утре, Джиани, и си мисля, че този път ще слушат доста по-внимателно, тъй като много търговци вече загубиха обозите си със стока. Но кои са тези?

Когато новодошлите бяха представени и приветствани от бащата, той дръпна Джиани настрани и рече:

— Слушай! Постарай се да упражниш това, което смяташе да кажеш пред Съвета. Но първо се разходи из града и усети настроението, което витае в него. Знаем, че нашите хора са оживени и весели, както винаги, но има някаква нотка на загриженост. Всеки знае, че нещата не стоят по начина, по който трябва да бъдат, но никой недоумяват за причината.

Същият следобед Джиани тръгна да обикаля пазарите, мина край канала и покрай някои малки рекички, прекоси няколко моста и през цялото време даваше ухо на разговорите. Баща му беше прав — долавяше се скрито напрежение и се разнасяха какви ли не слухове. Един бакалин близо до Моста на усмивките говореше на клиента си:

— Наистина косите на житните класове са много по-дълги от обикновено, а месарят ми каза, че козината на козите и вълната на овцете са доста по-дебели, отколкото е виждал някога. Ще подрани зимата и ще бъде дълга и тежка, помни ми думите!

— Ще ги запомня! — Клиентът му се опитваше да изглежда скептичен, но не му се удаваше.

Като минаваше покрай реката Мелорин, дочу две домакини да си шушукат, докато вървяха с пазарските си кошници на рамо.

— Чувствам го с костите си, Антония! Треската ще дойде от водата! Ще има чума, така, както се говори в Библията, а аз не знам нищо за лечението ѝ.

— Е, може да се случи кокалите ти да узнаят и това — присмя ѝ се съседката, — но ако се появи чума в този град, е много по-вероятно тя да дойде от каналите, отколкото от водата.

Очите ѝ бяха изплашени и Джиани можа да усети, че тя въобще не се съмняваше, че може да има чума в града. Изведнъж денят му се стори по-хладен и той закрачи по-бързо.

На пристанището младежът чу един стар моряк да говори на няколко момчета.

— Водна змия, момчета! Видях я с очите си — дълго, люспесто тяло да се подава няколко пъти над водата, с малка, плоска глава отгоре!

— Тогава не е била много голяма — рече едно от момчетата разочаровано.

— О, огромна беше! Намираше се на половин миля разстояние от вас и бе дълга цял инч, така че благословихме късмета си, когато тя се обърна и избяга от нас! Но те няма да бягат от корабите тази година, о, не! Всички морски чудовища ще излизат от морето и ще преследват корабите ни, за да ни завлекат на дъното.

Момчетата възкликнаха доволни, че са в безопасност, с широки от любопитство очи, но младият моряк, който минаваше наблизко, дочу

какво говореше старият му колега и забърза намръщен, с набърчено чело.

Джиани започна да усеща все по-нарастваща тревога. Хората говореха какви ли не лоши работи за бъдещето, но не подозираха истинската опасност. Ако не им се кажеше истината скоро, ако тези слухове не бъдеха разсеяни, в града можеше да настъпи паника.

По залез слънце той отново се упъти към Пиаца дел Сол с ускорен пулс — но сергиите на пазара бяха затворени и фургонът си бе отишъл. В един луд миг на Джиани му се прииска да обходи целия град, за да потърси яркия пъстър фургон, после се сети, че вече броди от часове и че островите наоколо бяха толкова много, че дори и тези, които можеха да бъдат достигнати чрез мрежата от мостове, трябваше да бъдат обикаляни поне седмица, за да бъдат проверени всичките. Със свито сърце той се упъти към къщи, за да се развесели от присъствието на новите си приятели.

След вечерята Гар го отведе настрана и рече:

— Утре ще говориш пред Съвета, нали?

— Да, ако мога да измисля какво да кажа — отвърна Джиани.

Гар сви рамене.

— Кажи им самата истина — онова, което си чул и видял. Ако ти създадат проблеми, пусни ме аз да им поговоря. Уверявам те, че с това, което знам сега, мога да ги изплаша толкова страшно, като най-лошия проповедник, бълващ сярата.

Джиани се разсмя и обеща, че ще го стори.

Но същата нощ въртящата се и танцуваща фигура освети сънищата му отново, греейки по-ярко от всякога до сега.

„Джиани Бракалезе! — извика тя. — Трябва да им кажеш да бягат, Джиани“!

— Не бягай от мен, моля те! — шепнеше той в съня си.

„Глупаво момче! — разсърди се тя. — Не можеш ли да мислиш за нищо друго, освен за любов?“

Но гласът ѝ трепна, когато казваше това. „Помисли по-добре за съгражданите си! Ти дори не можеш да си представиш мощта, която лордовете ще насочат срещу Пирогия, когато обединят всичките си армии — или ужасяващите машини на смъртта, които техните, идващи отдалеч съюзници ще им дадат назаем! Няма никаква надежда за победа! Трябва да убедиш всичките си съграждани да бягат“!

— Да напуснем Пирогия? — извика Джиани поразен. Пред очите му минаха кратки потресаваци видения на горящи и много красиви мостове, на разпадащи се в пламъци елегантни къщи — докато бандитите на Стилето тичат от къща на къща, за да задигат злато, кристал и картини и да унищожават всичко, което не могат да носят.

— Не, никога! Не можем да изоставим нашата Пирогия!

„Ако не го направите, всички ще умрете! — Танцърката млъкна и издигна умолително ръце. — Трябва всички да напуснете града, Джиани, всички“!

— Няма да ме послушат, дори и да им го кажа! — Джиани почувства как целеустремеността у него кристализира и се втвърди, докато ѝ казваше тези думи. — Единствената ни надежда да защитим нашите съпруги и майки е да се въоръжим и да се бием!

„Не можете“! — извика тя.

— Не вярвай толкова на принцовете — рече ѝ Джани. — По море те са по-слаби, от който и да е рибар — и никоя армия не може да достигне по вода до Пирогия. Не, избърши сълзите си, моля те — и ми позволи да видя лицето ти.

„Никога! — Воалите започнаха да се развяват отново. — Не можеш ли да мислиш за нищо друго, освен за похот, Джиани Бракалезе“?

— За нищо друго, освен любов — поправи я той, — защото аз те обикнах с изгаряща страст от мига, в който те видях за пръв път!

„Наистина ли? — попита тя горчиво. — Ами циганката Медалия? Тя вече не те ли интересува“?

Джиани се усети притиснат натясно и пред острието на дилемата, намери убежище в истината.

— Тя също е пленила фантазията ми. Да, би могло да се породят и любов, ако можех да я опозная по-отблизо.

„Но ти не познаваш и мен!“

— Е, все пак малко повече от Медалия — защити се той, — защото никога не съм бил насаме с нея!

„Но копнееш да бъдеш, сигурна съм! Колко си неверен, Джиани Бракалезе, колко непостоянен! Как можеш да обичаш две жени едновременно?“

— Не знам — призна Джиани, — но е така. — Той никога не бе считал себе си за толкова подъл, че да предава една любов заради

друга, но откри, че е такъв. Нима беше по-добър от другите контета, които се перчеха из града? Всички ли мъже бяха толкова повърхностни?

— Не мога да разбера защо, но е така. Моля те, о, красавице, разреши ми да дойда при теб! — Той понечи да тръгне към нея и почти го направи, но тя отсече:

„Никога!“ — и както завъртя воалите си, за да се прикрие, девойката започна да се отдалечава, отлитайки от него по някакъв удивителен начин, оставяйки го сам в тъмнината с празни сънища.

* * *

Джиани се събуди с размътена глава и изпълнен с решимост, сякаш бе пил твърде много предишната вечер, когато всъщност бе опитал само една чаша вино. „Така е, когато сънуваш жени, които не можеш да имаш“, промърмори си той и стана да се измие и обръсне.

Закуската значително подобри настроението му и облякъл най-хубавите си дрехи, той влезе в съвещателната зала заедно с баща си и Гар, който се извисяваше над тях. Те намериха присъстващите в залата вцепенени от ужас.

— Чухте ли? — Татко Бракалезе бе посрещнат от един гражданин с издадена челюст. — Принц Реджиналди настъпва към града от север с хиляди войници!

И двамата Бракалезе се спогледаха. Първото нещо, което бащата можа да каже, беше:

— Откъде да чуем?

— Главният водач на стария Мидрони разказа как една банда стилетовци му заграбила целия обоз със стоки и го зарязала на полето, мислейки го за мъртъв! О, той е в ужасно състояние — измършавял, пребит и ранен! Никой не се усъмни в думите му.

Татко Бракалезе хвърли опрощавач поглед на Джиани и каза:

— Много благодаря, стари приятелю. Хайде, нека заемем местата си.

Те влязоха в залата, чувайки гласове от всички страни.

— Граф Векио настъпва от запад с хиляди мъже!

— Дожът на Лингрети нахлува от юг с две хиляди!

— Три хиляди войници на Стилето приближават от Туманола!

— Групата на Червения нахлува с две хиляди.

— Пирати! — извика един вестоносец, втурвайки се в залата, като размахваше един пергамент. — Капитан Бортачио казва, че едва е избягал от една пиратска флота! Той се е отървал в мъглата, като е плавал срещу вятъра, но те приближават с флота от тридесет съда!

Шумът се усили при тези новини и Маестро започна да удря гонга си отново и отново, викайки:

— Съветници! Майстори! Тихо! Ред! Ние трябва да обмислим някакъв план!

— План ли? — изкрещя някакъв мъж с дебел врат, облечен в кадифе. — Планът може да бъде само един — да избягаме!

— Но ние не можем да избягаме! — скочи на крака старият Карло Грепоти, треперещ, с огнен поглед. — По суша или по море, те ще ни отрежат пътя и ще ни направят всичките роби, ако се опитаме да избягаме. Не можем да правим нищо друго, освен да останем и да се молим!

— Но ние можем да се бием! — извика един млад търговец и рев на одобрение последва думите му. Маестро удари няколко пъти гонга си, докато всички утихнаха достатъчно, за да се чуе сам как казва:

— Седнете долу. Успокойте се, майстори и сеньори! Да не сме рибари, които се карат за улова! Седнете, както подобава на достойнството ви!

Лицата на много мъже почервеняха, но те се умириха и насядаха около голямата маса. Маестро кимна, вече успокоен:

— Бракалезе! Това събрание е свикано по твоя молба! Имаш ли някакви новини, които биха ни помогнали да стигнем до смислена идея сред това стършелово гнездо?

— Аз не, но синът ми — да — рече бащата. — Джиани, поговори им!

Момъкът се изправи и почти веднага седна отново — коленете му омекнаха при вида на тези враждебни, тъжни и предизвикателни лица на търговците пред него — най-младият от които бе с двадесет години по-стар. Гар с половин уста му напомни:

— Ти си се изправял лице в лице със стилетовците. — И това оказа вълшебен ефект върху самочувствието на Джиани. Не, че страхът му изчезна, но бе уталожен до голяма степен.

Той разпери ръце и извика:

— Майстори! Аз отново поведох търговски обоз, този път в северна посока през планините и отново бяхме нападнати от стилетовците, а стоките ни бяха ограбени. Моят телохранител Гар бродеше с мен, докато едни цигани не ни дадоха дрехи, храна и подслон. Но когато те помислиха, че сме заспали, започнаха да говорят помежду си. Те бяха фалшиви цигани, шпиони, за каквито ги взе Гар и мисля, че е прав за това. Те са се заели със задачата да насърчават лордовете да се обединят, за да ни съкрушат нас, търговците!

В залата избухна шум и недоволство и Джиани се огледа наоколо, подпирайки се на масата. Усещаше се почти изчерпан, но много доволен от емоциите, които бе предизвикал. Маестро удари няколко пъти гонга и когато редът се възцари отново, той впери блестящи очи в младежа и го попита:

— Какво ги интересува циганите дали ние сме живи или умрели?

— И ние не можехме да разберем това, Маестро — отвърна Джиани, — докато не срещнахме пътуващ стъклар, който ни предаде думите от разговора между принц Реджиналди и един кисел и навъсен търговец от много далече. Той едва можел да говори езика на Талипон, но предложил на принца скандално висока цена за орсаните.

— Скандално висока цена? — Очите на Маестро проблеснаха от алчност. — Колко скандално?

Каква бе цената за едногодишната издръжка на малък град? Джиани импровизира:

— Тримесечната печалба от обикновената търговия.

— За всеки камък?

Младежът кимна.

— За всеки.

В залата отново настъпи безредие. Маестро, с кръгли от удивление очи, така и не докосна гонга, за да въздвори ред, а изчака това да стане от само себе си, после го удари само веднъж и помоли за тишина.

— Значи според твоите думи излиза, че тези фалшиви цигани са били агенти на чуждестранния търговец?

— Единствено така нещата имат някакъв смисъл за мен, Маестро — отвърна Джиани. — Но той не е единствен, има цяла група — групата на Лурган, така сами се нарекоха.

— Цяла група? А защо не са идвали при нас?

Младежът сви рамене, но старият Карло Грепоти извика:

— Защото знаят, че можем да ги бием с по-висока цена! Тези глупави лордове ще вземат, каквото им се предложи.

— Да и ще откраднат всеки камък, който и където намерят, за да го продадат! — извика един друг търговец, когато глъчката стихна отново. Маестро се приготви да удари гонга, но размисли и реши да изчака. Накрая колегите му доловиха презрителния му поглед и се укротиха, мърморейки. Маестро се обърна отново към Джани:

— Имаш ли някакъв отговор на повдигнатите въпроси?

— Само предположения, Маестро — отвърна момъкът, — но мисля, че ще е по-добре да оставя Гар да ви го каже. Той даде идеята да се оставим да бъдем пленени от стилетовците, така че да можем да проникнем в замъка на Реджиналди и да получим повече информация. Гигантът ще ви каже какво открихме там.

— Проникнали сте в замъка на Реджиналди? — извика един по-млад търговец. — Как се осмелихте?

— И което е по-важно, как успяхте да излезете от там? — заинтересува се друг мъж.

— Нека Гар да ви каже — това наистина е негова история и неговата гордост. — Джани се обърна към приятеля си: — Давам думата на свободното копие.

— Не е вече свободно, а е обвързано със служба на теб и на цяла Пирогия! — Гар се изправи в целия си ръст, с широки, квадратни рамене и огледа мрачно залата. Всяко възражение срещу неговата реч замря под този поглед. Спокойно и без да бърза, той им разказа за реда в замъка на Реджиналди — интригуващо и майсторски, като опитен разказвач. Търговците поглъщаха всяка дума от неговия разказ, с очи вперени в лицето му и в залата не се чуваше никакъв друг звук, освен гласът му, докато не свърши с това как бяха избягали от замъка. После той направи пауза, изгледа цялата зала и накрая се обърна към Маестро и се поклони:

— Това е всичко, което видяхме и чухме, Маестро.

В залата отново избухна суматоха — възклицания на учудване, както и присмехулни забележки. Маестро ги остави да отшумят, после попита Гар:

— Какъв е бил този странен яйцеподобен предмет?

— Магически талисман, който позволява на принца да разговаря с търговците на Лурган, дори и когато те са далеч от неговия замък — отвърна гигантът. — По този начин, когато той има на разположение достатъчно орсани, които да си струват пътуването, те могат да дойдат и да ги вземат, като му платят в злато.

— Не вярвам в магии — рече Маестро.

— И правилно — отвърна Гар, — но по-лесно е да се каже „магически талисман“, отколкото „алхимически уред“, защото така ще бъде извън всяка възможност да се разбере. Какво значение има какво е.

— Очевидно ти го разбираш по някакъв начин, след като си могъл да го използваш, за да говориш с твой приятел.

— Да, господарю. Аз също знам как да боравя с един топ, но ще бъда затруднен да обясня как и защо се задейства взривът в него.

Джиани забеляза, че гигантът не казва — невъзможно, а само — трудно, но Маестро прие отговора.

— А кой е твоят приятел Хъркимър?

— Един друг наемник — отвърна с готовност Гар, — който ще дойде на наша помощ, ако го помоля и ще изненада благородниците в гръб. Мислете за него като за алхимик с топ — отличен топ, защото изпраща чудесни изстрели.

— И той може да следи действията на групата на Лурган, заради теб? — Маестро изглеждаше настроен доста скептично.

— Е, поне да ги подслушва във всеки случай — рече Гар, — макар че онова, което той чуе трябва да бъде много успешно, за да изпрати той съобщение до мен на вашата Пиаца дел Сол, поемайки риска да пробие дупка в главата на някой минувач.

— Не използваш ли някакъв талисман, за да говориш с него?

— Не, господарю. Имах такъв в раницата, с която дойдох във вашия град, но стилетовците я откраднаха, заедно с другите ми принадлежности.

— Ще разберат ли кондотиерите за какво служи той? — попита старият Карло.

— Съмнявам се — отвърна му гигантът. — Той беше добре прикрит. — Отговорът не беше много изчерпателен, но Карло Грепоти се въздържа от повече въпроси.

— Какъв е твоят съвет? — попита Маестро.

Гар сви рамене.

— Аз съм наемен войник, Маестро. Разбира се, че бих ви посъветвал да се биете.

— Забрави професията си за момент! — Маестро махна с ръка, сякаш искаше с жеста си да изчисти ума на Гар от всички предразсъдъци. — Опитай се да мислиш като търговец, а не като войник. Няма ли да ни посъветваш да бягаме, да евакуираме града?

— Не — отвърна ясно и бързо Гар. — Ще бъде почти невъзможно да се придвижат толкова много хора така бързо. Мнозина могат да умрат при този опит и независимо къде ще отидете, бандитите на Стилето ще ви надушат и ще ви убият или поробят.

— Ние можем да се разделим на много групи и да се отправим в различни посоки — предложи един търговец.

— Ако го направите, просто ще улесните стилетовците да ви убият — каза Гар, — и да доставите спортно удоволствие на благородниците и техните войници да ви преследват и унищожат. За тях това ще бъде спорт, а за много други наемници — сигурно препитание, не само за стилетовците. Не, господа, единствената ви надежда е да останете и да се биете. Да, много от вас могат и да умрат — но още повече ще останат живи!

— Но ние нямаме армия! — извика друг. — Как можем да се бием с лордовете?

— Като запалите моста, който ви свързва с главната суша — рече Гар. — Джиани ми каза, че той е проектиран, като е помислено и за такъв вариант и който го е построил, е мислил умно. Да, ще трябват време и пари за да се възстанови отново, когато ние разбием благородниците — но това е най-малката от всички загуби, които можете да имате. Ако не съществува този мост, никоя армия не би могла да достигне до вас без кораби, а вашата флота е ненадмината. Сигурен съм, че би обърнала в бягство всяка армия, която лордовете биха изпратили срещу вас.

— Но с някои лодки ще успеят да ни достигнат — забеляза един търговец мрачно.

— Да и затова вие ще се нуждаете от войници — кимна Гар. — Аз мога да организирам и обуча вашите млади мъже в армия, а и наемници ще се намерят, ако разпространим слуха, че набираме. Всъщност, от нашите пътувания ние доведохме осем мъже, които имат

желание да ви служат. Аз прекарах вчерашния ден, обучавайки ги на първите стъпки за превръщането им в армия. Ще дойдете ли да ги видите? Те чакат навън.

Чуха се няколко гласа на отрицание, но голямото мнозинство бяха повече от готови да видят представлението. Те отговориха с одобрителни възгласи и Маестро извика:

— Заседанието се отлага! Ще се срещнем отново навън! Наредете се отстрани по площада, господа!

Тогава той удари гонга и съветниците тръгнаха към изхода.

Още щом излязоха, те видяха хората на Гар да маршируват в три редици от по четирима. Третата редица бе попълнена от няколко от водачите на Бракалезе, които бяха изпълнени с военно усърдие, облечени в рицарските елечета, които мама Бракалезе и нейните приятелки им бяха ушили — с орела на Пирогия, изрисуван върху гърбовете. Така наподобяваха малко ливреи.

Търговците възкликнаха, когато излязоха и видяха мъжете да маршируват по площада, нахлупили шапките си с пера и с проблясващи на слънцето алебарди. Те бяха прикрепили нови дръжки към трофеите от рейда си до замъка на Реджиналди. По команда на Гар войниците застанаха мирно, а барабанчикът и тромпетистът, които гигантът беше наел, започнаха да свирят. Тогава Гар започна да дава заповеди и дванадесетте войника минаха, марширувайки, през площада, после се обърнаха като един, пресякоха по ширина, завъртяха се и минаха по диагонал. Гар отново им извика и те насочиха марша си към Маестро, до който стоеше старият Карло Грепотти. Още една команда и те спряха като заковани, първата редица се наведе и алебардите се насочиха право към зрителите.

Сред търговците се чуха одобрителни възгласи, които заглушиха репликите на несъгласие и така Гар оповести основаването на армията на Пирогия.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Целият град бе обхванат от треската на приготовленията за война. Пещите в леярните горяха ден и нощ и произвеждаха топове за флотата и градската охрана. Върволици от селски каруци, пълни с храна влизаха в града, а младежите се тълпяха да се запишат в армейските списъци, ако все още имаше място за тях, защото селяните не си правеха илюзии за това, което щеше да последва, ако техните ниви се превърнеха в бойни полета.

Но най-неочаквано с един от тези млади селяни възникна проблем. Точно когато семейство Бракалезе се разполагаше около масата за закуска, се чу похлопване на входната врата и слугата се появи, за да съобщи:

— Господарю Паоло, един куриер на Съвета ви очаква в кабинета ви.

— Куриер от Съвета? Толкова рано? — възкликна майката, а на лицето ѝ се изписа лошо предчувствие.

— Трябва да е спешно, за да идва така без време. — Бащата се надигна и отиде до вратата като рече: — Започвайте закуската без мене. Сигурно няма да се върна скоро.

Но се върна. И то само след няколко минути отново зае мястото си на масата, завърза салфетката около врата си и рече:

— Яжте бързо, Джиани, Гар. Мисля, че е по-добре да дойдете и вие.

— Какво се е случило? — Джиани усети как апетитът му изчезва.

— Шпионин — отвърна им бащата. — Яж, Джиани. Ще имаш нужда от сили.

Те се нахраниха и отидоха до малкото кейче на реката, където се качиха на неголяма лодка с две весла и се придвижиха не до сградата на Съвета, а до залата на Магистратурата. Там ги посрещна Олдо Билгоноло, не като Маестро, а като съдия. Той ги въведе в съдебната зала, където пред една пейка, с белезници на ръцете, стоеше един мъж

с меки черти на лицето и приятни маниери. Той носеше обикновена селска рубашка и гамаши и изглеждаше напълно безобиден.

— Какво е направил той? — попита Джиани.

Олдо им махна с ръка да замълчат и каза:

— Господа, сеньори! Този селянин е видян да наблюдава обучението на войниците и по-късно да отива до сергия, където на пазара продават гълъби. В това няма нищо престъпно, но гълъбът, който купил, той отнесъл долу на кея и завързал късче пергамент на крака му, после го пуснал във въздуха. Нашият човек, който го проследил, прострелял гълъба в крилото. Когато то заздравее, гълъбът може да ни бъде полезен да изпратим друго съобщение, вместо това. — Той разгъна парчето пергамент. — Прочетете и ни посъветвайте как да постъпим.

Бащата взе пергаментата и го погледна много внимателно и навъсено:

— Кой свидетелства против него? — попита Гар.

— Един от градските шпиони, който ти ме посъветва да наема и този тук мошеник доказва ценността на съвета ти. Но нашият човек пошепнал също и на един-двама съграждани, че този тук прави нещо подозрително и те го видели и запомнили. После едвам ги възпрял да не проявят жестокост към бедната заблудена душа.

— Заблудена ли? — избухна селянинът. — Вие, които искате да разрушите стария ред и да ни лишите от сигурността, която ни даваха благородниците — вие се осмелявате да ме наричате заблуден!

— Той изглежда е имал добър господар — рече Олдо с ирония, — и не осъзнава какъв късметлия е или каква рядкост е неговият лорд.

— Той признава ли престъплението си? — попита Гар.

— Да — потвърди Олдо. — Четирима граждани са го видели и дадоха показание за неговите постъпки.

— Но не и вашият шпионин! — разгорещено рече човекът.

— Контрашпионин — поправи го Гар. — Ти си истинският шпионин.

— Контра наистина, но контра във вашата игра — рече селянинът подигравателно. — Дори не ми позволихте да го видя лично.

— Разбира се, че не — след като лицето на някой шпионин веднъж стане известно, от него няма вече особена полза — рече Гар.

— Той е бил достатъчно умен, за да си осигури други обвинители срещу теб. Всъщност, допускам, че той самият не е отправил обвинението, а само е доставил информацията.

Шпионинът махна с ръка, сякаш искаше да отпъди неприятна мисъл.

— И какво ще последва сега? Бесило? Няма значение — аз съм готов да умра за моя лорд!

— О, не смятам, че е необходимо — меко каза Гар и се обърна към Олдо. — Бих му препоръчал да остане гост на града, с отделна стая. Е, вероятно не в много луксозно помещение и не с много богато меню. Просто гост с решетъчен прозорец пред себе си, докато отминат настоящите неприятности. Може неговият лорд да си заслужава верния поддръжник. Пък може и да цени слугата си дотолкова, че да изтъргуваме дузина наши затворници за него по време на война.

— Чудесна идея! — възкликна Олдо с блясък в очите. Перспективата за бъдещите пазарлъци му допадна. — Пазачи, отведете затворника и го заключете в самостоятелна килия, където няма да може да разпространява повече коварните си замисли.

Когато войникът избута затворника пред себе си, Олдо се обърна към Гар:

— Благодаря ти, приятелю, за ценните съвети. Ще назнача повече контрашпиони и ще им поставя за задача да наблюдават нашите нови граждани много внимателно.

— И старите също — напомни му Гар. — Някои от тях може да не заслужават доверие във флотата и армията, защото не е изключено да опитат да гарантират безопасността на семействата си, като продадат информация на лордовете.

Лицето на Олдо помръкна.

— Не ми се иска дори да си помислям за това, но ще го направя. Смяташ ли, че е нужно контрашпионите да карат и другите граждани да дават свидетелски показания?

— Много е важно — рече Гар, — защото една такава позиция открива големи възможности за злоупотреба с властта твърде лесно и бързо. Един контрашпионин може да приключи със стара караница в негова полза или да постигне отдавна чакано отмъщение, само със силата на обвинението си. Не, Маестро, аз горещо ти препоръчвам да изискваш няколко свидетелски показания, както и доказателства.

— Така и ще направя тогава — измърмори Олдо. — Но все пак ви благодаря, господа.

Когато излязоха от съдебната зала, Джиани рече с треперещ глас:

— Никога не бях помислял, че може да има шпиони сред нас.

— Със сигурност има — увери го Гар. — Това е основен принцип на войната.

— Ами в армиите на лордовете? Ще имаме ли шпиони и сред тях?

— Ние вече имаме — отвърна Гар. — Не е ли така, сеньор Бракалезе?

Бащата кимна с мрачно лице и Джиани изведнъж се почувства много млад и наивен. Но също така забеляза, че се учи твърде бързо.

Същото ставаше и с неговия град. Търговският град, който никога не бе чувствал нужда от армия, учеше военното изкуство с настървение. Корабостроителницата бе наела всички дърводелци, полупостроените къщи трябваше да почакаат, докато новите кораби бъдат пуснати на вода, а каравелите се довършат. Търговците изкупуваха всяка бала коноп, която фермерите донасяха, всяко чиле лен — за направата на въжета и платна.

Последваха двете най-луди седмици от живота на Джиани. Гар го обучаваше заедно с другите на военно изкуство, като младежът за един ден възприемаше това, което другите научаваха за два. После го натовари със задачата да тренира новобранците с помощта на капитана на Градската охрана на Пирогия и още няколко от професионалните пазачи. Мама и татко Бракалезе изготвиха списъци на записаните във войската младежи, докато Владимир — просякът, поръчваше елечетата, шапките с пера и оръжията. Работилниците в града развиваха вихрена дейност. Прозорците по цяла нощ светеха и жителите на Пирогия едва можеха да спят от звъна на чуковете, които непрестанно удряха в ковачниците. Старият Карло Грепоти работеше рамо до рамо с Владимир, мърморейки за всеки похарчен дукат, но услужливо отпускате злато за полезните дейности.

Самият Маестро се бе заел със задачата да събира парите, които Карло харчеше, като обикаляше от търговец на търговец и ги убеждаваше, че дадените дарения ще изпреварят гласуването на още по-високи данъци от Съвета. Джиани бе много горд от своите съграждани — младите мъже идваха и се редяха в дълги редици, за да

бъдат записани в доброволческите списъци. Някои не бяха толкова млади и Джиани бе много доволен да остави на баща си задължението да обяснява на такива като стария Пиетро защо един шейсетгодишен мъж с подагра и ревматизъм не може да участва във войската. Момъкът чувстваше удовлетворение, като наблюдаваше как другарите му от пътуването обучават младите мъже, превръщайки ги в надеждни войници, които в началото носеха сопи на рамо, вместо арбалети, докато се научат да се обръщат, без да удрят другите в строя. Винченцо държеше подчинените си новобранци с цялата строгост на преподавател, като с половин уста протестираше, че това не е особено подходящо занимание за един книжовник.

Естрагон, крадецът, се прояви в истинската си светлина, като даваше точни заповеди на послушните си наборници. Фесте бе напълно в свои води, позираше и се перчеше, докато ръководеше войската си. Джиани се разкъсваше да тича от площад на площад, опитвайки се да успее както за военните упражнения сутринта, така и за ученията по стрелба следобеда, когато неговите лейтенанти се превръщаха в ученици, изучавайки боравенето с алебардите и мечовете от Градската охрана на Пирогия.

В края на първия изтощителен ден, Джиани се тръшна на леглото си, сигурен, че ще спи толкова дълбоко, че никакви сънища няма да посмеят да дойдат при него — но кръгчето светлина се появи и уголеми, преди той да пожелае да се махне или да се осмели да му заповяда да изчезне. То нарасна, за да се превърне в лицето на Магьосника, с развяващите се коса и брада. Джиани усети лек страх, но по-голямо раздразнение.

— Какво искаш този път?

Магьосникът го изгледа удивен, после веждите му се свъсиха гневно, болка прониза слепоочията на Джиани и дълбокият глас прогърмя около него.

„Ти се забравяш, дете! Не си мисли, че понеже те удостоявам с честта да ме видиш, можеш да се държиш толкова нахално.“

— Аз... аз моля за извинение — заекна младежът.

„Така е по-добре — рече гласът, вече не така силно и болката престана така внезапно, както се бе появила. — Дойдох да ти кажа, че ти направи добре, Джиани Бракалезе, като убеди съгражданите си да се бият.“

— Благодаря. — Но този път Джиани не желаше никакво доверие към себе си. — Гар има повече общо с това, мисля. Защо не... искам да кажа, няма ли да има по-голям смисъл да говориш с него?

„Той не е роден в Пирогия, нито дори в Талипон и няма достъп до вашия Съвет — рече Магьосникът. — За хубаво или лошо — ти ще бъдеш този, чрез когото аз спасявам света на Петрарк.“

Джиани не можа да отговори. Той бе толкова смаян, толкова ужасен от колосалната арогантност на Магьосника. Кой беше той, че да говори за спасението на целия свят? На града може би, но на света?

„Но една армия няма да е достатъчна! — каза му Магьосникът. — Дори флотата, която твоят приятел Гар смята да построи.“

Флота? Джиани се почуди какво беше това. Нещо, което имаше общо с морето, да — но почти всичко в Пирогия беше свързано с морето.

— Какво друго можем да направим?

„Можете да опълчите всички търговски градове срещу аристокрацията. — Студените очи сякаш пронизваха съзнанието на Джиани, вцепеняваха го и го лишаваха от способността да се съпротивлява. — Можете да ги лишите и от последните следи на власт и сила, които графовете и дожовете все още имат, като ги изгоните съвсем. В края на краищата гилдиите и търговските съвети реално управляват в техните градове. Те също могат да вдигнат на крак армии и да построят флоти и лордовете ще трябва да раздвояват силата си и няма да успеят да се съсредоточат срещу Пирогия изцяло.“

— Но другите градове могат да бъдат победени и да паднат!

„Тогава Пирогия трябва да им се притече на помощ, когато смъкнете от власт принца и неговите приближени — рече строго Магьосникът. — Вашият град трябва да си намери съюзници, Джиани Бракалезе. Вие трябва да направите съюз на търговските градове, истинска федерация, република!“

— Република от търговски градове? — Умът на Джиани се рееше около представата за морския бряг на Талипон, обединен като една единна нация, оставяйки вътрешността, разделена на двадесетина херцогски града. Те щяха да се борят с голяма злоба и без никаква следа от милост, тези аристократи. Много хора от търговските градове можеха да умрат...

Но много от тях щяха да загинат й ако не се биеха с лордовете — фалшивите цигани и групата на Лурган се бяха погрижили за това.

— Може и да е така, както казваш... може и да има някакъв шанс за успех...

„На твоя страна е само шансът за успех! — Гласът на магьосника бе дрезгав от тревога и нетърпение. — Кажете на баща си, кажете на Съвета! Зарът е хвърлен, Джиани Бракалезе! Вие можете да се съюзите или да загинете! Същата участ ще постигне и другите търговски градове!“

Джиани осъзнаваше, че в думите на Магьосника има истина. Трябваше да се обединят или да умрат и то сега — защото ако лордовете се справеха с Пирогия, после те щяха да поробят или разрушат и всички други търговци.

— Ще направя както ми казваш — обеща той. — Но Съветът вече отхвърли тази идея.

„Преди аристократите да са настъпили срещу тях, да! Сега, когато знаят, че трябва да се бият, ще видиш, че ще се окажат много по-възприемчиви! Кажете на баща си!“ Лицето започна да отстъпва, косата и брадата го забулиха и скриха. „Кажете им! Убеди ги! Или ще пропаднете и ще умрете!“

Тогава лицето изчезна и Джиани се събуди, треперещ от страх — но също и от въодушевление. Перспективата за обединение между търговските градове го очароваше и му вдъхваше уважение.

Един съюз, начело на който стои Пирогия! С всички морски съдове от острова под нейно командване и всички нови армии по крайбрежието, координирани в техните стратегии! Последният час на благородниците беше ударил!

Само ако Съветът можеше да бъде убеден!

* * *

Съветът беше убеден.

Бащата на Джиани се върна вкъщи от едно заседание, весел и изпълнен с триумф.

— Нямахте ни най-малък намек за несъгласие! Те ме изслушаха и гласуваха единодушно, а куриерите са наели бързи лодки и обикалят

крайбрежието!

Джиани и майка му се спогледаха изумени.

— Как го постигна? — попита тя.

— Представих им го като съвсем нова идея, сякаш този въпрос не е бил дискутиран никога по-рано и сега те всички са склонни на война. Дори и тези, които се противопоставяха, разбраха, че след като веднъж се започне, единствената им надежда за оцеляване е да спечелят. Не се нуждаеха от дълго убеждаване — те бяха готови да прегърнат всяка идея, която би дала по-голям шанс за победа.

* * *

Докато Джиани провеждаше тренировките на армията, Гар сформира фронт от здрави и яки млади мъже, подбирайки ги още докато се редяха по опашките, за да се запишат в списъците на доброволците. По-голямата част от тях бяха млади моряци и рибарски синове. Гигантът взе двеста от тях под личното си ръководство, произвеждайки по-способните от тях в ефрейтори на края на първия ден и — в сержанти, на края на втория. Той ги караше да маршируват по кея от изгрев слънце чак до залеза. Изтощени, те го проклинаха на края на първия ден, но действаха като професионалисти в края на седмицата, без никакви признаци на умора вечер. После Гар ги научи да боравят с оръжията и накрая, на десетия ден, произведе първите двама градски адмирали.

След кратки и оперативни разговори с тях бе решено рибарите да потеглят с дузина кораби на сутринта и да отплават до хоризонта, където да изимитират бой един с друг. Корабите доплаваха обратно по пладне и войниците върху тях размахваха пиките си, но капитаните и адмиралите сияеха. Още двеста рибари бяха произведени в чин моряци и отплаваха на обиколка покрай крайбрежието.

Не се наложи да чакат дълго, защото бърза куриерска лодка пристигна с новината, че приближава пиратска флота.

Адмиралите изпратиха куриера да уведоми Маестро и Съвета, преди те да отплуват и да посрещнат пиратите. Новината обиколи града и Джиани разбра, че неговите войници са буквално единствените, които не са слезли долу на пристанището, за да очакват

с ярост врага. Той свика петдесет доброволци да охраняват моста към главната суша, а на останалите нареди да чакат заповеди и да се молят заедно с другите граждани на Пирогия. Часовете се влачеха и хората започнаха да мърморят и проклинат с половин уста. Все още нямаше никакво ехо от канонадата, нито следа от барутен дим в небето — защото флотата беше свършила работата си добре и бе атакувала пиратите далеч от града.

С падането на здрача хората започнаха да се разотиват по домовете си, обезсърчени и тревожни — но продавачите на печени наденички изнесоха стоката си наред навалищата и няколко предприемчиви търговци на вина откриха шанса да се отърват от най-лошите си напитки — така че тълпата остана да си хапва и пийва, без много да придиря, изчакайки по-нататъшното развитие на събитията. Но с всеки изминал час и минута народът ставаше все по-изплашен и напрегнат.

Накрая, няколко часа след като се бе мръкнало съвсем, се чу вик откъм лостовите, които наблюдаваха от носа на острова. Съобщението веднага бе предадено на другите войници по кейовете:

— Кораби! Платна!

Но чии? Бе невъзможно да се познае, защото всичко, което се виждаше бяха проблясващи на лунната светлина платна. Стрелците стояха в готовност до техния топ на пристанищното укрепление, докато Джиани крещеше команди и новопроизведените му войници маршируваха към края на кея, с биещи толкова силно сърца, че сякаш всички наоколо можеха да ги чуват. Те държаха новите си алебарди в готовност за стрелба, при всеки знак за поява на враг. Гражданите правеха път, оставяйки се да бъдат изблъскани без да се сърдят — за да минат войниците, в случай, че корабите се окажеха пиратски.

Тогава откъм носа долетя радостен вик и се предаде към вътрешността на острова. Трите кораба заобиколиха носа и се насочиха към кея. На светлината на факлите от укрепленията вече можеха ясно да се видят знамената им, на които се открояваше емблемата — орелът на Пирогия! В този момент гражданите разпознаха корабите, които сами бяха строили и радостният им вик се издигна и се превърна в лудо ликуване, което сякаш никога нямаше да спре. Войниците размахваха копията си и крещяха от радост.

Корабите бяха последвани от нови и нови. Първите се отправиха към кейовете и уморени, но триумфиращи моряци скочиха на сушата, проправяйки си път през войниците, които се смееха от радост и ги потупваха по раменете, поздравявайки ги — докато те се озъртаха из тълпата, за да открият своите любими, съпруги, родители и деца.

Накрая, с последния кораб, пристигна контраадмиралът, който се облягаше тежко на ръката на Гар. От рамото през гръдния кош минаваше почервеняла от кръв превръзка, но той се усмихваше храбро и очите му сияеха с радостта на победата.

— Хирург, по-скоро хирург! — извика Гар. Униформата на гиганта бе почерняла от барут и имаше прорези от меч на няколко места. Той носеше бинт около лявата си ръка и друг около главата си — но изглеждаше енергичен и с ясен ум.

Хирурзите отнесоха адмирала и Джиани се втурна към Гар, разтърси му ръката и го потупа по гърба, викайки:

— Поздравления! Поздрав за героя! Победа, Гар, страхотна победа!

— Дължим я на моите хора, не на мен. — Но Гар се усмихваше със светнали очи. — Беше славна битка, Джиани! Бих искал хората да престанат да воюват, но ако все пак се налага да има войни — трябва да бъдат като тази!

— Разкажи ми как беше!

— Напуснахме пристанището с утринен бриз в гърба. Като навлязохме около миля в морето, предният адмирал — Джовани Понтели поведе половината от нашите сили навътре, отвъд хоризонта, докато контраадмирал Моска Качоли поведе нас останалите на юг, покрай бреговата ивица, за да се срещнем с пиратите колкото е възможно по-далеч от Пирогия. Вятърът духаше в гърба ни и ние се придвижвахме бързо и тъкмо бризът промени посоката си към сушата, когато срещнахме пиратите край нос Леоне. Адмирал Качоли даде заповед за започване на обстрела. Знаеш колко настоявах, Джиани, топът да бъде поставен на палубата, покрит с брезент в случай на буря и в никакъв случай под палубата, защото екипажът щеше да бъде напълно оглушен от гърма и обгорен от топлината, както и задушен от дима.

Е, не беше кой знае колко по-добре върху палубата, но все пак моите стрелци можеха да чуят командите и никой не умря от

задушаване — макар че слънцето горе печеше безмилостно. Все пак моите артилеристи метнаха платнища на техните оръдия, заредиха ги и стреляха. Целият кораб се олюля от сътресението, но аз бях направил така, че корабите да не бъдат прекалено високи, за да не се преобърнат и моят екипаж доказва ползата от обучението си, защото никой не бе засегнат от оръжията, когато се обръщаха в различни посоки.

Качоли така бе организиран атаката, че когато от единия кораб стреляха, на другия зареждаха, а на третия се прицелваха и теренът около нас се очистваше от врага с всяка измината минута.

Пиратите не очакваха подобно нещо. Шумът беше оглушителен дори на двеста ярда по вода наоколо. Пиратите никога не се бяха сблъскали с такъв масиран обстрел. Потопихме дузина техни кораби, защото те се обръщаха по дължина към нас, за да стрелят и техните дълги галери бяха отлични мишени, докато нашите малки каравели — на широко разстояние една от друга — не им предоставяха големи възможности да се прицелят и още по-малко да улучат. Ние не можехме да чуем техния топ, поради грохота на нашия, но виждахме гюлетата им да падат във водата пред нас, зад нас и между корабите ни и навсякъде, освен върху нас. Чисто и просто стрелците им не можеха да ни улучат.

— Нито веднъж? — попита Джиани с широко отворени от удивление очи.

— Е, една от нашите каравели загуби главната си мачта и получи пробойна на палубата си. Мога да се закълна, че бе ударена случайно. Но независимо от това колко добър беше нашият обстрел, той не бе достатъчен, за да реши битката, защото срещу един наш кораб имаше три техни и останалите напиреха под града от стрели — да се вкопчват в нас.

Ние се обърнахме и побягнахме, а пиратските галери ни преследваха и навлизаха все по-навътре в морето. Вълните се издигаха под нас и корабите се клатушкаха и люлееха като препускащи коне. Отвсякъде ни заливаше солена вода и пяна, но ние, лавирайки, плавахме срещу вятъра, а пиратите не умееха това. Те събираха платната си, но вятърът пак духаше срещу тях и гребците им трябваше да напрягат всички сили, за да напреднат макар и малко. Тези гребци трябва да бяха роби, принудени да се научат да гребат за една седмица. Колкото и да се мъчеха, те изоставаха все повече и повече след нас и

когато имахме достатъчно дистанция, адмирал Качоли обърна нашите кораби напреко към тях и даде заповед за стрелба от топовете, които, просто смляха тяхната флота. Накрая пиратите проявиха малко чувство на здрав разум и изпратиха едно крило да атакува фланга ни, докато ние обстрелвахме, така че, когато се обърнахме да избягаме отново, те ни изненадаха откъм морето с вятъра зад гърба ни и се вчепкаха в нас.

Очите на Гар блестяха:

— И тогава настъпи изпитанието за моите моряци. Те превъзхождаха бедните селски момчета, заставени да се маскират на пирати, тъй както военният кон превъзхожда детското пони. „Пиратите“ ни атакуваха отстрани, размахвайки ятагани, но моите моряци ги посрещнаха с алебарди. Първата им редица бе обърната в бягство, с втората се счепкаха гърди в гърди, а третата бе пронизана и сразена. Но пиратските офицери ги накараха да се върнат с камшици и остриета на мечове и войниците им ни атакуваха отново с такова числено превъзходно, че моите моряци трябваше да пуснат копията си и да изтеглят мечове. Тогава настъпи жестока ръкопашна битка. Месото срещаше стоманата.

Три селски момчета налетяха срещу мен като демони, сякаш мечовете им бяха брадви. Кръвта ми кипна, защото трябваше или да ги убия или да бъда убит, така че не ми остана друго, освен да се опитам да забравя, че те бяха заставени да се бият и се втурнах към първия.

Промуших го така, че тялото му се стовари върху рамото ми, после се изправих и го отхвърлих от себе си, сетне отскочих настрана и пуснах третия да налети към мен, като му подложих крак и той падна. В същото време парирах замахването с меча на втория, отбих острието му и го пронизах и него.

Тогава, колкото и да беше невероятно, край мен вече нямаше никой. Огледах се наоколо и видях двама от моите моряци, долепили гърбове, да се прикриват, обкръжени от дузина селски момчета. Горките глупаци, те не разбираха, че само шестима от тях, нападайки едновременно, можеха да постигнат нещо, а в техния случай си пречеха един на друг.

Хванах единия за рамото, дръпнах го назад и го пронизах през другото рамо, после се обърнах да хвана другия за ръката и да го изпратя след първия. Той полетя и падна, след като един от моряците

ни го прониза още във въздуха. Улавях нападателите един след друг, като ранявах всеки, когото достигах.

Тогава престанах да прикривам двамата моряци — те вече бяха пронизали шестимата мъже, които ги бяха наобиколили. И ние се огледахме наоколо за ново поле за действие. Моите моряци се впуснаха в морето срещу редиците на войниците, сеейки смърт, докато „пиратите“ започнаха да хвърлят оръжие и да молят за милост. Тогава моите капитани успяха да овладеят моряците си и аз им наредих да затворят останалите живи пирати в трюмовете на собствените им кораби.

— Но това е бил само флангът — рече Джиани с широко отворени очи.

— Само флангът, но той забави за доста дълго време основните сили да се нахвърлят върху нас — кимна Гар и лицето му стана мрачно. — Имаше половин дузина кораби в централната им линия, на които бяха истинските пирати и те се вкопчиха в нашите съдове и се опитаха да се изкачат на палубите им.

Тогава две от моите момчета загинаха — всеки от тях се бореше срещу половин дузина. Но със себе си на оня свят те отведоха по още петима. Тези от моряците ми, които останаха живи, изпратиха при тях по десетина, ако не и повече.

Един огромен дивак се втурна срещу мен, виждах зловната му усмивка под дългите му мустаци. Парирах замахането на меча му, но той ме ритна. Спрях ритника му с крак и се опитах да го прониза, но той бе достатъчно бърз, за да запази равновесие и да избие меча ми настрана с неговия. Аз отскочих, но недостатъчно бързо и ловкото му замахане ме прободя в ръката — тук... — Гар посочи към раната си, — аз изревах от ярост и го нанизах на меча си, още преди да се е опомнил, промуших го като прасе на шиш, каквото си и беше и се обърнах тъкмо навреме, за да видя един друг като него как посича едно от моите момчета, виейки от радост.

Всичко наоколо почервения от кръв. Аз се хвърлих към нападателя, за да го хвана за косата и да го обръсна гратис, но вече нямаше полза от това, тъй като междуременно той бе останал без глава. — Гар тръсна коса, отворен от себе си. — Все пак обърнах поглед от грозната екзекуция, като заставих сърцето си да я надмогне и се обърнах да посрещна трима от по-малките му другари, които

налитаха към мен, размахвайки мечове, виещи като северен вятър. Аз се приведох, за да избегна удара и изправяйки се, промуших единия точно под гръдната кост, тъй като бях взел ятаган от един мъртвец.

Раних с него мъжа от лявата ми страна и той се опита да спре устрема си и да парира удара ми отдясно, но аз изтеглих шпагата си и го пронизах. После се обърнах наляво, за да отбия удара с ятаган на един глупак, който ме нападна, после и него го свалих с шпагата си.

Така беше. Платихме висока цена, в кръв и живот, но успяхме да отблъснем всички пирати от палубите си, като онези, които все пак успяха да се качат, бяха убити и хвърлени на акулите. Пиратите ще треперят от кървав страх по цялото крайбрежие със седмици наред и ще се въздържат да плават към нас.

Джиани потрепери.

— А остатъкът от флотата?

Очите на Гар блеснаха отново.

— Докато фалшивите пирати се мъчеха да ни достигнат, адмирал Понтели ги заобикаляше от другата страна на хоризонта. И когато те се вкопчиха в нас, той връхлетя върху тях с попътен вятър в гърба и подложи на масиран обстрел задните им редици. Настъпи истинска касапница, а глупавите фалшиви пирати се бяха наблъскали с корабите си толкова близо един до друг, че изпочупиха веслата си, докато си проправяха пътя. И наистина, те си навредиха много повече един на друг, отколкото успя да го стори адмиралът; вклинявайки корабите си един в друг, чупейки веслата и поваляйки гребците си — добави Гар мрачно. — Когато те накрая що годе измъкнаха и строиха корабите си, нашите моряци ги атакуваха и ме накараха отново да се гордея с техните тренировки.

Ние загубихме само дванадесет човека и моите войници бяха отвратени от работата, която трябваше да вършат, защото се биеха срещу необучени селски момчета, които се предаваха твърде бързо и тогава ги заключвахме в трюмовете, както бяхме правили преди.

Тогава ние сформирахме почетен екипаж на всеки пленен кораб и го пуснахме да плава към пристанището, за да стигне там преди разсъмване. Те се придвижваха бавно, защото нямаха гребци. Но на практика ние удвоихме състава на нашата флота!

— Славна победа! — извика Джиани. — Но как можете да сте сигурни, че фалшивите пирати са били селяни, заставени да служат от

аристократите?

Гар се усмихна до ушите.

— Ами когато нашият адмирал изтръгна меча от ръцете на техния адмирал и заповяда на моряците да го заловят, той извика: „Не ме докосвай, плебейска отрепко! Знай, че аз съм граф Пласио и че струвам много повече от цялата ваша бандитска измет, взета заедно!“

Джиани гледаше недоверчиво, после избухна в смях и потупа Гар по гърба. Но радостта му помръкна, когато внезапно чу вик, идващ от края на кея.

— Казах ти, че загубихме няколко човека — рече Гар с мрачно лице, — войници и моряци. Наистина победата беше голяма, ако погледнеш колко много вражески кораби потопихме и колко пленихме — но все пак и ние платихме висока цена и тази вечер ще има много хора, които ще оплакват близките си.

Джиани слушаше долитащите плачове и изведнъж осъзна колко реална бе войната — и че тя бе нещо много повече от някакво гигантско състезание — игра, която лордовете играеха, за да прогонят скуката си. Техните играчки бяха живи човешки същества и играта им завърши, превърната в трагедия.

— Един философ е казал, че постоянната бдителност е цената на свободата — отбеляза меко Гар, — но той забравя, че бдителността често по необходимост преминава във война и тези, които казват, че е по-добре да умреш свободен, отколкото да живееш като роб, трябва дълго и правдиво да помислят върху това, преди да го кажат.

Джиани чу как въпросът отеква дълбоко в него и постепенно истината изкристализира в постоянна увереност.

— Надявам се, че няма да се налага да плащам такава цена, Гар, но ако потрябва, ще го направя.

— Да — кимна Гар, — в края на краищата, ти беше съвсем близо до мига, когато щеше да я платиш на два пъти и то без дори да имаш шанса да се бориш, за да останеш свободен, нали? Въпросът не е дали да умреш или не, а как.

* * *

След приключването на битката куриерските лодки започнаха да се връщат — три през първия ден, две на следващия и останалите пет на третия. Всички други търговски градове, след свирепи дебати в техните Съвети и гилдии, най-накрая стигнаха до заключението, че трябва да се борят или да бъдат потъпкани под ботушите на благородниците. Единствените три града, които се колебаеха, след новината за морската битка срещу благородниците промениха курса на политиката си и приеха съюза с Пирогия. Техните посланици бяха посрещнати в залата на Съвета и на пищна церемония бе подписана Харта на Търговските градове — удостоверяваща съгласието им да воюват заедно според стратегията, изготвена от Пирогия. Това бе всичко, което те обещаваха и то през времетраенето на войната. Мирновременните детайли щяха да бъдат обсъдени, когато мирът настъпеше. Но все пак това бе достатъчно да накара жителите на Пирогия да ликуват отново и да донесе на Джиани осъществяването на жадуваната мечта на живота му.

Кръгчето светлина се появи сред тъмнината на съня и Джиани се приготви за друга среща със свадливия стар Магьосник, но уголемяващата се светла точка разкри не развяващата се коса, а нежно люлеещи се воали и този път беше Тайнствената Жена, която се извиваше с плавни полюляващи се движения пред него и сега те бяха по-ясно изразени отпреди, по-бавни, по-ритмични и по-съблазнителни.

От нея се излъчваше някаква аура на желанието — и то не неговото, а нейното.

„Храбра постъпка Джиани Бракалезе!“ — Гласът ѝ го обгръщаше с топлина. Той можеше да се закълне, че чувства дъха ѝ в ушите си.

„Ти постъпи много мъдро и добре, като убеди баща си и другите търговски градове да се вслушат в съображенията ти! Съюзът е сформиран и това е твое дело, о, мой храбрецо, изцяло твое!“

Джиани се къпеше във всяка дума от нейната похвала, той я чувстваше като милувка по кожата си, но почтеността му го караше да протестира:

— Идеята бе първо на Гар, после баща ми я прокара в Съвета!

„Но аргументите, които баща ти използва бяха твои и точно ти го застави да ги предостави решително отново! О, ти си мъжествен и достоен, и храбър, и всичко, което една жена би могла да желае!“

Тя плуваше все по-близо и по-близо до него, но лицето ѝ оставаше все така обвито в сянка, дори когато воалите престанаха да трептят и се смъкнаха, за да открият целия блясък на чудната ѝ фигура, от която сякаш се излъчваше нежно розово сияние.

Джиани въздъхна, усети как тялото му се изпълва с болка по нея и откри, че в този сън той има тяло, много по-чисто и по-силно, отколкото бе в действителност, голо и изгарящо по желание за нея.

И тя бе там до него и взе ръката му и я положи на гърдите си, като ги галеше нежно. Механично той продължи действието, когато изведнъж ръката ѝ спря и младежът гледаше очарован великолепната извивка на гърдите и бедрата ѝ. Някакво бледо подобие на скрупули се обади в него, че това беше лошо, защото те не бяха женени, но изглежда тя дочу тази мисъл, защото пошепна:

„Не. Нищо не е лошо в съня — понеже ти нямаш контрол върху сънищата си — следователно не можеш да имаш и вина. Сънищата си правят с теб, каквото си искат. — И тя сякаш наистина си правеше с него, каквото си искаше, галейки тялото му, където си искаше и поточно — където той искаше. — О, бъди съвсем сигурен, че ти нямаш контрол над този сън — увери го тя, — защото аз правя всеки един момент. Ела, защото го желая и на теб не ти остава нищо друго. Единствената ти възможност е да се бориш с желанията си или да ги осъществиш, защото и аз го желая. Това би било единственото правилно нещо в един сън. Сънувай мен, Джиани, защото тук не може да има нито вина, нито грях и би било голяма грешка да се откажеш от подареното ти от съня удоволствие.“

Това беше истина, думите ѝ отекваха в него и Джиани изостави всички скрупули и самозабрани, обгърна нейното чудно като мечта тяло и потъна в удоволствието, с което тя го беше удостоила. Той, който никога не беше спал с жена, но винаги бе мечтал да го направи, възприе пълното знание за любовта сред дълбините на своя сън.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Съществуваше поне един аспект на войната, на който Гар не трябваше да учи хората на Пирогия. Търговците и особено Съветът винаги бяха имали много стабилни интереси към събитията, които се случваха в и около другите градове: — кой какво купуваше и продаваше, кой с кого беше в съюз или вражда — така че рибарите и селяните знаеха всичко, понеже в продължение на много години съветът на Пирогия, както и някои отделни търговци, плащаха добре за подобна информация. Не бе нужно Гар да изтъква, че сведенията за придвижването на вражеските войски са много по-ценни от ежедневните новини, тъй като бе много по-рисковано да се получат. Съветът по своя собствена инициатива одобри, после утрои цената на информацията и няколко селски семейства, които бяха разорени и ограбени от войниците, възстановиха цялата стойност на фермите си и добитъка само чрез донесения за офицерите.

И наистина, новините, които пристигаха, бяха така изплашили търговците, че те веднага си поставиха за първостепенна задача набирането на армия.

При това положение за Джиани беше трудно да повярва, че селяните, които бяха доста ловки при изпълнението на задачата си, успяваха да донесат някакви ценни съобщения — след като гигантът вече знаеше всичко или в най-добрия случай, заедно с пристигането на донесенията. Джиани забеляза също, че на гърдите на Гар виси нов медальон, но си помисли, че е трофей от някоя от последните му победи.

В този напрегнат момент Гар каза на офицерите си и на Съвета, че другите търговски градове вече са укрепили стените си и тренират собствени армии. Това не изненада никого, но как той беше успял да го научи толкова бързо? Как беше разбрал, че мнозина аристократи бяха свикали мъжкото население от родните им градове, за да го отправят на поход срещу нахалните парвенюта?

Отгоре на всичко, как гигантът беше успял да узнае това ден или два преди шпионите да дойдат и да го потвърдят? При все това информацията очевидно бе достоверна — и когато броят на селяните, бягащи към Пирогия, изведнъж се увеличи чувствително, Гар каза, че армията на благородниците е близко.

И щом на следващия следобед войската се появи в покрайнините на града, Гар увери всички, че това е само две трети от целия ѝ състав.

Независимо от големината и силата на войската му, принц Реджиналди знаеше какъв бе единственият шанс за победа — и затова бе изпратил кавалерията си по склоновете на близките планини, както и през равнината край морето, за да застига и лови бягащите селяни и да постави под контрол моста към сушата и шосето.

Но Гар също отчиташе възможностите на тази диспозиция на вражеските войски и беше изпратил войниците си още от сутринта да подканят мързеливите и да ги предупредят, че градът няма да ги чака. Тогава дори и най-коравите изоставиха каруците и стоките си и хукнаха към града, яздейки зад пирогийските кавалеристи. Последните от тях едва успяха да минат през градските порти само на четвърт миля пред армията на принца. Двама бързоноги доброволци следваха бежанците по шосето, като палеха сигнални ракети, откъдето минеха и когато прекрачиха през вътрешната порта, първата експлозия разтърси острова. Обръщайки се назад, те гледаха смаяни как гигантски гейзер изригна от лагуната и разпръсна отломки от шосето във всички посоки. Тогава изригнаха втори и трети гейзер и огромни струи вода се насочиха право към вътрешната порта, като земята отдолу се тресеше.

— Назад! Отдръпнете се! — извика Гар и армията подхвана вика и подбра хората, изблъсквайки ги от портата.

Като протестираха и се опъваха, те все пак се отдръпнаха, обезпокоени от загрижеността на войниците, но разбраха причината ѝ, когато парчета и отломки от камъни и дърво засипаха площада, помитайки самата входна порта.

Накрая и последната от експлозиите престана, последният смъртоносен дъжд от камъни и отломки падна — и целият град наблюдаваше — мъртвешки притихнал — как мътни вълни заливаха бившия главен път, а конниците на половин миля размахваха юмруци и викаха от отчаяние. Всички пирогийци гледаха втренчено и си даваха

сметка колко откъснати са от главната суша и че обсадата на Пирогия бе започнала.

Това наистина бе обсада, а аристократите от вътрешността на острова нямаха и представа как се управляват плавателни съдове. Те събраха всички рибарски лодки, до които можеха да се доберат и докараха в морето речните корабчета — докато гражданите седяха, наблюдаваха ги и се смееха. Накрая благородниците натовариха стотината войника, които успяха да съберат в няколко малки корабчета и се оттласнаха от брега.

Те бяха вече в открито море, а войниците с готови копия нервно преглеждаха алебардите си, когато шест каравели от Пирогия излязоха от двете страни на острова, плавайки по бриза. Свиканите насила при лордовете рибари ги видяха и започнаха да гребат лудешки, опитвайки се да изпреварят корабите, които вече се движеха почти толкова бързо, колкото техните, тъй като вятърът издуваше платната им. Но капитаните извикаха и каравелите забавиха ход, като се насочиха към злополучната флота бегълци, подобно на соколи върху ято гълъби. Няколко от войниците на лордовете извикаха предизвикателно, издигайки тромавите си мускети, за да ги разположат на нивото на водата, после стреляха, вдигайки голям шум и пушек. Ефектът от това беше, че конете и рибарите се подплашиха и на кораба им настъпи неразбория.

Една от пирогийските каравели се вряза в техния кораб и войниците закрепяха в паника, тъй като не знаеха да плуват. Рибарите поне успяха да доплуват и да се заловят за преобърнатия си кораб, а моряците на Пирогия, смеейки се шумно, спуснаха въжета долу към войниците, които се вкопчиха в тях и се оставиха да бъдат извадени на сушата като нещастни мокри псета.

Други кораби, с по-досетливи рибари за капитани, свиха платната си и се опитаха да избягат от каравелите, като наблегнаха на веслата и направиха рязък завой. Но войниците им, несвикнали на такава въртене, извикаха и губейки равновесие паднаха, като се събаряха един друг през борда. На една лодка рибарите откриха в това своя шанс и забутаха с веслата си във водата и останалите няколко войника, удряйки ги и прекатурвайки ги във водата — и после започнаха да гребат с всички сили към Пирогия и свободата.

Други пък, не толкова досетливи, по-милостиви или по-лоялни към тези, които им плащаха, обръщаха лодките си, за да изтеглят войниците на борда — но самите те бяха закачвани от абордажните куки на каравелите. Моряците на Гар скочиха на по-малките корабчета и лодки и битката между тях и оклюмалите войници бе кратка. Все пак моряците на Гар дадоха няколко жертви, но каравелите откараха десетки пленени войници. Така те се завърнаха в Пирогия, оставяйки разпръснати в морето отломки и руини от плавателни съдове. По-голямата част от корабчетата и лодките бяха пленени невредими — те се влачеха след каравелите, навързани в редици като трофеи. Телата на няколко войника бяха изхвърлени на брега тази вечер, но в същото време деветдесет и шест техни оцелели събрата мърмореха около огньовете в подземията на Съвета, набързо снабдено с решетки и превърнато в импровизиран затвор.

Гар изгледа сцената на всеобщия триумф и поклати глава:

— Принцът казва: „Няма значение — те ще трябва да хранят още сто души в повече и Господ знае колко селяни избягаха при тях през последните няколко дни. Храната им няма да стигне за дълго.“

— Той не знае, че бежанците попълват редиците на твоята армия — забеляза Джиани.

— Да, но не и техните съпруги, деца и възрастни родители — напомни му Гар, — освен това нашите войници също трябва да ядат. Прав ли е принцът, Джиани? Ще се стопят ли провизиите ни като утринен скреж?

— Видях скреж, когато бродехме из планините — замислено рече Джиани, — но дъжд съм виждал много пъти преди това през живота си. — И той посочи към приближаващите съдове. — Ето отговорът на въпроса ти, Гар.

Гигантът погледна към морето и видя една каравела, съпротивляваща се срещу бриза откъм сушата.

— Вино от южните краища, зърно от северната провинция на Централното море — посочи Джиани. — Свинско месо от западните брегове, говеждо от източните... Не, Гар, няма да умрем от глад. Далеч сме от подобна участ. Онзи кораб докарва вълна, същото доставят и много други, тъй че всяка работна домакиня, която е избягала при нас ще може да преде и да тъче. Нашите кораби ще превозват превъзходни здрави платове от Пирогия и ще ги разменят за храна. На островите ни

има хубава глина и пясък, от които могат да се правят чудесни съдове и чаши, които също имат търговска стойност. Не, ние няма да умрем от глад...

Откъм главната суша отекна експлозия и приятелите видяха огромно гюле да лети във въздуха, направо към един от корабите. Те притаиха дъх в мъчително очакване, но гюлето падна с плясък в морето, предизвиквайки гейзер и разклащайки кораба, без обаче да му нанесе повреди. Джиани си пое дъх с облекчение.

— Не знаех, че аристократите имат оръдие, което се прицелва толкова точно.

— Нито пък аз — забеляза Гар. — Някой от лордовете купувал ли е той от вашите оръжейници?

Джиани стана сериозен:

— Доколкото знам — не. И със сигурност никой не е бил достатъчно глупав, за да продаде оръдие, направено чрез тайните на твоите нови идеи.

Гар направи гримаса.

— Не ми харесва идеята да пазим знанието само за нас, Джиани. Но в случая трябва да призная, че да се пази тайната е умно, поне докато спечелим тази...

Оръдието гръмна и друго гюле прекоси небето. Те отново притаиха дъх, но когато то достигна най-високото си положение, Гар си отдъхна:

— Твърде високо.

Така се оказа, защото гюлето мина над обстрелвания кораб и вдигна малък гейзер откъм предната му страна. Те можаха да чуят радостните викове на моряците, макар и слабо в далечината.

— Невредими са — успокои се Джиани. — Никой артилерист не би могъл да улучи кораба от такова разстояние. Но за миг си помислих, че щеше да се случи.

— Може и да го стори — тъжно рече Гар. — Той е изчислил обхвата и сега със следващото гюле ще улучи. Не можем ли да дадем сигнал на мъжете на кораба?

Джиани го погледна разтревожено — но преди да изтича и да размаха флаговете, излетя друго гюле. Те с Гар гледаха как гюлето се издига и набира скорост към кораба, а моряците се мъчеха да разпънат още платна, надявайки се, че ще могат да изпреварят удара.

Гюлето се вряза в кораба точно там, където той се допираше до водата. Каравелата се разклати, вода нахлу вътре и съдът се наклони към десния борд. Гар и Джиани дочуваха слабо как капитанът вика нещо и екипажът се втурна към спасителната лодка. Тогава корабът се разтърси, олюля се така, че палубата се изправи под прав ъгъл, моряците се подхлъзнаха и паднаха в морето.

— Тази единствена лодка няма да побере всичките — забеляза Гар, но Джиани вече тичаше да изпрати още лодки от брега.

Въпреки усърдието си, момъкът пристигна твърде късно — няколко малки корабчета вече се бяха отделили от залива. Той наблюдаваше как те прихващат борещите се хора от водата — но в този момент изгърмя далечен топ и гюлето се насочи право към спасителните кораби.

Джиани крещеше, но другите моряци също си извикаха един на друг и всички се отдалечиха колкото се може по бързо от потъващата каравела. Гюлето цопна в морето, покривайки ги с пръски солена пяна и преобърна две лодки. Съседите им бързо загребаха към тях, изтегляха хората и ги качваха на палубите си — но все пак две мъртви тела останаха да се носят по водата. Тогава спасителните кораби и лодки се насочиха към брега под непрекъснатия обстрел на топа. Друго гюле падна недалеч от тях, близо до потъващата каравела.

Джиани се обърна към идващия Гар с пламнало от гняв лице:

— Те не трябваше да правят това, Гар! Да обстрелваш кораб, разбирам, война е в края на краищата. Но да стреляш по спасителни лодки е гнусотия!

— Да, но тъкмо такова нещо може да хрумне на лордовете — отбеляза Гар. — Те целят да ви накажат, а също искат да бъдат сигурни, че няма да се опитате да спасите товара от каравелата. Мисля, че показаха намеренията си достатъчно ясно.

— Съвсем ясно — и това слага край на нашата увереност, че няма да умрем от глад. — Джиани погледна потъващия кораб и почувства как сърцето му се свива от мъка.

— Какво можем да направим, Гар?

— Където има едно такова оръдие, там може да има и още — каза замислено гигантът, — но ако нападателите ви имаха повече, те щяха да ги използват. И ако повече от един артилерист имаше уменията да стреля толкова точно и други също щяха да се научат.

Джиани го погледна с блясък на надежда в очите си.

— Да не искаш да кажеш, че ако извадим от строя това единствено оръдие, ще престанем да се притесняваме?

— И ако пленим стрелеца — допълни Гар. — Имай предвид, че не е съвсем сигурно, но все пак има голям шанс.

— Тогава си струва да пробваме! Но защо го пленяваме? По-лесно е да го убием и е по-малко рисковано — след тази стрелба по спасителните лодки, не виждам нищо нередно в това. Е, бихме могли и да го хванем, но...

Гар го прекъсна:

— Аз искам да говоря с него, Джиани. Нужно е да разбере откъде той се е научил да стреля толкова добре.

— Но за да го заловиш, трябва да излезем на брега!

— Разбира се — съгласи се Гар. — Как иначе мислиш, че можем да извадим онова оръдие от строя?

На Джиани никога не му беше хрумвало да си боядиса лицето черно. Да носи черни дрехи — да, както и черен шал на главата тъй, че той и хората му да не бъдат различавани в тъмното. Но да има боядисано лице — никога! Не помогна и това, че Гар направи чудесна смес от сажди и лой. Момъкът смяташе, че тайният набег не е признак на особено добър вкус.

Те се плъзнаха леко към брега в три малки лодки със заглушени весла, като един гребец наблягаше само на едното за по-голяма бързина. Гар изскочи навън още щом достигнаха сушата и издърпа първата лодка на брега, като вдигаше високо носа ѝ, за да прави колкото се може по-малко шум. Кормчиите на другите лодки последваха примера му. Неговите хора изскочиха тихо на брега, стъпките им бяха заглушени от меките кожени мокасини с плътни и гъвкави подметки. Обущарите бяха работили ден и нощ под указанията на Гар, за да направят достатъчно.

Гар поведе своите нападатели напред. С ножове в зъбите те се прокрадваха в непрогледния мрак, където короните на дърветата прикриваха луната.

В тъмнината отдысно се очерта фигурата на часовой — уморен и скучаещ, но отегчението му веднага изчезна, като видя нападателите на не повече от две стъпки от себе си. Той вдигна пика и отвори уста, за да извика за тревога — но Джиани, настръхнал от страх, го сграбчи

за гърлото и заглуши звука. Войникът се бореше, като се мъчеше да издърпа пиката от ръцете на Джиани, но друг пирогиец се промъкна зад него и го удари по главата с кожена торба, пълна с пясък — изобретение на Гар. Часовоят обърна очи и се свлече на земята. Джиани погледна с благодарност към Волио и се обърна да последва Гар, който мълчаливо им кимна в знак на одобрение, после отново ги поведе в тъмнината.

Те излязоха на сушата, колкото бе възможно по-близо до оръдието, което лордовете бяха имали неблагоразумието да разположат твърде близо до брега. Гар ги поведе по някаква пътечка, която криволичеше между групи едноместни палатки. Групичката се стараеше да избягва доближаването до палатките и все още тлеещите огньове, като се промъкваше тихо през мрака. Изведнъж нечие мърморене ги накара да замръзнат. Джиани стрелна поглед по посока на звука и видя един посивял войник със зачервени очи, вонящ на прокиснала бира, който ломотеше:

— Кой, по дяволите, ходи наоколо? — После очите му се разшириха от ужас и устата му се отвори, за да извика — но пясъчната торба го прасна по главата. Очите му се затвориха и той се смъкна на земята.

Джиани щеше да си ги спомни просто като сцени от пиански кошмари и нищо повече. Младежът вдигна поглед към изсъскването отпред — Гар им махна с ръка да продължат.

Те се прокрадваха тихо след него в тъмнината, като внимаваха да не сритат без да искат някой от спящите войници. В този момент съзряха очертанията на топа, черни в тъмнината.

Гар вдигна ръка и всички се заковаха, тъй като имаше часовои — по един от всяка страна на топа. Джиани не можеше да откъсне поглед от него — той бе по-голям от всяко друго оръдие, което беше виждал. Само постаментът му бе на височината на очите. Но Гар отново им махна — той предварително бе разработил за тях език на жестовете и неговият отряд се запромъква с котешка стъпка покрай огромното дуло, като избягваше обхвата на светлината, която идеше от огньовете на постовите.

Какво ги издаде — Джиани не разбра — може би някой пристъпи твърде тежко или друг много близо до огъня и светлината се отрази в очите му. Каквато и да бе причината, часовоят отдясно извика:

— Враг! — и вдигна алебардата си.

Един от групата на Джиани изкрещя от болка, но бързо сподави вика си. Ала звукът бе достатъчен, за да събуди войниците, обслужващи оръдието. После и двамата часовои се развикаха, докато се мъчеха да отблъснат нашествениците с алебардите си.

Джиани се наведе да избегне удара и пусна в действие пясъчната си торба. Алебардата падна от безсилните пръсти на часовоя и младежът го взе и се обърна да посрещне залитащата атака на неизтрезнялите още от пиене войници. Острието на меч му срещна нечия плът, човекът изрева от болка и спътниците му отстъпиха, внезапно изплашени от облечените в черно демони, които бяха изскочили от нощта. Половин минута бе достатъчна на групата на Гар да се справи с екипа войници около оръдието. Джиани подаде алебардата си на Волио и се обърна, за да отбие атаката на един стрелец, който бе облечен по-изискано от другите и викаше за помощ, докато се биеше с меч и кама. Джиани извади меч си и отскачайки, започна да отбива ударите и да напада. Около него войниците изпаднаха в паника, викаха и отблъскваха отчаяно атаката на нападателите, а Гар през това време мушна някаква кутийка в дулото на оръдието — Винченцо се промъкна зад стрелеца, който се отбраняваше отчаяно срещу Джиани, все още викайки за помощ. Винченцо замахна с торбата с пясък и мъжът се вцепени с широко отворени очи, после се огъна и момъкът пристъпи към него и го хвана за рамото.

Гар стоеше наблизко и Джиани видя пламък да проблясва в ръцете му, а после някаква дълга връв се проточи покрай тях и изчезна в гърлото на оръдието. Гигантът разтърси Борачио за рамото и изкомандва:

— Отнасяй ранените и оставяй мъртвите. И тичай, сякаш дяволът е по петите ти! — Гар се обърна и се вряза в редицата на войниците, които налитаха към него, ревейки като бик. Останалите от нападателите също извикаха и се втурнаха след него, отнасяйки междувременно и трима ранени, но все пак четирима от другарите им паднаха мъртви.

Часовоите се опомниха и нададоха боен вик, хвърляха се срещу нападателите, но скоро започнаха да отстъпват, уплашени от дивите мъже, излезли от тъмнината.

Тогава огромна експлозия избухна в нощта. Ударната вълна повали и нападатели и войници.

— Покрийте главите си! — извика Гар, неговите хора бяха вече далеч напред. Дъжд от железни частици застигна хората. Войниците изреваха от болка и ужас, но преди да могат да се опомнят, групата на Гар бе на крак и тичаше напред.

Гигантът ги поведе в тъмнината към крайбрежната ивица. Стремежът за безшумно придвижване бе изоставен. Те поваляха всеки войник, който им се изпречеше на пътя и се опитваше да ги задържи — и накрая успяха да скочат на борда на лодките си и да отплават с останалите им само две.

Когато бяха вече на около стотина ярда в морето, Гар обяви почивка. Мъжете се облегнаха на веслата, поемайки си дъх и не откъсваха удивени погледи от пожара на брега.

— Голямо оръдие — отбеляза Гар. После той погледна към човека, който лежеше в краката му в безсъзнание. — Сега да видим стрелеца.

Джиани седеше на пост, взираше се в морето, когато Гар се приближи до него.

— Ти се би добре тази нощ, Джиани.

— Благодаря ти — отвърна младежът, поласкан от похвалата. — Какво става с артилериста? Отговори ли на въпросите ти?

— Да и дори без ни най-малко колебание — рече Гар. — Може би защото си мислеше, че отговорите му ще ни уплашат така страшно, както и оръдието му.

Джиани се намръщи:

— Така ли?

— Обясненията му бяха просто онова, което очаквах да бъдат. Стрелецът е млад и напредничав рицар, който предполага, че единствено аристократите имат такова оръдие. Сред благородниците само той е проявил желание да се научи как да се прицелва и то от мрачните и старомодни търговци — групата на Лурган. Те не само са го научили да се цели, но и са дали указания на оръжейните майстори как да направят този топ, който може да стреля толкова точно. На техните ковачи отнело три месеца, за да го изработят, и двама от тях загинали, докато изпробвали по-ранните модели, така че не смятам, че трябва да се страхуваме от направата на повече.

— И като се има предвид това, колко бързо го извадихме от строя — съгласи се Джиани, — макар че аз се съмнявам дали бихме могли да направим подобно нещо отново.

* * *

— Ти можеш да се съмняваш, но не и лордовете. Мисля, че нашето нападение ги е обезсърчило да правят повече такива оръдия. И все пак, ако отлеят нови, сигурно ще ги охраняват по-добре.

Момъкът го изгледа с ъгълчето на очите си.

— И ти ще измислиш още по-добри начини, за да обезвредиш тяхната охрана?

Дяволита усмивка се плъзна по устните на Гар.

— Разбира се.

Джиани си отдъхна, усещайки как доверието му се възвръща. Той се обърна, видя един от корабите им да се приближава и изпита удовлетворение от това, че не чу изстрел от оръдие.

— Изглежда, че все пак няма да умрем от глад.

— Не — съгласи се Гар, — но благородниците може и да умрат.

Но и те нямаше да умрат, разбира се. Всеки лорд се беше запасил със зърно и добитък, които войниците бяха откраднали от тъдявашните селяни — и по-голямата част от тези запаси стояха непокътнати в Пирогия. Но с всеки изминат ден слугите на аристократите трябваше да навлизат все по-навътре и по-навътре в полята и мързеливите войници, които предпочитаха да стоят в лагера, започнаха да се карат помежду си. Принцът им нареди да строят нови кораби, но майсторите му знаеха да правят само речни лодки и новите плавателни съдове едва бяха пуснати по вода, когато пирогийските каравели връхлетяха върху тях, потопиха ги или ги плениха заедно с екипажите им. И все пак принцът заставяше войниците да строят, но те все повече и повече осъзнаваха безполезността на работата си, мърмореха и се оплакваха все по-високо и по-високо. Скоро се стигна дотам, че ги биеха всекидневно с камшик и ропотът намаля, но стана по-горчив. Накрая моралът в лагера на обсадителите рухна дотолкова, че всеки опит за нахлуване им се струваше почти безсмислен.

И защитниците на Пирогия започнаха да се отпускат. Напразно Гар ги предупреждаваше, че старата луна се разсипва и че скоро лагерът им ще потъне в пълен мрак и те трябва да бъдат изключително бдителни, когато нощите са толкова тъмни.

Всичко бе напразно, защото часовете знаеха, че ако самите те не могат да съзрат врага и нападателите няма да виждат достатъчно добре, за да атакуват. И въпреки че все пак се стараеха да стоят нащрек, тази малка тръпка си бе отишла — трепетът, каращ човека да се стряска от сенките и да открива заплаха във всеки крясък на нощна птица, но и който го подтиква да се взира по-внимателно във всяко потъмно очертание в мрака. Часовете си отдъхваха до момента, когато долетя вик откъм крепостната стена през една нощ и бе вдигната тревога.

Гар и Джиани скочиха от леглата си — сега лейтенантът бе на пост, и извикаха за светлина, докато си вземат щитовете и мечовете и изтичат към кея.

Облечени в черно мъже бяха нахлули откъм морето. Дори върховете на копията и алебардите им бяха боядисани в черно, да не говорим за лицата. Докато Джиани и неговите хора дотичат до тях, те бяха стигнали до площада и бяха помели пирогийските часовои.

Но с виковете си охраната бе изпълнила дълга си, преди да умре. Джиани крещеше:

— Отмъщение! Отмъщение за нашите часовои! — и се нахвърли напред намиращата шайка бандити, като замахваше и пронизваше с меча си. Накрая нападателите нададоха тревожни и ядосани викове и свалиха алебарди и секири, но Джиани бе твърде близо до тях, за да престане да се бие. Той се хвърляше напред и отскачаше назад, викайки от ярост и пронизвайки с меча си така, както го бе учил Гар. Зад гърба му неговите хора нададоха боен вик и се хвърлиха върху нападателите, комбинирайки стрелбата на алебардите с удари с копия — отново според инструкциите на Гар.

Мъжете викаха и умираха и от двете страни, но все пак нападателите напредваха.

Битката изглежда нямаше край. Облечените в черно мъже продължаваха да нахлуват и напредват и ръцете на Джиани натежаха от атаки и отбиване на ударите. Но пирогийските войници не се

предаваха — те се бореха за своите домове и хората, които обичаха, а не за пари или от страх от офицерите.

Избухна пламък и се чу приглушена експлозия. Нападателяте замръзнаха за момент, всички обърнаха очи към източника ѝ и видяха пламъците да се издигат високо в нощта.

— Каравелата! — извика Джиани. — Анселмовият „Кестрел“, който бе вързан на пристанището! Те са запалили нашите провизии, ще ни изморят от глад! Към тях! Да ги натикаме в собствения им огън!

Неговите хора му отвърнаха с яростен вик и се втурнаха напред. Джиани летеше пред тях, понесен от вълната им и мушкаше и косеше около себе си с възобновена енергия, изтласквайки нападателите все по-назад и назад, първо от площада, а после ги притисна към кея и понататък, докато накрая ги натика във водата.

Войниците на аристократите нададоха уплашени викове и се втурнаха да бягат по пристанището. Втренчен в морето, Джиани се вцепени, едва можеше да повярва на очите си. Нападателяте стояха във водата близо до корабите си и помагаха на плуващите да се изправят. Още по-удивително бе, че те се придвижваха сякаш без да мърдат краката си, просто се носеха по повърхността на водата!

Носеха ли се! Сега, при пламъците от горящия кораб, Джиани видя дебелите греди под краката на войниците. Те бяха дошли на салове, просто направени, но големи и също боядисани в черно. Нападателяте се бяха слели с чернотата на водата и се бяха насочили към града, водени от звездите, докато накрая бяха видели светлината на стражевите огънове.

— Стрелци! — извика Джиани. — Бъдете готови, ако нападателите решат да се върнат!

Но стрелците не чакаха. Те изпращаха изстрели след изстрели по хората на саловите, които падаха по гредите с викове на страх и болка. Някои коленичиха и започнаха лудо да гребат. Бавно тромавият сал се отдалечи от кея.

Гар пристигна, дишайки често, от порязаната му буза и чело течеше кръв и обагреше плата на ръкавиците и якето.

— Къде беше? — изкрещя му Джиани, после, като видя раните му, мигновено изпита съжаление. — Извинявай!...

— Извинен си — въздъхна Гар, — и то с удоволствие. Бандитите са излезли на брега не само тук, но и при всеки кей около острова.

Заподозрях това в момента, когато чух тревогата, затова пратих войска по всички тези места. Водих моряците от едно избухване на врява към друго. Потичахме доста, Джиани, но отблъснахме наемниците обратно към морето.

— Всичко това е много добре — рече Джиани с широко отворени очи, — но ти си ранен, Гар!

— Нищо особено, драскотина — отвърна му гигантът. — И ти самият ги имаш.

— Наистина ли? — Джиани докосна бузата си и бе удивен да види, че ръката му се обагря в кръв.

Гар го прегледа бегло и рече:

— Няма нищо опасно, но все пак трябва да те види лекар, за да бъдем сигурни. Страхувам се, че много от нашите хора пострадаха далеч по-зле от враговете.

— Да... — Джиани погледна към купчината облечени в черно тела до тях. — Бедните роби... Бедните роби... Как са могли да си помислят, че такава проста уловка може да ни подведе.

— Не са го измислили те — рече Гар с присвити устни. — Това не е нещо, което може да хрумне на талипонските благородници, възпитани с разкази за кавалерство и бляскави битки. Пипни дрехите на този човек, Джиани. Опитай се да ги разкъсаш.

Объркан, Джиани коленичи до трупа и дръпна плата. Той не се поддаде.

— Коприна ли е? — попита младежът удивен. — Срежи го.

Джиани се опита, после се помъчи още по-усилено, дори взе да го търка като с трион. Накрая погледна изумено Гар.

— Каква е тази материя?

— Марката е на търговците от Лурган — отвърна гигантът. — И ако докоснеш черната боя, с която той е намазал лицето си, ще откриеш, че това не са просто сажди и лой, а нещо много по-екзотично. Групата на Лурган е казала на лордовете как да планират този рейд и ги е снабдила с материалите, с които да си послужат.

Джиани гледаше ужасен.

— Те и военни съветници ли са им сега?

— Очевидно — отвърна мрачно Гар. — Ние знаехме, че те считат Пирогия за заплаха, нали?

„Както и теб самият“, помисли си момъкът, гледайки мрачното изсечено лице, но реши, че е по-добре да не го казва.

От този момент часовете отново застанаха нащрек, взирайки се по два пъти във всяка сянка, но както се оказа, не бе нужно. Нямаше повече нощни нападения, защото пирогийските каравели патрулираха по канала между града и главната суша.

Ропотът в лагера на аристократите се засили още повече, а моралът бе в явен упадък — според донесенията на шпионите оттам.

Пирогийците приветстваха всяка нова каравела, която им донасяше храна и вдигаха наздравици с виното от бъчвите, които пристигаха.

Гар ставаше все по-напрегнат, очите му хлътваха все повече и той обикаляше назъбените крепостни стени, мърморейки сам на себе си. Накрая, когато Джиани го попита защо, той отвърна:

— Нещата се развиват твърде добре.

Много добре, наистина — за хората от Пирогия. Дори по-хубаво от очакваното. Куриерски лодки донасяха новини от другите градове, а каравелите им доставяха обратно оръжие. Всичките градове бяха пристанищни и храна никъде не липсваше. Другите селища имаха повече затруднения със защитата на крепостните си стени, тъй като Пирогия притежаваше естествен ров, който да я пази. Но тъй като никой от лордовете нямаше сам голяма армия, а съюзниците му стояха и се гневяха извън стените на собствените си търговски градове или заедно с принца край Пирогия, пробив никъде не беше направен. Гар изпращаше в другите селища оръдия, арбалети и съвети, а сам наблюдаваше с усмивка как расте паниката в лагера на принца.

На войниците от вътрешността на сушата явно им липсваха и санитарни познания, защото те никога не бяха живели на групи повече от стотина и то на разстояние не по-малко от миля между лагерите. Не след дълго вятърът откъм сушата донесе неприятна миризма от техния пристан, а няколко пленени войника от непрекъснато потъващите им кораби разказаха, че били сполетени от холера и дизентерия.

— Те отслабват с бързи темпове — каза Гар на Джиани, — но има опасност благородниците да научат по-добре техниката на обсадата и аз съм сигурен, че съветници няма да липсват.

Джиани си помисли за фалшивите цигани и старомодните търговци на Лурган и кимна:

— Те наистина ли знаят толкова много за войната?

— Не — предположи Гар, — но имат книги, от които да се научат.

Младежът се ококори — не можеше да си представи, че би имало достатъчно място за книги във фургоните, но не се съмняваше в думите на гиганта.

Магьосникът се появи тази нощ в съня на Джиани и каза:

„Вие постъпихте добре — ти и твоят приятел варварин. Отблъснахте лордовете от залива, както и от цялата крайбрежна ивица наоколо — но това не е достатъчно.“

— Какво още? — попита Джиани удивен.

„Вие трябва да им дадете причина да се оттеглят и — което е още по-важно — достойна причина.“

Момъкът се намръщи.

— Каква особена причина може да има тук — разбити са позорно и си отиват вкъщи!

„Отвлечете им вниманието“ — рече Магьосникът и обясни какво имаше предвид.

Гар оцени идеята като много ценна, когато Джиани му повтори обяснението.

— Чудесно! — извика той, пляскайки се по коляното. — Какво мислиш за това, Джиани?

— Наистина нямам и най-малка представа за всичко. — Младежът бе доволен, че ударът падна върху коляното на Гар, а не върху неговото собствено.

Тази нощ, когато кейовете бяха тъмни и безлюдни и по тях стояха само часовете, поставени от Гар, стотина моряци с петнадесет стрелци, десет коня и пет оръдия — бяха натоварени в два продълговати и тесни кораба, боядисани в черно. Това бяха пленените галери, които, снабдени с необходимите платна, отплаваха в нощта и щяха да отсъстват от Пирогия за около седмица. Гар и Джиани също потеглиха с тях, като поставиха за капитан на първата началника на градската охрана, а на втората — Винченцо. Ученият бе изявил забележителен талант на пълководец и командир. Джиани си мислеше, че той бе придобил тези умения през дългите години, в които бе придумвал хората да му дават пари и да му помагат да се придвижва от

град на град, за да спести достатъчно, така че да може да продължи обучението си в университета.

По мръкнало на другия ден те вече бяха достигнали до бойната линия на принца и им беше нужен само един нощен поход, за да стигнат до Туманола, до замъка на Реджиналди. Галерите акостираха в малкото заливче. Тогава големите им лодки започнаха досадния процес по прекарването на хората и оръжията на брега. Когато всичко бе стоварено, галерите се отдалечиха малко в морето, така че да останат в сянката на високия нос, който се издаваше до малкото пристанище. Моряците вдигнаха раниците с амунициите и потеглиха на поход, а стрелците се придвижваха на коне зад тях.

Преходът беше дълъг и мъжете с облекчение впериха погледи напред, когато изкачиха и последния връх, по чийто склон щяха да се спуснат в Туманола. Гар нямаше да ги остави да почиват, докато не се придвижеха до определените им позиции и не се маскираха. Тогава той постави часовои и разреши на моряците да се поотпуснат зад прикритията. Джиани също си отдъхна и даже малко поспа, докато Гар не го събуди, за да поеме поста. През следващите четири часа момъкът обикаляше от един караулен пост на друг, но навсякъде намираще хората си будни, дори някак прекалено нащрек. Той сияеше от радост, но съвсем не бе сигурен, че сам би могъл да остане така бодър като тях, при толкова малко сън — но при все това успяваше.

Гар събуди всички призори и те закусиха така, както бяха и вечеряли — на крак, със студен пътнически хляб и вода. Тогава, с появата на първите слънчеви лъчи, Гар даде сигнал обстрелът да започне.

Оръдията забумтяха към източната и западната посока на града, запращайки камъни към стените. В града бе дадена тревога и охраната дойде, тичайки до укрепленията. Жителите не можеха да знаят, че стрелбата идва от оръдия без амуниции и че това бяха само халосни снаряди. Хората само допускаха, че артилеристите са много неточни стрелци.

Но трите оръдия пред централните порти имаха гюлета и стреляха през интервал от пет минути и всеки изстрел улучваше градските врати. Колко ли време щяха да удържат? Учудващо беше, че издържаха цял час, но накрая започнаха да скърцат и да се огъват при всеки изстрел и градската охрана се събра наоколо с приготвени

арбалети и пики. И когато гюлетата разцепиха огромните дъски, войниците не чува тревожните викове на часовоите, които стояха покрай стените — че се инсталират обсадни стълби и абордажни куки се забиват в пролуките между камъните. Часовоите се опитаха да отблъснат стълбите назад, като крещяха с всичка сила, но защитниците бяха твърде малобройни, а моряците, изкачващи се по стената, бяха няколко пъти повече от тях.

За пет минути моряците овладяха укрепленията, а Гар ръководеше атаката откъм западната порта, докато Джиани предвождаше бойците откъм изток. Защитниците най-накрая ги чува да нахлуват. Те се бяха поуспокоили временно при безцелната стрелба и сега се извърнаха тъкмо навреме, за да бъдат повалени от стрели и копия. Някои от тях успяха да пуснат по една-две стрели или да запратят копия и няколко моряка паднаха убити. После настъпи такава сеч, че не след дълго войниците захвърлиха оръжията, молейки за милост.

— Стой! — извика Гар и бойците му се заковаха в крачка. — Сержанти, определете хора, които да охраняват затворниците! Войници от Туманола! Вие се бихте храбро, но бяхте надхитрени. Свалете оръжия и ще бъдете помилвани!

Войниците внимателно свалиха пики и алебарди, а моряците се приближиха до тях и вързаха ръцете им зад гърбовете. Тогава, след като остави пленените войници покрай стената с двадесетина моряка, които да ги пазят — останалата част от отряда продължи да напредва към замъка.

— Ужасен изглежда, наистина — потрепери Джиани, като си припомни миналата случка тука.

— Да, така изглежда — съгласи се Гар, — но ние знаем как е всъщност, нали Джиани? В края на краищата ние сме били вътре и знаем, че там не може да има повече от няколко десетки войници, оставени да го пазят, тъй като повечето от тях са с принца край Пирогия.

Джиани го погледна удивен, но щом забеляза широката усмивка на гиганта, започна да се усмихва и той.

Най-трудната част от обсадата на замъка беше придвижването на оръдието нагоре по склона, така че да бъде поставено в най-удобна позиция за стрелба срещу подвижния мост. Защитниците ги засипаха

със залпове от стрели, дори още преди стрелците и техните коне да се появят в обхвата им. Моряците имаха достатъчен запас от амуниции и докато изкачваха склона пред оръдието, поддържаха такава непрекъсната стрелба, че защитниците едва можеха да си подадат главите над стените. Подвижният мост се срина, когато гюлетата прекъснаха веригите му и по брега ехтеше такава канонада, сякаш имаше цяла артилерия. Тогава артилеристите запратиха кофи с пирони по зъберите на крепостта, за да държат защитниците долу. Няколко похрабри загинаха, пронизани от стрели. И сред моряците им имаше убити, но другарите им настъпваха и се счепкаха със защитниците в ръкопашен бой, като ги поваляха. После на групи от по десет-дванадесет те наобиколиха целия замък и доволни установиха, че вече не ги заплашваше никаква опасност.

— Цял град и неговият замък, превзети само със стотина души!
— Джиани беше замаян при тази мисъл.

— Да, но само триста души го защитаваха — напомни му Гар.
— Ние също загубихме двадесет и трима души. — При този спомен лицето му стана мрачно.

— Моят съпруг ще ви отмъсти! — беснееше принцесата. — Вие, парвенюта, плебеи, ще научите какво е кралски гняв! Ще бъдете обесени, но преди да умрете ще ви изкарат червата пред още живите ви очи! Краят ви ще настъпи, когато телата ви бъдат разкъсани на четири парчета и окачени за предупреждение в четирите части на града!

— Възможно е, Ваше Височество! — рече Гар със сериозна вежливост. — Но докато пристигне Вашият кралски съпруг, Вие ще стоите затворена във вашите апартаменти, заедно с придворните си дами. Пазачи, придружете ги! — Все пак той лично тръгна след нея и един поглед към решителността в очите му не остави и капка съмнение, че той би я вдигнал и пренесъл на ръце, ако се наложи.

Принцесата трепна и се извърна, гордо вирнала брадичка, и се упъти към покоите си.

След като тя бе затворена и добре пазена, а всички слуги и защитници на замъка — заключени в тъмницата, Джиани попита:

— Кога ще научи принцът, че замъкът му е превзет?

— Той вече знае. — Гар посочи с поглед към най-високата кула.
— Помниш ли каменното яйце? Сигурен съм, го е използвала, преди да

слезе долу да ни мъмри. Всъщност, нека да отидем да чуем.

Объркан, Джиани последва гиганта към високата кула. Както и се очакваше, намериха яйцето да си говори самичко. Силният акцент на Лурган се сменяше с този на принца.

— Оставете поне част от военните сили да държат Пирогия в подчинение! — умоляваше гласът на Лурган.

— Защо? — парира го принцът с неговия културен, но вбесен тон. — Те идват и си заминават с техните проклети каравели! Превземете Пирогия сами, ако ви е нужна! Аз и моите съюзници искаме да си върнем града и замъка на нашите прадеди!

Джиани извика от радост, както и моряците, които слушаха с него. Веселият възглас се предаде надолу по стълбите и стигна до гарнизона, но Гар само стоеше и гледаше камъка с пламтящи очи...

Гигантът влизаше и излизаше често в стаята с яйцето през следващите няколко дни, докато всички очакваха принца начело на войската си.

Морските куриери сновяха по-бързо на пленените галери, а армията на Пирогия също ги използваше при своето придвижване. Тя пристигна, марширувайки през големите порти на Туманола, един ден преди принцът и неговите войници да се появят.

Пирогийците разпънаха палатките си през нощта и хиляди лагерни огънове осветиха отвън стените на града. Гар обикаляше укрепленията си и ободряваше хората, а Джиани разносяше съобщението: „Предупреждаваме ви, че утре огромни метални риби ще се спуснат от небето и ще ви обстрелват със запалени стрели. Не се плашете, защото един златен диск ще се бори с тях във въздуха!“

Младежът сам не вярваше на това съобщение, затова по-късно попита Гар:

— Откъде ще дойдат тези метални риби и как ще летят?

— Чрез магия — отвърна Гар с лека усмивка и Джиани само въздъхна, борейки се вътрешно да запази търпение. — Рибите ще бъдат изпратени от групата на Лурган, а златният диск ще бъде Хъркимър.

Момъкът се намръщи:

— Искаш да кажеш, този магьосник Хъркимър, нали?

— Не — отвърна Гар, но не поиска да обяснява нищо по-нататък.

Пирогийците започнаха да строят укрепленията още призори, но повечето от гюлетата на аристократите падаха на късо разстояние, тъй като топовете на принца не бяха тъй мощни, както пирогийските, които леярите изработиха според указанията на Гар. Артилеристите на гиганта успяваха да обстрелват и повалят противниците си методично, един по един, а принцът в раздражението си заповядваше на армията си да атакува непрекъснато.

На сто ярда разстояние от стрелците на Гар, за войниците на принца беше още по-убийствено, тъй като оръдията започнаха да бълват срещу тях кофи с нажежени пирони. Войниците умираха тъй, както тичаха и притиснати от обстрела на топовете, усещаха, че краят им приближава. Те залитаха разколебани, разбирайки, че са били предадени на сигурна смърт и точно тогава металните риби връхлетяха от небето.

— Бягайте надалеч от оръдията! — извика Гар и неговите артилеристи отскочиха назад и побягнаха с всички сили, точно преди изстрелите да полетят надолу от издутите сиви метални риби. Две оръдия изчезнаха сред гръм и пламък. Пирогийските войници стенеха от страх и пълзяха под прикритието на щитовете си, за да се прислонят до зъберите на укреплението — а долу, в равнината, армията на принца нададе вик на триумф и потегли напред в атака.

Точно тогава огромният златист диск се спусна от небето върху рибите.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

От златистия диск излязоха снопове светлина, които се насочиха към всяка от металните риби. Чудовищата падаха като безжизнен товар надолу, въртейки се лудо. На стотина стъпки до земята от корема на всяка риба излезе пламък, който забавяше падането ѝ, но само го забавяше. Една от рибите се строполи извън градските стени, а друга — вътре в града.

Войниците на принца се разкрещяха от страх, като я видяха да лети над тях и побягнаха от издутата ѝ, спускаща се стремително, сива форма. Рибата се удари в земята и притихна.

По-късно Джиани научи, че друга риба била паднала на площада пред замъка на Реджиналди, счупвайки кулата и врязвайки се в едната му стена. Гар крещеше команди и дузина моряци дотичаха до падналата форма с насочени копия — и ако се страхуваха, поне не показваха страха си. Когато от вътрешността ѝ излязоха, залитайки, четирима човека в тъмносиви костюми, моряците им сложиха белезници и ги заключиха в кулата, където поставиха пазач на затворниците, докато командирът им бъде готов да се занимава с тях.

От върха на крепостната стена Джиани извърна очи от свалената наред армията на принца риба и щом дойде на себе си, продължи заповедите за атака:

— Огън! — извика той и стрелците му пуснаха един сноп стрели срещу вражеските войници. Някои падаха долу, викайки, повечето тичаха или пронизани куцукаха, отдалечавайки се от стените.

— Артилерия, огън! — извика Джиани и трите оръдия изстреляха кофи с нагорещени пирони.

Артилеристите се бяха прицелили високо и пироните паднаха като смъртоносен дъжд. Войниците на принца крещяха в паника, ужасени от неизвестните чудовища, които връхлитаха върху тях, от стрелите и от дъжда от пирони, но най-вече от огромния златист диск, който все още кръжеше отгоре заплашително.

Те не издържаха и побягнаха. Това не бе отстъпление, а пълен разгром и безредно бягство — но войските на Гар, скрити в горите на близкия хълм, разпознаха сигнала за действие. Те вихрено се спуснаха надолу, мятайки копия и стрели и като притиснаха армията на принца между два огъня, извикаха:

— Предайте се!

Напълно демобилизирани, войниците захвърлиха оръжията и вдигайки ръце, крещяха:

— Предавам се!

Този вик действаше заразително. Само за няколко минути всички войници на принца се предадоха. Гар отиде при Джиани и нареди:

— Напред! Хванете пленниците и ги отведете в затвора!

Градските порти се отвориха и армията на Пирогия навлезе триумфално в града.

Но в долината бойните действия не бяха привършили. Петдесет въоръжени мъже от групата на Гар все още се бореха с войниците и се мъчеха да ги пленят. Това бе охраната на принца, съставена от рицари. Петдесетте пирогийци извикаха за подкрепление. В това време част от войниците престанаха да се предават и се втурнаха на помощ на техните хора. За минута стълпотворението нарасна до няколкостотин човека и битката бе кървава, но кратка.

— Продължи командването, Джиани! — извика Гар и изтича да вземе коня си. Гигантът му се метна и мина в галоп през вратата, като се отправи към долината.

Но Джиани не искаше да изостава в такъв момент.

— Винченцо, командвай! — извика младежът и като се метна и той на коня си, се впусна в галоп след Гар.

Настигна го точно когато гигантът слезе от коня си и се отправи бавно към кръга от копия, ограждащи принца и приближените му благородници. Макар и победени, те се усмихваха презрително.

Гар пристъпи към тях, изправен като върбова клонка, с ръка на меча си.

Кръгът от копия се разтвори, колкото да му направи път да мине.

— Предайте се, господо! — извика той. — Не можете да избягате!

— Ще посмееш ли да ни убиеш? — изсъска принцът. — Бъди сигурен, недодялан селяндур такъв, че ако го направиш, всеки

благородник в Талипон — дори и в целия свят — няма да намери покой, докато не те види одран жив!

— Осмелявам се да го направя — отвърна му Гар, — защото съм син на висш благородник и внук на друг.

Джиани отвори уста от учудване. И насън не му бе хрумвала подобна възможност!

Принцът го изгледа слисано. Тогава веждите му се спуснаха и той попита настойчиво:

— Какви са името и произходът ти и къде е твоят дом?

— Аз съм по-малкият син на д'Арманд Максима — отвърна му Гар. — И моят дом е много далеч отук, Ваше Височество, може би колкото е отдалечен и светът на вашата група на Лурган. Но дори и те няма да отречат, че Максима съществува или че е дом на много благородни фамилии.

— Бих го отрекъл, ако можех — рече принцът със затаена омраза в очите. — Но държанието и маниерите ти свидетелстват за това, че е вярно. Кръвта издава и възпитанието може да се види, ако не е преднамерено прикрито. Но защо, по дяволите, един син на благородник си цапа ръцете с търговия или ще защитава плебеите търговци от Пирогия?

Изражението на Гар се смекчи и стана почти тъжно:

— Защото, Ваше Височество и мои господа, целият живот се поддържа от прилива и отлива на парите, стоките и храната. Вие, които получавате доходите си само от земята, сте обречени на бедност и срам, ако не научите законите на търговията, защото търговците донесат богатството от целия свят до вашите прагове, както и съкровища от други светове — съучастниците на Лурган вече ви показаха това. Мъдростта е не да се печели от кражби, а от грижи и внимание за всичко онова, за което ви казах. Търговията е като зърното по вашите поля, което трябва да бъде посято и отгледано, ако искате да съберете реколта. Светът е узрял за търговия сега и ще се разраства и ще става все по-богат чрез нея, освен ако това узряване не се спре от изгарянето на полето преди жътвата. Ако вие пак тласнете Талипон към крепостничеството, ще минат векове преди Петрарк да процъфти отново и когато това стане, благородниците от друга страна ще бъдат тези, които ще съберат плодовете на богатството — богатство десет пъти по-голямо от сегашното ви, петдесет пъти, сто пъти. Но ако вие

се погрижите и насърчите този растеж, Талипон ще стане водещ в света на Петрарк — и ако вие научите основите на търговията, вие ще ръководите Талипон и ще пожънете огромните първи плодове. — Гар се усмихна тъжно. — Благородството задължава, господа, Ваше Височество — то налага известни задължения и вашето е да бъдете водачи и да проправите пътя на търговията в тази нова ера, както и да ръководите нейното разрастване и процъфтяване. Сега търговията може да изглежда грижа само на обикновените хора, но тя трябва да стане занимание и на всеки аристократ или вие ще провалите призванието на вашия произход.

Гар стоеше спокоен, гледайки принца право в очите и погледите на всички останали благородници бяха отправени към него.

Накрая принцът наведе меча си и го подаде на гиганта.

— Предавам се на мъж с благородна кръв. Но когато откупът бъде платен и аз възвърна дома си, сеньор д'Арманд, вие трябва да разясните на тези рицари основите на търговията, така че да мога да реша за себе си дали това е занимание, достойно за аристокрацията, както казвате.

Гар пое меча със сериозно изражение и се поклони. После той се обърна към другите благородници и един по един събра и техните мечове. Те дори и не забелязаха кога огромният златист диск над тях се отдалечи и изчезна.

Като си мислеше за близкото минало, Джиани бе учуден да установи, че престояха в Туманола вече две седмици, а времето вървеше много бързо. От друга страна, денят сякаш имаше тридесет часа — толкова изпълнен със събития беше. Армията на принца трябваше да бъде разформирана и войниците изпратени по домовете си, като при това се следят внимателно да не се събират на групи отново. Градът трябваше да бъде претърсен за оръжия и всичко, което можеше да бъде използвано за военни цели, да бъде отнесено на централния площад, натоварено на каруци и откарано с кораби в Пирогия. Действителното положение трябваше да бъде разяснено на поданиците на принца, а пирогийската армия трябваше да бъде следена, за да не се възползват войниците от победата си над туманолците. Гар особено държеше да няма грабежи и плячкосвания и особено отвличания на жени. Но нещата се усложниха от това, че няколко от пирогийските войници се влюбиха в местни жени; при все

това похищения нямаше. Имаше няколко други случая с проститутки, но Джиани въпреки това наказва войниците си, независимо, че не бе имало оплакване от насилие. Когато сержантите дойдоха при него с искане да им обясни дали той очаква от тях да се държат като алабастрови светци, той просто им отвърна: „Да!“ и им обясни защо поведението им трябва да служи за пример на поданиците на принца.

Имаше и немалко досадни срещи с малцината търговци от Туманола, на които Джиани обясни, че техните действия и отговорности трябва да претърпят бърза и огромна промяна и да се разработят насоки за трансформиране на отношенията им с принца.

През цялото това време Гар беше затворен с принца и неговите васали. Пазачите до вратата разказваха, че чували често да се извисяват ядосани гласове, но този на Гар никога не бил между тях. Очевидно разработваха условията на договора и гигантът трябваше да им ги разяснява в подробности. Пазачите също подшушнаха на Джиани, че до вратата почти всичко се чува и той самият реши да нададе ухо.

Със сигурност издигнатите гласове оспорваха простите основни положения на търговията и с желязно търпение Гар им обясняваше защо тези принципи бяха нещо, което никой човек не може да наложи или да отмени — и че самата природа на търговията притиска гърлата на благородниците, а не търговците от Пирогия.

Дискутиращите бяха затворили вратата, но времето бе топло и те отвориха прозорците. Докато се размотаваха отдолу, Джиани улучи момента, в който Гар обясняваше как правителството може да окуражи търговията или да я убие и как благородниците са в състояние да натрупат богатство, като регулират търговските отношения и ги обложат с невисоки данъци. Гигантът също ги предупреди, че могат да убият търговията, ако се опитат да я регулират прекомерно или да събират прекалено големи налози и такси. Аристократите оспорваха думите му свирепо, но той се държеше твърдо и каза, че това не е само неговото мнение — а всичко, което учените в течение на векове бяха разработвали в техните книги. Откъде ли идва той, чудеше се Джиани, че там търговците да са били толкова активни в продължение на хиляда и повече години?

Накрая младежът чу Гар да им говори насърчително за тяхната роля в нарастващия просперитет на Талипон и чрез неговите търговци

в целия свят. В този момент Джиани беше пропит от чувството на почти религиозна жар и си помисли за своята мисия като търговец — да подобри съдбата на човечеството навсякъде по света. Ако той се бе почувствал толкова вдъхновен от кратките откъси от разговора, който бе чул, как ли трябваше да се чувстват търговците?

Не след дълго на тържествена церемония бе подписан договорът в двора на принца, където множество граждани и войници можеха да присъстват.

Тогава търговците на Лурган бяха доведени, оковани във вериги, за техния процес. Самият принц пое функциите на съдията. Гар представи обвиненията срещу групата на Лурган и един техен член представи в отговор нещо като защита. Тя бе твърде слаба, отчасти поради това, че с неговия странен акцент той едва можеше да бъде разбран, отчасти, защото се опита да оправдае действията си, както и тези на останалите членове на групата, като бълваше порои от цифри. Принцът разпреди групата на Лурган да бъде затворена в тъмница, докато хората, идващи отдалече, които Гар бе повикал, не дойдат да ги отведат. При това решение лургановците побледняха и започнаха да бърбят несвързани молби за милост — всички, освен един, който впери в Гар студен и злобен поглед и каза:

— Ще запомня това, д'Арманд. Бъди сигурен!

Но Гар само му кимна вежливо и наблюдаваше как войниците го извеждат.

Изобщо не се спомена за фалшивите цигани. Джиани се чудеше защо.

Накрая пирогийската армия напусна Туманола, приветствана от тукашните граждани, а войниците поздравяваха своите неохотни домакини, доволни, че се избавят от този град във вътрешността на сушата, пълен с влага и комари. Независимо от всичко, всеки явно приемаше въодушевените викове като тържествена декларация за приятелство между двата града.

Принцът бе оставен в неговия замък, но му отнеха оръдието и всякаква армия, освен личната му охрана от стотина души плюс нощната стража.

Пирогийците се прибраха у дома, посрещнати триумфално от своите съграждани. Завърналата се армия маршируваше по широките улици, покрити с цветя, а на Пиаца дел Сол ги очакваха Маестро и

членовете на Съвета, за да връчат медали на Гар, Джиани и техните капитани. Чак тогава им дадоха време да отдъхнат и да празнуват.

На следващия ден обаче Гар и Джиани бяха извикани в Съвета, за да се срещнат с посланиците от другите търговски градове. Всички те, независимо колко бяха пострадали от военните действия, имаха нужда от съвет — какви отношения да установят с техните завръщащи се графове и дожове. Постепенно дебатите се превърнаха в разискване за формата и процесите, които щяха да протекат, за да се оформи новият Съюз на Търговските градове. Имаше и специфични проблеми — като ограничаването на военната сила на Пирогия в рамките на Съюза и други, но важното бе, че всички градове бяха сигурни, че желаят обединението. Лидерската роля на Пирогия въобще не бе поставяна под въпрос.

През цялото това време Джиани спеше без сънища — за негово облекчение и разочарование: облекчение, защото не виждаше Магъосника и разочарование, тъй като не му се появяваше танцърката. Младежът горещо се надяваше, че ще се отърве завинаги от първия и ще преоткрие втората. Може би всичко се дължеше на това, че той работеше твърде усилено и спеше много дълбоко — поне така си мислеше.

Накрая дойде денят, в който бе подписан договорът и посланиците си заминаха, всеки с копие от него, за да дискутира или променя за в бъдеще клаузите на Съюза със своя Съвет. Те си заминаха с голяма церемония и декларации за вечно приятелство.

Джиани се чудеше дали добрите чувства щяха да изтраят през следващия търговски сезон. Някакво вътрешно чувство го караше да бъде сигурен, че обединението щеше да издържи, независимо колко напрегнати бяха съперничествата вътре в него. Всички прекалено ясно осъзнаваха заплахата от техния общ враг — аристократите.

На следващия ден Гар благодари на своите домакини — семейство Бракалезе, за тяхното гостоприемство и обясни, че вече трябва да тръгва. Бащата и майката протестираха шумно, но Джиани някак си знаеше, че това предстои. Когато съжаленията стихнаха младежът рече:

— Той е пътешественик, татко. Ние не можем да очакваме да обвърже съдбата си с нашата завинаги.

— Но кой ще ръководи армията, която той създаде?

— Джиани е повече от способен да се справи с тази задача — увери го Гар. — Той почти стана генерал през тези последни седмици и има чудесен екип от офицери, които да му помагат.

Бащата погледна Джиани удивено и момъкът забеляза бързата преценка, която проблесна в очите на стареца — той пресмяташе резултата от този нов статус и нарастването на влиянието на семейството в града. После бавно кимна:

— Щом ти го казваш, Гар, трябва да го приема.

— Някой ден — рече майката на Гар, — ще намериш жена, която ще те накара да прекратиш странстванията си и да не желаеш нищо друго така силно, както да останеш и да се грижиш за нея и за децата, които тя ще ти роди.

За момент в очите на Гар проблесна болка — но само за миг — после тя бе маскирана от замислена усмивка:

— И аз много се надявам на това, дона Бракалезе — но тя не е тук.

Джиани кимна:

— Той трябва да тръгва.

Не мина без церемонии обаче. Същата вечер бе устроен набързо пригответен, но пищен прощален банкет, на който съветниците дадоха богати подаръци на генерала — спасител, прикривайки облекчението си от неговото заминаване. Но Гар изненада всички като върна жеста — с други подаръци в замяна и сред тях най-вече една малка библиотечка, която, както той казваше, съдържа всичко, на което гигантът бе научил аристократите за регулацията на търговията. Всички се чудеха откъде той се бе сдобил с тези книги, но хората бяха твърде учтиви, за да питат.

Тогава вкъщи, преди да си легнат, Гар раздаде подаръци и на своите домакини: пищно бижу за майката, а за бащата — малка машинка, която можеше да изчислява печалбите и другите търговски сметки. Семейство Бракалезе му окачиха огромна огърлица от орсани и злато и се разделиха с него, изпълнени с особена меланхолия.

„Джиани Бракалезе!“

Момъкът се изправи в леглото си — поне в съня си — и видя срещу себе си очите на Магьосника.

„Гигантът си заминава, Джиани Бракалезе. Ако искаш да го изпратиш, трябва да станеш веднага!“

Как, Гар нямаше да дочака стопаните дори да се събудят? Джиани взе да се мъчи да се събуди, но Магъосникът само каза:

„Няма да ме видиш повече. Сбогом!“ и той изчезна, а Джиани се събуди окончателно, седнал в леглото и протегна ръка за дрехите си.

За минути той бе облечен и слязъл долу до главния портал, тъкмо навреме, за да види как Гар леко откачва катинара и отваря вратата.

— Почакай! — извика момъкът. — Ако трябва да си тръгнеш без церемонии, поне позволи ми да повървя с теб!

Гар го погледна, усмихвайки се, но не беше изненадан.

— Ами щом можеш да се вдигнеш в толкова неразумен час, ела.

Те излязоха в хладния мрак на ранната утрин. Джиани хвърли поглед на изток, но дори и не забеляза дрезгавината на хоризонта.

— Колко далече отиваш?

— На хълмовете — отговори Гар.

Младежът се почуди какво щеше да прави гигантът, след като стигнеше там.

— Да вземем конете тогава. Защо да вървим пеша?

Гар кимна.

— Е, щом ти можеш да ги върнеш после вкъщи, става.

Те отидоха в конюшната, оседлаха два коня и излязоха, яздейки тихо по улиците на града — толкова тихо, че дори помежду си не говореха.

Часовоите при вътрешните врати не се нуждаеха от обяснения, когато Джиани Бракалезе и генерал Гар кратко им казаха да отворят. После излязоха, яздейки по понтонния мост, който временно заместваше шосето им. Плясъкът на водата под тях наруши тишината. Джиани попита:

— Защо заминаваш?

Гар сви рамене:

— Защо не?

— Защото можеше да изгубиш живота си — отвърна Джиани. — Защото премина през толкова много страдания и мъки, които не бе нужно да изтърпяваш. Защото това не беше твоя битка!

Гар рече бавно:

— Ще ми повярваш ли, ако ти кажа, че се нуждаех от парите?

— С приятел — магьосник, който пътува в голям златен диск? Освен това, ако наистина се нуждаеше от пари, нямаше да заминеш. Защо го правиш, Гар?

Гигантът въздъхна:

— Човек трябва да направи нещо от живота си, Джиани Бракалезе. Той трябва да има някакви цели, някаква причина, за да живее — а за мен простата гонитба на удоволствия никога не е била достатъчна.

Те язدهа мълчаливо още известно време. Тогава Джиани каза:

— Но защо се зае с нас? Защо направи нашите проблеми свои?

— Защото вие се нуждаете от това — отвърна Гар. — Защото аз просто не можех да направя нещата по-лоши. Защото вроденото ми чувство за справедливост бе уязвено още преди години, така че аз търсех хора, които страдат несправедливо, за да задоволя нуждата си за отмъщение, която се бе породила дълго преди да ви срещна.

Това вече имаше смисъл. Джиани отново млъкна, поне докато минаваха покрай овъглените останки на главната порта към сушата. Тогава любопитството го загложди отново.

— От колко далече пристигаш?

Гар въздъхна и отметна назад глава:

— Погледни нагоре, Джиани Бракалезе — виж звездите! Всяка от тях е едно слънце и повечето са по-ярки от това, което огрява този свят. Някои имат собствени светове, които обикалят около тях, както прашката около юмрука на ловуващия селянин. Тук-там се случва тези светове да са достатъчно топли и благоприятни, за да живеят хора на тях.

Джиани гледаше нагоре, опитвайки се да схване необозримостта на идеята и да направи за себе си някакъв, макар и мъничък извод.

— И ти идваш от един от тези светове?

— Да. От едно много отдалечено място, чието слънце е толкова малко, че ти не можеш да го видиш оттук. Аз съм роден на планета, наречена Грамари, а баща ми — на една още по-малка, на име Максима.

— Светът, в който ти си благородник — въздъхна Джиани.

— Да — това е светът, в който най-големият ми чичо е граф. Моят баща е знатен благородник на Грамари сега, а аз съм негов наследник.

Джиани смилаше информацията за известно време, носле попита:

— И защо напусна дома си?

— Защото да бъда син на баща си не ми бе достатъчно.

Е, това Джиани вече можеше да разбере.

— Как дойде дотук?

— С Хъркимър — отвърна Гар, — големия златист диск. Той е кораб с размерите на село, Джиани. Моят чичо — граф д'Арманд, ми го подари. Той не каза, че това е награда за заминаването ми, но така се оказа.

Наситената самота на този човек изведнъж проникна в Джиани и той потрепери. Опитвайки се да отхвърли това потискащо чувство, той попита:

— А фалшивите цигани? И те ли идват също от друга звезда?

Гар кимна:

— Те са членове на организация, наречена АИДИС — което означава — Асоциация за Издигане на Държавните Институции и Системи.

— Те наистина ли вярваха, че ако убедят лордовете да ни сразят нас, търговците — това ще доведе до мир и щастие, а не до кръвопролитие?

— О, да — рече Гар меко. — Не се съмнявам в добрите им намерения и за минута. Те са много интелигентни, идеалистични и учени хора, Джиани, но същевременно са невероятно бавни и им липсва чувство за преценка на чисто природните неща. Да, аз наистина вярвам, че те смятаха, че действията на лордовете срещу търговците биха били само едно търговско състезание.

— Невероятно наивни наистина — рече Джиани, поразен от огромната им глупост.

Гар сви рамене.

— Те упорито вярват, че правят най-доброто за човечеството, независимо от това колко факти им сочат противното.

— Но ти не каза на принца за тях — забеляза Джиани. — Не направи нищо, за да бъдат арестувани и изправени пред съда.

— Не. Те самите осъзнаха глупостта на своите идеи, както и на войната, която обединението на благородниците причини. Но агентите на АИДИС също разбраха, че съюзът на търговците предотврати най-

лошото. Унижението и вината ще ги накарат да работят за доброто на всеки отделен човек тук, а не само на принцовете. Освен това — добави гигантът, сякаш му бе дошла нова мисъл, — те са поразени от онова, което направихме тук — ти и аз. Не биха могли да развалят нашите постижения, освен ако не започнат война, чиито резултати ще излязат от контрола им. Не, аз мисля, че можем да вярваме в добрите им намерения. Те направиха и много полезни неща за Талипон и съвсем малко му навредиха.

— А... Медалия? — Джиани усети как сърцето му се свива, като попита това. — И тя ли бе една от тях?

— Да, но тя превъзмогна своята наивност и успя да повярва на онова, което виждаше с очите си. Медалия победи склонностите на идеализма си и осъзна, че планът на АИДИС не дава резултат тук. Затова тя остави колегите си да се опитат да формират благороднически съюз, надявайки се, че вашите търговски средства ще успеят да предотвратят войната.

— Но ние щяхме да загубим, ако ти не се беше намесил. — Джиани го изгледа проникателно. — Как направи това, Гар? Как успя да спечелиш войната за нас?

— Хъркимър ми събираше огромна информация — отвърна Гар. — Аз се престорих на невеж варварин, който задава толкова тъпи въпроси, че всеки идиот би могъл да им отговори, докато всъщност аз научавах онова, което ми бе нужно, от сведенията на Хъркимър.

Джиани го изгледа остро.

— Значи всичко е било преструвка тогава, когато се правеше на полуумен?

— Ние и двамата се преструвахме в началото — напомни му Гар. — Но след онзи удар по главата, когато и двамата се събудихме голи и треперещи в дъжда — вече не се преструвах. Тогава всичко бе истинско — резултат от сътресението на мозъка. Но когато дойдох на себе си и осъзнах колко полезна може да бъде тази роля, аз започнах да се преструвам. Това ми позволи да нападна стилетовците, без самият аз да бъда веднага убит, за да мога да проникна в замъка на Реджиналди.

— Където знаеше какво ще намериш.

Гар кимна.

— Да, но трябваше да се убедя в това.

— Но как застави другите скитници да правят каквото им казваш? — избухна Джиани. — Аз трябва да командвам хора сега, тъй че имам нужда да знам! Как попречи на часовете да ни видят? Как склони пазача на входа да спусне подвижния мост? Никой не би повярвал на Фесте?

— А — Гар поязди мълчаливо около минута, после каза: — Не искам да ти прозвучи самонадеяно, Джиани, но това не е нещо, което ти можеш да направиш.

— Защо да не мога?

— Защото това е способност, която дължа на баща си и неговия ранг — тихо отвърна Гар. — Тези дарби съм наследил от него.

— Какви дарби? Какъв ранг?

Гар все още се колебаеше.

— Ти си заминаваш сега, Гар — настояваше Джиани. — И аз нямам причини да издам тайната ти. Пък и да го направя, какво лошо би имало в това? И какво общо има тук рангът на баща ти?

— Защото — рече Гар, — той е най-високопоставеният благороден магьосник на Грамари.

— Магьосник? — Джиани се втренчи в него за момент, без да разбира. Тогава изведнъж го осени идея. — Магьосникът! Той никога не беше идвал в моите сънища, преди да те срещна! Сега, когато си заминаваш, той ми каза само преди един час, че никога няма да го видя отново!

Гар кимна бавно.

— Тогава значи ти си поставил магьосника в ума ми? — възкликна младежът.

— Нещо повече от това — отвърна меко Гар. — Аз съм магьосникът.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Джиани го гледаше втренчено. После в изражението му се появи някакво недоверие и той се усмихна дяволито:

— Много добре, Гар. Почти ме накара да ти повярвам.

— Уверявам те, че е истина — рече невъзмутимо Гар.

— Добре тогава — подигра му се младежът. — Ако наистина си Магьосникът, напъхай твоите мисли в главата ми още сега. — Той затвори очи. — Хайде де, сложи картината на тъмнината зад клепачите ми.

— Както желаш — отвърна Гар и изведнъж Магьосникът се появи в ума на Джиани и му каза: „Сега вярваш ли ми?“

Джиани се вцепени и взе да мига с широко отворени очи, а Магьосникът изчезна. Младежът погледна недоверчиво Гар, но гигантът само кимна сериозно и повече не се усмихна.

Догадки и открития осениха ума на Джиани като веригата от експлозии по шосето, която бяха видели.

— Но след като ти можа да сложиш образа на Магьосника в ума ми — тогава сигурно можеш да четеш и мисли. Ето как си разбрал, че хората на Стилето идват. Ето защо войниците не ни видяха, когато ни търсеха. Ето защо циганите заспаха, както и часовите в замъка! — Той спря, за да си поеме дъх. — Сигурно затова нямахме повече проблеми на връщане от замъка на Реджиналди до Пирогия!

Гар кимаше сериозно.

— Но, Боже мой, каква сила притежаваш! — Джиани побледня, като си спомни за тайните си мисли.

Гар се намръщи.

— Не чета мислите на хората без някаква сериозна причина, Джиани. Аз също си имам критерии за добро и зло. Но когато другата страна притежава смазващо превъзходство, тогава... не изпитвам никакво колебание да използвам моята сила.

— Значи това си имал предвид, когато каза, че времето на честната игра свърши.

— Да, наистина — отвърна Гар меко.

— А как запали огъня?

Гар го погледна изненадано.

— Не си спомням да съм правил такова нещо.

— Прав си. Ти наистина не бе с ума си тогава, когато се възстановяваше от удара по главата. — Джиани се намръщи. — Но същата нощ аз видях Магъосника!

— Наистина ли? — учуди се Гар. — Спомням си, че планирах такова нещо преди битката. Умът ми трябва да го е направил отделно от паметта ми.

— А ключалките? Ти не ги отвори с груба сила, нали?

— Не. — Гар притвори очи. — Те бяха съвсем прости ключалки, Джиани. Можех да ги отворя само с мисъл.

Ужасна догадка мина през ума на Джиани.

— Как научиха циганите за твоя план за обединяването на търговците? И как стана така, че обвиниха за това баща ми?

— Не се е случило чрез мен — увери го Гар. — Те са имали такива шпиони и във всички търговски градове, както и в някои от селищата на сушата. Не, не съм бил аз този, който им е внушил идеите.

— А подаръците ти за моите родители?

— Е, не съм чак такъв магъосник! Не, Хъркимър напечата всички тези книги — по магически начин Е, би ти отнело година, за да разбереш как става тази работа. И после Хъркимър ми спусна меко книгите в двора на баща ти през нощта.

— Как може да се спусне нещо леко? Не, не ми казвай, аз знам! Магия!

— Не, наука — отвърна Гар.

— Пак магия, казано с други думи — рече Джиани с отвращение. — И ето как ти научи какво мислят лордовете, нали? Ето защо на теб ти беше нужно само да ни докажеш, че имат вземане-даване с групата на Лурган!

Гар кимна.

— По тази причина аз оставих да ни заловят и да ни отведат в замъка на Реджиналди. Да.

— Но когато гюлетата бяха изстреляни точно и се отклоняваха, както и метнатите копия! Какво правеше тогава?

— Много добре, сеньор Бракалезе. — Тонът на гласа на Гар бе нещо повече от одобрение. — Да, аз също така мога да местя предмети с мисълта си.

— Но — другото присъствие в ума ми? — Ужасни мисли бушуваха у Джиани и той почервения като репичка. — А Танцърката от Сънищата, жената-мечта? Нима ти...? — Той се прекъсна, неспособен да продължи мисълта си.

— Не. — Гар, на когото стана забавно, се обърна към него. — Аз долавях само слабо ехо от нея в твоя ум — но това бе достатъчно, за да разбера, че не бях единственият, който може да чете мисли на тази планета.

— Не си бил единственият? — опули очи Джиани. — Че колко сте тогава?

— Има само още една жена — Медалия — рече Гар. — И тя е от рядката порода хора, които се появяват с тази дарба ненадейно, без да са я наследили от някой родител. Тя си мисли, че е единствената с такава способност тук, тъй че аз внимавах да не ѝ разкрия, че знам. Ето защо Медалия научи много повече неща за твоите хора, отколкото другите от групата ѝ. Затова и ги напусна, за да насърчи теб и съгражданите ти да воювате с лордовете.

— Тя? — Джиани бе страшно изненадан. Само успя да каже: — Не, не може да бъде... Не може да бъде тя...

— Защо си мислиш, че си бил влюбен в две жени едновременно? — попита Гар. И още преди Джиани да успее да отговори, като остави идеята да проникне в съзнанието му, гигантът рече: — И ти си рядък случай сред себеподобните си, Джиани. И ти си своего рода читател на мисли. Аз бих могъл да вмъкна Магьосника в ума на всеки друг човек, но малцина ще могат да го видят така ясно като теб, и още по-малко ще са тези, които ще могат да говорят с него така, както ти го направи.

— Аз, рядък? — Тогава друга идея осени младежа. — Но след като си могъл да сложиш Магьосника в ума ми толкова ясно, тогава Медалия...

— Да — кимна Гар. — Може би това е истинската причина тя да се интересува от теб, Джиани Бракалезе — като мъж, а не само като пионка в нейната игра.

— Заинтересувала се е от мене? Да не искаш да кажеш... че тя би могла да се влюби...

— О, да, би могла — отвърна Гар. — Аз не подслушвам такива неща в умовете на хората, Джиани, но когато един мъж или една жена наистина се влюбят — това се чува толкова силно, че не мога да се удържа да не се заслушам. Отиди при нея сега, защото тя напуска града.

— Ще отида! Благодаря ти, Гар! О, благодаря ти! — Джиани се протегна, за да прегърне гиганта, така както си беше на седлото и това едва не стана причина да се прекатурят на земята — после се обърна назад към Пирогия, пришпорвайки коня си в галоп.

Гар го наблюдаваше как се отдалечава, с горчива усмивка на устните си. Изведнъж Джиани дръпна поводите на коня си, обърна се и му помахаша. Гар също му помахаша в отговор, после погледа как момъкът препусна лудо към главната порта. Когато конникът измина пътя и изчезна в града, Гар се обърна и продължи пътя си до върха на хълма, после слезе и освободи животното, като го потупа по задницата, за да го отпрати обратно въщи. Като направи това, той поднесе медальона към устните си и каза:

— Сега, Хъркимър. — Гигантът пушна медальона и постоя, гледайки в небето как първите слънчеви лъчи осветяват големия златист диск, докато той се спускаше на земята.

* * *

Джиани се носеше стремително по улиците, които току-що се събуждаха, а работниците тръгнаха на работа. Младежът дръпна поводите на коня, когато стигна Пиаца дел Сол и, разбира се, фургонът беше там, макар че Медалия го беше скрила на друго място миналата нощ. Джиани остави бедното, потънало в пот животно да се охлади, а той изтича до фургона, изкачи стълбите му и почука на вратата.

— Медалия! Отвори! Ти не трябва да си отиваш! Отвори ми, моля те!

Вратата се отвори и на прага застана девойката, с уголемени от учудване очи. Както Гар го беше предупредил, тя бе облечена като за път.

— Джиани Бракалезе! Какви непредвидени обстоятелства са могли да те хвърлят в такава паника?

— Разбрах, че ти си моята жена от сънищата — задъхано промълви Джиани.

Тя побледня.

— Кой ти го каза?

— Магьосникът в ума ми — отвърна Джиани.

От бледо, лицето на Медалия стана пурпурно червено.

— Този отвратителен безделник! — разбесня се тя. — Как е посмял... — Но Медалия се прекъсна и очите ѝ се уголемиха още повече.

Джиани съзнаваше, че сега вече всичко бе истинско. Любовта му сигурно бе изкрещяла толкова силно в неговия ум, че Медалия стоеше трепереща и не се помръдна, когато той пристъпи във фургона, прегърна я и я целуна. Девојката бе вцепенена от учудване — после постепенно започна да се отпуска. Джиани престана да я целува, само за да притвори вратата на фургона и да се увери, че резето е спуснато. После пошепна:

— Тайнствена девојко, обичам те! — после я зацелува отново, затваряйки очи, за да види Танцърката от Сънищата — лицето ѝ най-накрая бе открито и бе огряно от сиянието на любовта. Това бе лицето на Медалия и целувките ѝ ставаха все по-дълбоки с всяко негово докосване и милувка — и всичко бе далеч по-прекрасно, отколкото в сънищата.

* * *

От върха на хълма Гар наблюдаваше спускането на златистия кораб. Мостчето докосна тревата и гигантът се изкачи.

— Пътуването ти приключи успешно, Магнус — чу се мек глас от кораба.

— Да, но благополучният изход висеше на косъм. — Гар смъкна средновековните си дрехи и застана под звучния душ. — Издигай се, Хъркимър. Обади ли се в Централната полиция?

— Да, Магнус, и им предложих записите от наблюденията ми. Те бяха във възторг и изглеждаха доста нетърпеливи. Споменаха нещо, че ще дадат най-накрая заслуженото на групата на Лурган.

— Това е добра новина. — Магнус затвори очи, наслаждавайки се на усещането си за чиста кожа, след като бе отмил калта и мръсотията. Хората от Петрарк ще започнат на чисто сега. Желая им късмет.

Хъркимър рече:

— Долавям обертонове на тъга в гласа ти, Магнус. Каква е причината?

— Защото не мога да остана и да се наслаждавам на щастието, което по право си е тяхно — отвърна Магнус. — Имам предвид моя приятел Джиани и неговата Тайнствена Жена — Медалия. — И той отново се мушна под душа, който го обгърна за тридесет секунди със спрей от сапунена вода, после за тридесет — с чиста.

Докато сешоарът галеше тялото на Гар с топъл въздух, Хъркимър попита:

— Ако не можеш ти да останеш, как би могла Медалия? Тя също е от много далечна планета, нали?

— Да — отвърна Магнус, — но тя си има основателна причина — ще се жени за местен човек. — Той се усмихна саркастично. — Медалия никога няма да ми прости за това, че казах на Джиани каква е, макар че тя самата допусна информацията да изтече към моя ум, без да подслушвам специално. — Гигантът излезе изпод душа и се загърна в модерен халат от нежна, мъхеста материя.

— Но умствените внушения, с които ти държеше скитниците в покорство и вяност, си бяха твое дело — отбеляза Хъркимър.

— Да, както и усърдието в боя и храбростта, които аз внуших на моите войски — не помогна само силата на реториката — призна си Магнус. Той взе една висока чаша с разхладителна напитка от хладилника и седна на тапицираното си кресло, за първи път от месеци насам.

— Ти можеше да останеш, ако искаше, Магнус.

Но гигантът поклати глава:

— Не и без такава причина, каквато си е намерила Медалия, Хъркимър. Още не съм открил своя дом.

— Накъде ще се насочим тогава оттук нататък? — попита компютърът.

— Покажи ми твоя списък на забравени колонии с потиснически режими — рече Магнус.

Списъкът се появи на екрана и Магнус се облегна назад, докато го гледаше, размишлявайки кой свят трябва да бъде следващият му шанс да намери любов и дом — или внезапна и благословена смърт.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.